

KOMMUNISTI

N° 9—10 (57—58)

SYYS—LOKAKUU

1929

TOIMITUS

K. Rovio Yrjö Sirola
V. Ojanen Lauri Letonmäki

SISÄLTÖ:

1. Maatalouden kollektivisointi Karjalassa ja Inkerissä. — *J. F. Hirsivaara.*
2. Kansainvälinen tilanne ja Kominternin tehtävät. — *O. V. Kuusinen.*
3. Sosialistinen rakennustyö ja sen kantajoukkojen valmistaminen. — *E. F.*
4. Kriisi Ruotsin kommunistisessa puolueessa. — *G. J-son.*
5. Muistelmia Muurmannista vallankumousajalta v. 1917—1920. — *K. Koutanen.*
6. Työn osuus apinan ihmiseksi tulemisessa. — *Engels.*
7. Suomen porvarisnaiset sodan valmistelussa. — *Tyyne T-i.*
8. Taavi Tainio «Puheita ja kirjoituksia». — *J. L.*

KOMMUNISTI

V. 1929

Syys — lokakuu

N° 9—10 (57—58)

Maatalouden kollektivisointi Karjalassa ja Inkerissä.

Motto: «Köyhälistöön nojaten, liitossa keskivarakkaan kanssa ja jatkaen hyökkäystä kulakkia vastaan...»

NKP(b):n konferenssin päätöksistä.

NKP(b):n XV edustajakokouksen ja sen jälkeisten KK:n täysistuntojen sekä NKP (b):n XVI konferenssin asettamat tehtävät maatalouden kollektivisoinnin alalla on jo ei vain täydellisesti omaksuttu, vaan ryhdytty myöskin niitä käytännössä toteuttamaan.

Elämän todellisuus on tässäkin kysymyksessä pirstonnut tuhansiksi sirpaleiksi oikeistolaisten käsitykset ja epäilykset, että talonpoikaisto ei käsitä kollektiivisten suurmaatalouksien merkitystä ja edullisuutta ainoana keinona maatalouden kohottamisessa ja sen tavaratuotannon lisäämisessä.

Kulakkien—maaseudun kapitalististen aineiden—vimmatusta vastarinnasta huolimatta kulkee maaseudun köyhälistö liitossa keskivarakkaan kanssa kohden uusia maanviljelys- ja maatalouden käyttömuotoja. Kollektiivisten talouksien muodostaminen on nyt jo monin kerrin ylittänyt alkuperäiset suunnitelmat. Jos viisivuotissuunnitelma edellytti viisivuotiskauden loppuun mennessä 40% tavaraviljatuotannon osuudesta lankeavan kollektiivisten talouksien ja neuvostotilojen osalle, jota lukua useat puolueen peruslinjasta horjahtaneet ainekset pitivät kerrassaan mahdottomana, niin nyt jo, viisivuotissuunnitelman ensimmäisen vuoden päättyessä voimme varmuudella sanoa, että kollektiiviset taloudet ja neuvostotilat tulevat tuottamaan ei 40% koko tavaraviljasta, vaan — 48 — 50%.

Ja kaikki tämä on mahdollista vain siksi, että kommunistinen puolue, sen keskuskomitea, on osannut taasen heittää ajallaan tunnuksen, jonka ympärille miljoonaiset työtätekevät yhtyvät, tunnuksen, jonka he tuntevat omakseen ja pitävät ainoana vallankumouksellisena tunnuksena, jonka toteuttaessa kiskotaan kapitalismin jätteet juurinensa kaikkialta, mihin ne jälleenrakentamiskaudella ovat ehtineet pesiä.

Inkerissä ja Karjalassakin on tapahtunut maatalouden kollektivisoinnin alalla täydellinen käänne. Aikaisemmin ilmennyt pidättäytyväisyys ja odottelu on lauennut. Joka päivä saamme lukea sanomalehdistöstä uutisia uusien kollektiivisten talouksien perustamisesta eri puolilla Inkeriä. Karjalassa on myös viime vuoden aikana otettu aimo askel. Niinpä on kollektiivisten talouksien luku sieläkin nelinkertaistunut vuoteen 1927/28 verrattuna.

Kuitenkin on olemassa tässä uudessa, ennen tuntemattomassa työssä suuria puutteita, joita ei ole voitu eikä voidakaan heti kokonaan voittaa. Entiset kokemukset ovat tällä alalla perin mitättömät, niitä ei ole juuri nimeksikään. Kaikki, mitä tehdään, on uutta, kokeilun alaista ja vaatii jokaista neuvostovalan kansalaista, kaikki maaseudun sosialistiseen uudestirakentamiseen osallistuvia tovereita kantamaan kokemusvarastonsa toisten vähemmän kokeneiden nähtäväksi ja opittavaksi.

Suurimpana epäkohtana suomenkielisen toiminnan linjalla maatalouden kollektivisoinnin alalla on kirjallisuuden puute. Toistaiseksi ei ole vielä nimeksikään julkaistu kirjallisuutta, joka auttaisi talonpoikaistoa ja heidän keskuudessaan toimivia suomenkielisiä tovereita käsittämään täydellisesti kollektiivisten talouksien eri muodot ja niissä tapahtuvan toiminnan. Tästä johtuukin, että usea selostaja ja kollektiivisten talouksien propageeraaja ei edes itse omaa täydellistä kuvaa kollektiivisten talouksien muodoista ja toimintatavoista eikä näin ollen kykene antamaan talonpoikaistollekaan niitä välttämättömiä tietoja, joita se ehdottomasti vaatii ja tarvitsee ennen kollektiiviseen talouteen liittymistä.

Seuraavassa on tarkoitettu edes pääpiirteissä esittää tärkeimmät kollektiivisiä talouksia koskevat seikat.

Yhteinen maanmuokkausyhtymä.

Yhteinen maanmuokkausyhtymä on alkeellisin kollektiivisen talouden muoto. Kuten nimestä jo voi päätellä, perustuu se yhteiseen maan käyttöön. Maan antamat tuotteet (perunat, vilja, heinä ym.) jaetaan tehtyä työmäärää silmälläpitäen. Usein on maanmuokkausyhtymällä myöskin yhteiset maanmuokkaus-, viljan-korjuu- ja puintivälineet. Kaikki muu—työkarja, sarvikarja, asuinrakennukset sekä kulutus on yksityistä.

Lienee jo tässä paikallaan lausua muutama sananen tämän kollektiivisen talousmuodon puutteellisuuksista.

Menestyksellinen maanmuokkausyhtymä on ymmärrettävissä vain siellä, missä viljatalous, tavaraviljan tuotanto muodostaa maatalouden perusalan. Siellä, missä viljaa tuotetaan suuret määrät kauppa varten voi maanmuokkasyhtymä menestyä, sillä yhdessä tuotettu ja myyty vilja voi antaa mahdollisuuden eroittaa joku osa koko talouden tuotannosta yhteiseen koskemattomaan perusrahaan (pääoman fondiin), jolla voidaan yhtymän yhteistaloutta edelleen laajentaa ja lujittaa.

Inkerin ja Karjalan maataloudella on karjataloudellinen luonne, joka merkitsee, ettei meillä harjoiteta tavaraviljan tuotantoa juuri nimeksikään. Sen sijaan karjatuotteiden tuotanto ja markkinointi on selvästi oleellinen näille talouksille.

Juuri tästä syystä ei yhteinen maanmuokkausyhtymä voi Inkerissä ja Karjalassa saada kovinkaan suurta merkitystä. Se ei voi luoda karjataloudelle todellista sosialistisen suurtalouden pohjaa. Vieläpä se joissakin tapauksissa edistää juuri individualistisen karjatalouden kehitystä, saattaen sen aivan vieraaksi sosialistiselle suurtaloudelle, s.o. tukee kapitalistisen sektorin vaurastumista karjatalouden alalla, huolimatta siitä että karjan rehun tuotanto tapahtuukin alkeellisimman sosialistisen maatalouden pohjalla.

Tämän lisäksi on vielä huomattava, että tuotteiden jako yhteisissä maanmuokkausyhtymissä on perin monimutkainen eikä useinkaan vastaa niitä vaatimuksia, mitä sosialistiselta suurtuotannolta vaaditaan. Juuri näiden seikkojen vuoksi onkin Leningradin alueella ryhdytty enemmän tai vähemmän hylkimään yhteistä maanmuokkausyhtymää ja asetettu etualalle toiset kollektiivisen talouden muodot.

Maatalousarttelit.

Maatalousarttelit ovat korkeampi eli toinen aste maatalouden kollektivisoinnissa. Niissä, paitsi yhteistä maanmuokkausta, s.o. yhteistä maankäyttöä, on yhteiskunnallistunut koko talouden tuotannollinen puoli. Yhteinen maa, yhteiset maanmuokkausvälineet, yhteinen työ- ja sarvikarja, yhteiset talous- ja apurakennukset (navetta, talli, riihi, paja, mylly ym.); ainoastaan asuinrakennukset ja kaikki, mikä koskee kulutusta, on yksilöllisessä käytössä, s.o. luetaan jäsenen yksityisomaisuudeksi.

Onko artteli meidän oloihimme soveltuva kollektiivisen talouden muoto?

Aikaisemmin jo mainitsimme, että Inkerille ja Karjalalle on oleellista kar-

janhoito ja karjatuotteiden markkinoille myytäväksi kuljetus. Tämä piirre siinä tulee säilymäänkin jo yksistään näiden alueiden maantieteellisen asemankin tähden. Rinnan karjatalouden kanssa voidaan kehittää vihanneskasvien viljelystä.

Osoitimme myöskin, että arttelin lypsykarja ja samoin myös lihakarja on yhteiskunnallistutettu eli kollektivisoitu, t.s. tuotannon perusta—karja, on yhteistä. Se juuri tekeekin mahdolliseksi todellisen suurtalouden muodostamisen kollektiivisilla perusteilla. Yhteisen karjan antamat tuotteet samoin kuin myyntiä varten tuotetut juurikasvit realisoidaan rahaksi, joista osa jaetaan arttelin jäsenten kesken, heidän ylläpidokseen palkan muodossa ja osa kiinnitetään talouteen uuden karjan, koneiden, rakennusten ja apulaitteiden muodossa.

Tarvitsee vain vähän ajatella tätä kysymystä, kun jo huomaa, mikä rajaton mahdollisuus avautuu sosialistisen suurkarjatalouden kehittämiseksi juuri maatalousarttelien muodossa. Tämän ja vain tämän vuoksi asetetaan artteli lähemmäksi kollektiivisen talouden muodoksi, jonka järjestäminen ei kohtaa erikoisempia vaikeuksia hajanaisimmillakaan asutusseuduilla.

Maatalouskommuunit.

Kollektiivisen talouden kolmas ja samalla korkein muoto on maatalouskommuuni. Kommuuni eroaa maatalousarttelista siinä, että myöskin kulutus on yhteistä. Yhteisasunnot ja yhteinen ruokala tekevät mahdolliseksi yhteisen kulutuksen järjestämisen, joka tietenkin edistää talouden kehitysmahdollisuuksia mm. vapauttamalla huomattavan osan naisjäsenistä tuotannolliseen työhön. Arttelissa ovat he tavallisesti kytketyt yksityistalouden tähden hellan ääreen tai lapsilauman hoitoon. Oikein järjestetty kommuuni vastaa tunnusta: «Kaikilta kykyjensä mukaan, kaikille tarpeidensa mukaan.» Kommuunissa esim. työkyvyttömiä ja lasten huolto lankeaa talouden osalle, joka tietysti suuresti helpottaa lapsitaakan raskauttamia jä-

seniä. Kulttuuri- ja valistustyö on myöskin kommuunissa parhaiten turvattu, sillä yhteinen asuinrakennus ja aina saapuvilla oleva jäsenjoukko tekee sen mahdolliseksi milloin hyvänsä.

Kommuunien muodostamisen ehtona on sopivien asuinrakennusten olemassaolo jäseniä varten. Siellä, missä kollektiivinen talous muodostuu, eikä ole vastaavia asuinrakennuksia, on parasta muodostaa ensin artteli ja sen toiminnan kautta siirtyä myöhemmin kommuuniin. Hyvin järjestetty artteli voi parin kolmen vuoden kuluttua hyvällä menestyksellä hankkia asuinrakennukset, jolloin käy päinsä siirtyä korkeimpaan kollektiivisen talouden muotoon—kommuuniin.

Kollektiivisen talouden varoista.

Kollektiivisen talouden varat jaetaan kolmeen osaan: 1) perus- eli jakamaton pääoma; 2) osuuspääoma ja 3) special- eli erikoispääoma.

Perus- eli jakamaton pääoma muodostuu valtion, kooperatiivisten ym. yhteiskunnallisten järjestöjen kollektiiviselle taloudelle antamista varoista, joko lahjana tahi pitkäaikaisen sekä määräämättömän luoton muodossa. Jakamattomaan pääomaan sisällytetään myöskin talouden saamat lahjoitukset, palkkiot ja valtion ym. laitosten luovuttamat rakennukset sekä kuolleilta jäseniltä peritty omaisuus. Jakamaton pääoma esiintyy kollektiivisessä taloudessa rakennusten, koneiden ja karjan muodossa.

Jakamattoman pääoman suuruus kuvastaa parhaiten talouden asemaa ja kehitysvoimaa. Siksi sen suurentamiseen on kiinnitettävä ihan erikoista huomiota. Jakamattoman pääoman suurentamiseksi eroitetaan myöskin määrätty osa talouden vuosivoitosta, sekä jäseniltä kannettu sisäänkirjoitusmaksu. Mitä suurempi osa vuosivoitoista yhdistetään perus- eli jakamattomaan pääomaan, sitä nopeammin kehittyvä talous ja sen mukaan jäsenen hyvinvointi.

Osuuspääoma muodostuu jäsenmaksuista. Sitä käytetään jokapäiväisten

menojen peittämiseen ja talouden vaihtovaroina.

Spesiali- eli erikoispääoma muodostuu vuosivoitoista, joista osa eroitetaan tähän tarkoitukseen. Spesiaalipääomalla peitetään taloudessa mahdollisesti sattuneet tappiot ja siten turvataan talouden normaalin kehitys huonojen vuosien sattuessa. Kun spesiaalipääoma kasvaa suureksi, voidaan siitä osa käyttää maanparannustarkoituksiin tai apulaitteiden (sahojen, myllyjen, tiilitehtaiden ym.) rakentamiseen.

Kollektiivisen talouden varat muodostuvat jäsenmaksuista, jäsenten talletuksista, vuosivoitoista ja valtion tai kooperatiivisilta järjestöiltä saaduista lainoista. Kollektiivisella taloudella on lainan saantiin nähden erikoisasema yksityistalouteen verraten. Mitä suurempi on kollektiivinen talous, mitä korkeamman muodon se saa ja mitä suurempi on sen jakamaton pääoma, sitä suuremmat on sen mahdollisuudet avustusten ja luoton saantiin nähden.

Työnjaosta ja tuotantosuunnitelmasta.

Työnjako kollektiivisessa taloudessa ja sen järjestely sekä työvoiman specialisointi on yksi tärkeimmistä seikoista. Jos joudutte tarkastelemaan syitä jonkun kollektiivisen talouden huonoon toimintaan, ja sen jäsenten keskinäiseen eripuraisuuteen, niin epäilemättä tulette vakuutetuiksi siitä, että yhtenä keskeisimmistä syistä siihen on huono työnjako. Ei riitä vielä se, että jäsenet haluavat tehdä työtä, vaan on heidän työnsä osattava järjestää siten, että heidän tekemänsä työ tuottaa myös vastaavat tulokset. Tässä on lähdettävä ensikädessä jokaisen ammattitaidosta ja työ-kuntoisuudesta. Olisi kerrassaan järjestöntä panna hyvä seppä tallimieheksi, tai etevä karjakko keittäjäksi. Ja kuitenkin näin voi käydä, ellei jo alussa ole luetteloitu ja huomioon otettu jokaisen jäsenen kykyjä ja harrastuksia. Paitsi ammattiluokittelua on myös päästävä siihen, että talouden eri aloista on

vastuussa ei ainoastaan hallinto tai hallinnon puheenjohtaja, vaan talouden eri aloilla toimivat kollektiivisen talouden jäsenet. Vaikkakin talous on yksi, jakaantuu se eri aloihin. Yksilötaloudessa eivät nuo eri alat pistä niin selvästi esiin, mutta kollektiivisessa suurtaloudessa voi aivan helposti eritellä useampia eri aloja, jotka vaativat erikoista huolenpitoa ja johtoa. Sellaisina talouden eri aloina voimme eritellä esim. karjatalouden, pelto- ja metsätalouden, konetalouden, rakennus- ja remonttityöt, työpajat ja verstaat, työkarjan ja ajopelien hoito, varastot jne. Jokaisen tällaisen työn johtoon on vaalijärjestyksessä asetettava kyseessä olevaa alaa parhaiten tunteva henkilö, jonka osalle lankeaa välitön vastuu kaikista niistä välineistä, joita hänen alalleen on käytettäväksi annettu sekä vastaavan alan kunnossapito ja kehittäminen.

Jokaisen vastaavan alan johtajan on myös tiedettävä, milloin ja miten paljon hän tarvitsee työvoimaa. Työvoiman tilauksen voi jo aikanaan tehdä hallinnon puheenjohtajalta tai vakituisesti työvoiman järjestelyyn asetetulta henkilöltä. (Katso työnjako- ja järjestelystruktuuria kommuuni Työssä kirjasta «Inkeriä ja Karjalaa kollektivisoimaan»).

Paitsi työnjako- ja järjestelytehtävää on taloussuunnitelman laatiminen myöskin keskeisimpiä tekijöitä kollektiivisen talouden menestykselle. Tavallisesti nimetään tätä kollektiivisen talouden taloussuunnitelmaa tuotantosuunnitelmaksi.

Tuotantosuunnitelma on ikäänkuin kuvastin, jossa nähdään talouden tulevaisuus ja kehityspyrkimykset. Tämän suunnitelman laatiminen ei ole mikään pieni tehtävä. Sitä laadittaessa on pidettävä silmämääränä ennen kaikkea talouden mahdollisuuksia. Seuraavat seikat on etukäteen määriteltävä ja niitä silmällä pitäen vasta laadittava suunnitelma: 1) kollektiivisen talouden sijaitsemispaikka (sen etäisyys rautatiestä ja markkinoista); 2) kollektiivisen talouden muoto (maanmuokkausyhtymä, artteli, kommuuni); 3) talouden varat (karja, rakennukset, koneet, työ-

karja, jäsenmaksupääoma, jäsenten talletukset ja omaisuus); 4) maan määrä ja laatu; 5) talouden luonne (karjatalous ja juurikasviljely, teuraskarjan hoito tahi vilja- ja kulttuurikasvien viljely ym.). Vasta näin eritellen voidaan asettaa tuotantosuunnitelmassa visiot tehtävät tulevaisuuteen nähden. Vastikään muodostettu kollektiivinen talous tarvitsee paljonkin koneita, rakennuksia ym. ja kuitenkin kaikkea, mitä talous tarvitsee, ei yhdellä kertaa voida hankkia. Siksi on harkittava, mikä on kaikkein tärkein ja välttämättömin taloudelle. Suurinta huomiota esim. karjatalouden luonteen omaavassa kollektiivisessa taloudessa on kiinnitettävä lypsykarjan hankintaan ja lisäykseen, sillä sehän tulee heti tuottamaan taloudelle hyötyä.

Työn korvaus.

Työn korvauksen oikein järjestäminen on myös yksi parhaimmista keinoista sekä talouden kehittämiseksi, että työkurin parantamiseksi. Huono on se kollektiivinen talous, joka asettaa tehtäväkseen heti alussa maksaa jäsenilleen työkorvauksena mahdollisimman suuren palkan. Suuret palkat supistaisivat vuosivoittojen määrää ja tekisivät mahdottomaksi jakamattoman pääoman suurentamisen, t.s. talouden laajentamisen. Tämän vuoksi on pysyttävä kohtuudessa, maksamalla jäsenille palkka, joka takaa yhtä hyvän ja vähän paremman toimeentulon kuin yksilötaloudessa, mutta ei kuitenkaan muodostu tuhoisaksi itse kollektiiviselle taloudelle.

Työkurin aikaansaamiseksi on valittava palkanmaksumuoto, joka paraiten velvoittaa jäsenet tekemään työtä. Käytännössä on kaksi muotoa: päiväpalkka ja urakkapalkka.

Päiväpalkkamuoto, joka kylläkin on laajalti käytännössä, on epäedullinen syystä, että edesvastoittomat jäsenet voisivat käyttää hyväkseen jokaista tilaisuutta välttääkseen tosi työntekoa.

Urakkapalkka, jolloin kaikki taloudessa suoritettavat työt hinnoitetaan,

on monimutkainen ja vaikea toteuttaa, mutta sen sijaan edullinen, koska se pakoittaa jokaista yrittämään parhaansa mukaan saadakseen toimeentulonsa turvatuksi. Urakkajärjestelmän vallitessa maksetaan hyvin tehdystä työstä, joka ylittää keskimääräisen työnormin, erikoispalkkio. Sellaisissa tapauksissa, että työ on tehty hutiloimalla suuremman ansion himossa, sovelletaan sakkojärjestelmää, — tietysti vain siinä tapauksessa, että hutiloiminen tahtoo tulla tavaksi.

Työtehon kohottamisessa on tietysti suuri merkitys myöskin kasvatuksellisella työllä, jota on kaikin puolin tehostettava: luentojen, piiriopiskelun, keskustelun, kirjallisuuden ja sanomalehdistön avulla. Sosialistinen kilpailu on yksi terveimmistä keinoista työtehon kohottamisessa.

Kollektiivisten talouksien etuoikeuksista.

Tarkoituksella edistää maaseudun kollektivisointia on Neuvostoliitto myöntänyt kollektiivisille talouksille huomattavia etuoikeuksia yksityistalouksiin verraten.

Maanjako suoritetaan kollektiivisille talouksille ilmaiseksi, samoin kuin köyhille talonpojillekin. Maanjaossa on kollektiivinen talous oikeutettu saamaan parhaat maat maayhteisön maista. Siinäkin tapauksessa, että maanjako on käynyt, on kollektiivisella taloudella heti sen muodostuttua oikeus vaatia uutta maanjakoa ja tullaan teke suorittamaan. Tämä toimenpide tekee mahdolliseksi yhdistää hajallaan olevat eritalousien maat yhdeksi kokonaisuudeksi, jota voidaan muokata koneilla. Näin käy päinsä huuttori- (lohkotila-) järjestelmänkin vallitessa suorittaa maatalouden kollektivisointi ilman suurempia vaikeuksia.

Myöskin metsien saantiin paikallisista metsistä on kollektiivisella taloudella ehdoton etuoikeus. Puut annetaan, riippuen talouden varallisuudesta, suurella alennuksella, jopa ilmaiseksikin.

Samoin veron maksuissa annetaan kollektiivisille talouksille suuria huojenuksia. Eri tapauksissa vapautetaan ne kokonaankin veroista.

Jäsenten kokooanosta.

Kollektiiviset taloudet muodostuvat ehdottoman vapaaehtoisuuden pohjalla maaseudun palkkatyöläisistä, köyhistä ja keskivarakkaista talonpojista.

Kollektiivisen talouden korkein elin on jäsenten yleinen kokous, joka ratkaisee ja määrittelee talouden kaikki asiat. Jokaisella jäsenellä on oikeus erota taloudesta ja saada mukaan talouteen tuomansa omaisuus, joka on ollut talletettavana, kuin myös jäsenmaksu.

Eronneen jäsenen lopputilitys tehdään tavallisesti vuosikokouksen päätyttyä, ellei yleinen kokous toisin määrää.

Kollektiivisten talouksien ympärillä käypi maaseudulla ankara luokkataistelu. Maaseudun kulakkiaines koettaa kaikin keinoin tehdä tyhjäksi maaseudun kollektivisoimisen. Tässä tarkoituksessa ovat he harjoittaneet provokat-

sioonia, turvautuneet murhapolttoihin, ja nyt, kun näkevät kaiken tuon tehottomaksi, koettavat he tunkeutua jäsenenä kollektiiviin talouksiin hajottaakseen ne sisältä käsin.

Tämän vuoksi on kulakeilta ja heidän kätyreiltään kielletty kokonaan pääsy kollektiiviin talouksiin. Kapitalismi on kitkettävä juuriaan myöten maaseudulta. Kulakki on nousevan maatalouskapitalismin itu, joka koettaa ver-soa ja tunkea kärsänsä sosialistiseenkin maaperään, saadakseen sitä tietä tehdä mahdolltomaksi köyhän ja keskivarakkaan yhteisen sosialistisen rakennustyön. Mutta syrjäyttämällä kulakit kollektiivisista talouksista, häätämällä heidät kollektiivisten talouksien läheisyydestä köyhät ja keskivarakkaat talonpojat lujittavat keskinäistä liittoaan ja kulkevat varmoin askelin uutta, sosialistista yhteiskuntaa kohden, rakentaen maatalouden kollektivisoinnin kautta uuden kylän, jossa ei tule olemaan köyhiä ja rikkaita, vaan työtätekeviä sosialistisen yhteiskunnan jäseniä, joille puute, kurjuus ja sorto on tuntematon.

J. F. Hirsivaara.

Kansainvälinen tilanne ja Kominternin tehtävät.

(Tov. O. V. Kuusisen alustus ja loppulausunto Kominternin tpk:n X täysistunnossa.)

(Jatkoa edelliseen n:oon.)

III. Sisäisten luokkaristiriitojen kärjistyminen kapitalistisissa maissa.

Porvariston luokkaherruuden fascistisoiminen.

Porvariston luokkapoliitiikan päämääränä on tietenkin aina ollut sen vallan taloudellinen ja poliittinen stabilisoiminen ja lujittaminen. Mutta uutta on nykyisenä aikana se, että kapitalistisen komennon ulkoisen ja sisäisen aseman

horjumisen seurauksena käyvät entiset stabilisatio-metodit yhä kelpaamattomammiksi, ja on ne vaihdettava uusiin metodeihin. Siinä mielessä on porvariston sisäpolitiikalla kurssi ensiksi hyökkäyksen tiukentamiseen proletariaatin elintasoja vastaan, ja toiseksi, porvariston luokkaherruuden fascistisoimisen vahvistamiseen. Työväenluokan kovemasta puertamisesta sen taloudellisen aseman huonontamistarkoituksessa olen jo puhunut selostukseni ensi osassa; tähän kuuluvat ei vain työn voimape-

raistyttäminen, palkan alentaminen, vaan myös osittain työajan pidentäminen, yhteiskunta-lainsäädännön huononeminen, verotuksen lisääntyminen, elintarpeiden, vaatteiden, asuntojen jne. jatkuva kallistuminen.

Oikeistolaiset kiistävät porvariston luokkaherruuden yleisen fascistisoitumisproessin. He opettavat meille, että porvarillinen demokratiakin on itse asiassa sekin kapitalistiluokan diktatuuria. Ilman heitäkin me tiedämme mainiosti, että porvarillinen demokratia on luokkaherruutta. Mutta kokemus on osoittanut, että nykyisenä ajanjaksona porvarillisen demokratian vanhat muodot voivat yhä vähemmän tyydyttää vallitsevaa porvaristoa. Porvariston luokkaherruuden sisällä on tapahtumassa siirto parlamenttimetoodeista avoimen terrorin ja väkivaltakomennon metoodeihin, kansalaissodan menettelytapoihin. Nämä menetelmät tosin on käytetty usein aikaisemminkin porvarillisen demokratian puitteissa, alkavat saada vallitsevan tilan kapitalistimaiden valtiovallassa ja yleensä porvariston luokkaherruudessa.

Tuota kurssia ei porvaristo ole lähessäkään kaikkialla ottanut täysin. Muutamissa maissa se on pitkäaikaisemman luonteinen prosessi. Mutta tuo prosessi on kypsymässä ei vain Italiassa, Puolassa, Suomessa, Balkaninmaissa, vaan kaikkiallakin kapitalistisessa maailmassa. Tietenkin on Italian fascismissa luonteenomaisia kansallisia erikoispiirteitäkin. Mutta kuitenkin omaksuvat muutkin kapitalistiset maat yhä enemmän monia Italian fascismin oleellisia piirteitä. Olisi tietysti virhe väittää, että fascismi vallitsee jo kaikkialla, että MacDonaldin komento on Englannin fascismia yms. Ei, se mikä Italiassa kävi yhdellä iskulla, vaatii eräissä muissa maissa aikaa, enemmän tai vähemmän. Toisissa maissa ei tuo prosessi ehkä pääse koskaan valmiiksi, kun sen katkaisee proletaarinen vallankumous. Epä edes Saksassa ole vielä täysin kehkeytynyttä ja yhtenäistä fascismia, vielä vähemmän voi sitä väittää Englannista. Britannian fascismi ilme-

nee nykyään osaksi Britannian siirtomaakomenossa, osaksi fascistijärjestöissä itse Englannissa, osaksi labourpartyn ja MacDonaldin hallituksen alkavassa fascistisoitumisessa. Lähi vuosina tulee Englannin fascismi harppaamaan seitsenpeninkulmaisina askelin, siitä ei mitään epäilystä, mutta nyt ei tuo prosessi ole vielä käynyt loppuun ja täytyy toivoa, että Britannian proletariaatti tekee siitä lopun jo ennen sitä. Nykyään kehittyy fascistisoitumisprosessi kaikkein nopeimmassa tahdissa Saksassa. Mitä se merkitsee, sen näemme Zörgiebelien ja Severingien pyöveli-esimerkistä. Rinnastakaa nyt tähän todellisuuteen Kautskyn kirjoitelma «nykyaikaisesta demokraattisesta valtiosta», missä vallitsee «tasa-arvo aseistautumiseen» eli, kuten Kautsky lisää, «tasa-arvo aseistamattomuuteen», koska on liiankin ilmeistä, että porvaristo, jolla on käsissään tankit, panssariautot jne. käyttää kaikki keinot proletariaatin aseistamiseksi; Kautskyn sanain mukaan tuo valtio tekasee «funktionaalisen muutoksen». Tuota muutosta vertaa hän «toukka-asteelta» «perhosasteelle» siirtymiseksi, jolloin tulee aika «nauttia rakkausleikeistä» ja «riemuisasta liitelystä mukasta kukkaan». Voiko kuvitella mieheensä inhottavampaa valhetta kuin Kautskyn kuvaama porvarillisen valtion siirtyminen «sosialismiin». Itse asiassa on se siirtymistä fascismiin.

Toinen kysymys. Olisiko fascistisoitumista pidettävä porvariston luokkaherruuden voimana vai heikkoutena? Toy. Ebert ja muut ehkä kuvittelevat kapinoivansa pessimistisiä perspektiivejä vastaan kun kiistävät sen, että porvarillinen demokratia vaihtuu fascismiin. Mutta itse asiassahan ei valtiokomennon fascistisoituminen lainkaan ole porvariston aseman lujittumisen osoittaja. Porvariston luokkaherruuden fascistisoituminen asettaa etemme epäilemättä joukon uusia tehtäviä ja taktillisia pulmia; meidän täytyy pohtia niitä erittäin vakavasti muokataksemme vallankumouksellisia menettelytapoja, jotka täysin vastaavat tilannetta, mutta

fascismi ei ole porvariston vahvistumista.

On tosi, että nykyaikainen sotateknikka antaa porvariston käsiin väkivän asean aseistamattomia kansanjoukkoja vastaan taistelemiseksi (raskas tykistö, lentokoneet, kemialliset taisteluvälineet). Mutta samalla kasvaa sitäkin enemmän nykyaikaisen sodankäynnin riippuvaisuus teollisuudesta ja siis myös teollisuusproletariaatista. Kaikissa maissa käydään taistelua niin kutsutusta «luotettavasta armeijasta», mutta siitä probleemista on tullut sama kuin porvariston ratkaistavaksi aivan mahdollottomasta «luotettavan proletariaatin», probleemista. Jotkut imperialistisen koulun sotilas-spesialisteista, Fuller ja hänen kaltaisensa, suosittelevat miljoonarmeijain tilalle pieniä hyvän ammattikouluutuksen saaneita palkka-armeijoita, joiden vahvistuksena käytettäisiin vain fascistisia reservejä. Mutta se on pelkkää imperialistista utopiaa, epätoivoista ulospääsyn etsintää siitä umpikujasta, mihin militarismin kehitys on tullut. Imperialistista sotaa on mahdoton käydä aseistamatta suuret kansanjoukot, mobilisoimatta koko väestöä ja ilman kaikkien tärkeimpien teollisuusalojen mitä läheisintä myötävaikutusta, niin ennen sotaa kuin sodan aikana. Siinä juuri perussyy siihen, että luokkataistelu nykyisenä ajanjaksona voimakkaasti keskittyy tuotantolaitoksiin. Porvariston ja kommunistipuolueen välillä käydään alituista taistelua »luotettavasta tuotantolaitoksesta». Juuri tuotantolaitokset ratkaisevat tulevan sodan ja tulevan kansalais sodan lopputuloksen. (Äänisalista: «Oikein!»)

Sosiali-fascismista.

Rinnan porvariston luokkaherruuden fascistisoitumisen kanssa tapahtuu myös reformistisen ammattijärjestö-virkavallan ja II Internationaalen puolueiden fascistisoituminen. Reformismista kasvaa sosialifascismi. Joku voisi pitää tätä leimaimista pelkkänä haukkumisena. Mutta ei se niin ole. Poliittisen puolueen tosi-

asiallinen sisältö pitää arvioida sen tekojen perusteella. Teko ei ole se mitä sosialidemokraatit puhuvat vaan se mitä he tekevät. II Internationaalen I kongressissa päätettiin kaikkialla järjestää kansainvälisiä mielenosoituksia vapunpäivänä. Mutta nyt järjestää II Internationaalen Saksan osasto poliisien aseellisia hyökkäyksiä Saksan proletariaatin vappumielenosoitusten kimppeen. Kaikkialla työskentelevät reformistit erilaisissa porvariston luokkataistelujärjestöissä, pakollisissa sovinto-oikeuselimissä, «talousneuvostoissa» jne. He äänestävät vallankumousliikettä vastaan tähdättyjen poikkeuslakien puolesta, ja osallistuvat aktiivisesti sodan valmisteluun. He suorittavat tuhansia pieniä ja suurempia imperialismien heidän toimitettavakseen antamia pyövelintekoja hallintoviroissaan niin emämaissa kuin siirtomaissakin. Eikö tuo käytäntö ole fascistista? Epäilemättä fascistista. Mutta nuo sosialidemokratian johtajat ovat erityisenlaisia fascisteja—socialifascisteja. Siinä on eroa. Mikä ero?

Fascistit ovat natsionalisteja, imperialisteja, sotaan yllyttäjiä, sosialismin vihollisia, itsenäisen työväenliikkeen tukahuttajia, työläisten murhaajia jne. Socialifascistit toimivat ylipäänsä fascistien tapaan, mutta eivät tee fascistista tekoaan avoimin kypäränsilmikojn, vaan sokaisevan kaasupilven suojassa. Socialifascismille on luonteenomaista: imperialistinen politiikka—internationalismin lipun alla, kapitalistinen politiikka—socialismin lipun alla, työtätekevään demokraattisten oikeuksien hävittäminen—demokratian lipun alla, reformien poistaminen—reformismin lipun alla, työläisten murhaaminen—työväen politiikan lipun alla jne. «Puhutaan» fascismin paatos löytää ilmaisunsa tunnuslauseessa «kansakunta», ja hillittömässä agitatioissa imperialistisen ekspansion puolesta. Socialifascismin paatos ilmenee valtion säilyttämisen tunnuslauseessa: «Me olemme pelastaneet valtion, ilman meitä olisi valtio joutunut tuhoon.» Socialifascistit ovat lähei-

semmissä yhteydessä proletaarisen joukkoliikkeen kanssa kuin muut fascistit, heillä on yhteydet proletariaatin historiallisesti muodostuneisiin joukkojärjestöihin ja he koettavat käyttää näitä työväenluokan itsensä vahingoksi. Tavalliset fascistit käyttävät yksinkertaista taktiikkaa, tullen ja miekan taktiikkaa. Sosialifascistien on käytettävä kombineerattua taktiikkaa, varovaisempaa, heidän pitää manöveerata, enemmän käyttäen kaikkia parlamentarismin kulissientakaisia juonitteluja ja vaalidemagogian kaikkia silmänkääntötemppejuja, heidän on ulkopoliitikassa pelattava pasifistisilla tunnuslauseilla jne. Päämäärä on fascisteilla ja sosialifascisteilla sama, ero vain tunnuslauseissa ja osittain metodeissa.

Tämä johtaa siihen, että «puhdas» fascismi ei tarvitse vasenta siipeä, kun taas sosialifascismille se on ihan välttämätön. Eikä muuta tarvitse, kuin että tämä «vasemmisto» pilaa poliittisen maineensa, niin sosialifascismin on luotava itselleen uusi vasen siipi. Juuri tuon sosialifascismin vasemman siiven erikoistehtävänä onkin pasifistisilla, demokraattisilla ja sosialistisilla tunnuslauseilla pelaileminen.

Selvä se, että mitä pitemmälle sosialifascismi kehittyy, sitä enemmän se lähenee «puhdasta» fascismin. Mutta tuo kehitys on pitkäaikainen prosessi. Voi todeta, että eri maiden sosialidemokratia on päässyt tuon prosessin eri asteille. Viime kongressissamme puhuttiin II Internationalen sosialifascistisen kehityksen «silmuista». Nyt ovat nuo silmut kasvaneet reheviksi. Jatkuvassa kehitysprosessissa käy sosialifascisteille yhä vaikeammaksi peitellä räikeätä ristiriitaa sanojensa ja tekojensa välillä.

Näin menettää sosialifascismi loppujen lopuksi erikoismerkityksensä. Tavallinen fascismi on helposti paljastettavissa. Tavallinen fascisti tunnustaa suoraan olevansa fascisti. Mutta sosialifascisti, joka on todettu syyppääksi sosialifascismiin, on samaa kuin paljastettu provokaattori; porvariston silmissä kadottaa hän kaiken arvon: hänet pitää erot-

taa tai siirtää toiseen toimeen. Sentähden on sosialifascismin paljastaminen meille erinomaisen tärkeä tehtävä. Wells, joka Magdeburgin edustajakokouksessa puhui diktatuuritunnuksen puolesta, käyttäytyi mielestäni vähän varomattomasti ja hätköiden. Hänen olisi pitänyt etukäteen ottaa Kautskyltä selvää, mikä paremmin sopii sosialifascistiseksi tunnukseksi, diktatuuri vaiko demokratia. Kun Saksan sosialifascismi vaan avoimesti puhuu porvariston diktatuurin puolesta, kun se avoimesti esiintyy fascismina, niin ei Saksan työväenluokan enemmistön voittaminen proletaarisen vallankumouksen puolelle ole enää vaikeata.

Kärjistyvän kriisin tähden on Englannin ja Saksan porvaristo ollut pakotettu ottamaan maan hallitsemiseen mukaan palvelushaluisia sosialifascisteja. Näiden maiden porvariston on vaikea ilman reformistien apua saada aikaan «teollisuusrauhaa» ja katkeää sodan valmistelua pasifismin naamion taa. Jos «rauhan turvaamisen», «siirtomaiden demokraattisten oikeuksien» tai «työväenpolitiikan» puolesta alkaa saarnata Chamberlain tai Baldwin, niin ei heitä usko yksikään ainoa työläinen. Voimainsa mukaan ovat he sitä yrittäneet tehdä, mutta seurauksena oli että labour-party sai 8 miljoonaa ääntä. Kas sentähden on Englannin porvariston ollut pakko turvautua labour-partyn apuun.

Socialidemokratian funktiona nykyään on ensiksi pikkuporvarillisen, finanssipääoman imperialistista politiikkaa vastaan suuntautuvan oppositioonin syrjäinjohtaminen ja hajoittaminen, sen pasifististen ja demokraattisten esteiden poistaminen: toiseksi sen reformistisen oppositioonin voittaminen, mikä osalla työläisistä on kapitalistista rationalisointia ja muita finanssipääoman hyökkäysmuotoja vastaan, ja valtiorakennuksen fascistisoimisen suoranaisten puoltajain värvääminen eräistä proletariaatin etuoikeutetuista kerroksista; kolmanneksi, työtätekevään laajain joukkojen vasemmistumisprosessin jarruttaminen, yrittämällä työläisrintaman hajoittamista

ja kommunistisen työväenliikkeen hävittämistä. Missä määrin sosialidemokratian onnistuu tuo lähetystoimensa täyttää, se on tietysti jo toinen kysymys.

Työväenluokan vasemmistolaistumisprosessi.

Socialidemokratian fascistisoitumisprosessin vastakohtana on työväenluokan vasemmistumisen suuri prosessi.

Mitä tuo vasemmistuminen merkitsee? Se merkitsee laajain proletaaristen joukkojen voimistuvaa siirtymistä reformistisesta oppositioonista vallankumoukselliseen joukkotaisteluun. Se onkin se suuri liike työväenluokan sisällä, mikä on nykyiselle kaudelle luonteenomaista.

Miten tuo prosessi käy? Mistä riippuu sen kulku ja tempo? Se on meidän käytännönpolitiikallamme erittäin tärkeä kysymys. Siihen vastatessani tahtoisin ennen kaikkea osoittaa, että proletaaristen joukkojen vasemmistumisprosessi riippuu näiden joukkojen nykyisenä aikana hankkimasta uudesta, kumouksellisentavasta kokemuksesta. Ensi kädessä tähän kuuluvat: 1) sen muutoksen tajuaminen, mikä tapahtuu niin itse näiden joukkojen kuin porvaristonkin objektiivisessa asemassa; 2) sosialidemokratian sosialifacistisen politiikan antama läksy; 3) kommunistisen puolueen taisteluun ja työhön liittyvä työläisjoukkojen kokemus.

Eri muodoissa käyvä työväenluokan taloudellisen aseman absoluuttinen huononeminen antaa proletaarijoukoille uuden suuriarvoisen kokemuksen, mikä lujittaa proletaarista luokkatietoisuutta ja hävittää reformistisia harhoja. Joukkotyöttömyys ja proletariaatin koko elämän epävarmuus (jopa Yhdysvalloisakin, missä työväenluokan aineellista asemaa on pidetty kaikkein varmimpana) ovat työväenluokan aseman huonontumisen tärkeimmät tekijät. Suuri osa kvalifisoidustakin työläisistä menettää yhä enemmän etuoikeutetun asemansa. Muistatte, miten eräät kommunistitkin ovat kirjoittaneet tavattoman laajasta

työläisaristokratia-kerroksesta; ei se puhe ennenkään vastannut todellisuutta, mutta vielä vähemmän se on totta nykyisenä kautena. Ne mahdollisuudet, mitä imperialismilla on eräiden työläiskerosten ostamiseen, pienenevät pienemistään, köyhyys ja sen mukana kuohtunta — kuten Marx sanoo — kasvaa erityisellä voimalla.

Minun mielestäni on meidän entistään vielä paljon suuremmissa määrin kohdistettava huomiomme palkkataisteluihin ja työaikakysymykseen. Meidän pitää nostaa etualalle kysymys 7-tuntisesta työpäivästä. Reformistien loppumattoman kapituleerausstrategian johdosta tulee kysymyksestä «taistellako, vai eikö taistella» työläisellä sama kuin: ollako vai ei olla? Jos joukoissa vielä ilmeneekin horjuntaa tässä kysymyksessä, niin kommunistit eivät saa millään ehdolla tehdä pienintäkään myönnytystä reformistien kapitulatiotoiminnalle. Jokainen pieninkin peräänantaminen halpasi joukkojen vasemmistumista. Meidän on herätettävä joukot tekemään kirkkaan päätöksen. Alussa joukot pyrkivät itsenäisen taloudellisen liikehtimisen tielle, ilman reformistisia johtajia, ja osittain niitä vastaankin. Joukot tarvitsevat uusia johtajia: ne etsivät uusia johtajia taistelua järjestämään ja johtamaan. Jos kommunistit alkavat horjua silloin kun on kysymys taloudellisten joukkotaistelujen kehittämisestä, tai jos he yrittävät sellaisen taistelun vaihtaa vallankumouksellisen fraasin ja puireformistisen käytännön politiikkaan, niin ovat he menneet miestä vallankumousliikkeeltä, ja ohjailevat vasemmistuvain joukkojen liikettä vallankumouksellistumis-uomasta reformismiin uomaan.

Uusi taistelun etappi (näitä etappeja ei ole ehdottomasti käsitettävä niin, että ne kronologisesti seuraisivat toinen toistaan) seuraa siitä, että valtiovallan alituinen esiintyminen liitossa työnantaja-järjestöjen, trustien jne. kanssa, antaa työläisten taloudelliselle taistelulle poliittisen sisällön. Valtiovallan ja koko porvariston luokkaherruuden fascistisoituminen aina tuotantolaitoksesta alkain,

avoin imperialistinen politiikka ja sota-valmistelut, kaikki se antaa iskuja joukkojen pasifistisille harhakuviteluille. Reformistien sosialfascistinen käytäntö antaa joukoille tarpeellista havainto-ope-tusta. «Yhteiskuntarauhan» säilyttäminen (yhteisk. vakuutuksen ym.) vanha koneisto käy yhä mitättömämmäksi. Aika ajoin tietysti yritetään koetella eräitä uusia lahjomis-metodeja. Esi-merkiksi Ranskassa ehdotti eräs viisas porvari, että ammattiliittojen keskuu-teen—ei tietystikään unitaaristen am-mattiliittojen vaan reformististen—levi-tettäisiin tuotantolaitosten osakkeita jotta niitä kiinnostaisi voitto. (Ääni salista: Sitä käytetään Saksassakin!) Se on merkki siitä, että porvaristo etsii uusia metodeja työväenluokan erään osan ostamiseksi. Mutta nykyisen ajanjakson erikoistunnusmerkki ei ole siinä. Porva-rillisen luokkaherruuden nykyinen kurssi tähtää siihen, että «yhteiskuntarauhan» säilyttämisen vanhan koneiston sijalle tulee fascistiterrorin menettelytavat.

Työväenluokkaan kohdistetun terro-ristisen komennon herättämä poliittinen vastavaikutus vaatii erikoista huomiota. Yleensä on välttämätöntä entistä perus-teellisemmin tutkia fascistikomennon alaisuudessa tapahtuvan joukkotyön problemia, sillä meidän pitää oppia jär-jästämään joukkoliike sellaisiin muotoi-hin, mitkä kaikkein parhaiten takaavat sen kehittymisen valkoisen terrorin oloissa. Meidän täytyy kaikella tavalla tehdä vallitsevalle komegnolle mah-dottomaksi joukkoliikkeen tukahutta-minen ja sen vallankumouksellisen joh-johdon hävittäminen. Toisaalta voi terro-ri hallitusmahtina synnyttää joukoissa vissiä passiivisuutta. Voivatpa hyvätkin vallankumoukselliset työläiset terrori-komennon vaikutuksesta jäädä joksikin aikaa passiivisiksi laillisissa järjestöissä; tilanteessa, missä ei vielä ilmene terävää vallankumouksellista luonetta, eivät he osoita olevansa valmiit kantamaan sellaisia uhria, mitä todella antavat rat-kaisevin taistelujen hetkellä. Mutta toisaalta lietsoo terrori-komento jou-koissa kasvavaa luokkavihaa. Tässä

tulee kuitenkin uusi seikka. Kaikkinaisen taantumus voi matkaansaattaa joukkojen reformististen harhojen särky-misen ja voimistaa luokkavihaa. Ne ovat välttämättömiä aineksia proletariaatin vallankumouksellistumiselle. Mut-ta se ei vielä selvitä meille sitä kaikkea uutta, mitä on nykyisten joukkotaistelujen luonteessa. Terroristinen komento voi istuttaa syvälle tietoisuuteen käsi-tyksen poliittisen taistelun välttämättö-mydestä, mutta se ei vielä merkitse taistelun alkamista täydellä voimalla. Se ei vielä selitä sitä intomielistä pyrki-mystä poliittisiin joukkotaisteluihin, jona olemme saattaneet todeta muuta-missa viime aikain joukkoliikkeissä, sel-laisissakin jotka ovat olleet luonteeltaan taloudellisia. Tuo veto poliittiseen luok-kataisteluun, tuo tendenssi taistelun puitteiden rajuun laajentamiseen, tuo proletariaatin joukkotaistelujen h y ö k -k ä y s h e n k i, se on tärkein uusi seikka. Ei se ole vielä kaikkialla ilmennyt kirkkaasti, mutta selvää selvemmin sig-nalisoivat sitä Berliini, Ruhrin taistelut, Lodz, Bombay.

Suhteellisen tasapainon horjuminen.

Mitkä objektiiviset syyt aiheuttavat tuon joukkotaistelujen uuden luonteen? Minä tahtoisin esittää tässä analogian sota-ajalta. Porvariston luokkaterrori oli kaikkein tehokkain sodan alussa, jolloin kaikkien imperialististen maitten rintamat olivat vielä lujat. Tällöin oli sotilasjoukkojen vasemmistumisprosessi kaikkein vaikeinta. Mutta heti kun vaikeudet rintamilla antoivat tuta itse-ään, heti kun sotilaat tunsivat aseman järkähtävän, niin alkoi rintamalla ja selkäpuolella herätä toinen henki. Siitä puhuvat Venäjän vallankumousten esi-merkit vuosina 1905 ja 1917, ja Sak-san vallankumoustopahtumat v. 1918/19 sekä 1923. Samoin oli «tehdas-vanhin-ten» puolreformistinen, puolvallanku-mouksellinen joukkoliike Englannissa v. 1919/20 yhteydessä Englannin impe-rialismin vallitsevan järjestelmän silioi-sen kriisin kanssa. Jos tilanne nyt olisi tosiaan sellainen kuin miksi sen

arvioivat Humbert-Droz ja muut sopulijat, jos nyt olisi kysymys kapitalismin stabilisation vankentumisesta, niin nykyisen joukkoliikkeen puolvallankumouksellinen luonne olisi suuri arvoitus.

Saksalaisten sopulijain teesi julistaa «suhteellisen stabilisation nykyisten perusteiden taloudellista, ja siis porvariston poliittisen vallan, voimistumista» (Evertin ym. joulukuun memorandum). Joskin he samalla yleispiirteisissä «tunnustavatkin» kapitalismin ristiriitain olemassaolon, niin ei sillä kuitenkaan ole poliittista merkitystä, mikäli he väittävät, että tosiasiaa tapahtuu porvariston poliittisen vallan pohjan taloudellinen lujittuminen.

Tuo kanta on kuitenkin aivan väärä. Samoin se on mitä jyrkimmin ristiriidassa VI kongressin linjan kanssa. Me tiedämme, että nykyisen ajanjakson perus-antagonismien kärjistymisen johdosta jää se suhteellinen tasapainotila, mihin kapitalistinen maailma pääsi toisella sodanjälkeisellä kaudella, yhä enemmän menneisyyteen. «Suhteellinen tasapaino» on mielestäni asian ydintä paremmin vastaava käsite kuin «stabilisatio». III:ssa kongressissa puhui Lenin vain suhteellisesta, epävakasta tasapainosta. «Stabilisatio»- käsite tuli ensi kerran poliittiseen kieleemme eri maiden valuutan stabilisation yhteydessä. Tietenkin voi sitäkin sanoa käyttä, jos käyttä sitä oikein ja ymmärtää sen oikein. Mutta jos puhuu esimerkiksi «stabilisation ristiriidoista», niin se ei ole enää selvää, tai jos puhuu esimerkiksi kuin Saksan sopulijat «stabilisation sisäisistä struktuurimuutoksista», niin on se jo jotain viisastelua ja minä en lupaa ymmärtää tuota stabilisation fetichismiä.

Humbert-Droz'n ja Evertin piirustuksissa vaihdetaan nykyisen ajanjakson objektiivinen luonne eri maiden porvariston subjektiivisiin stabilisatio-pyrkimyksiin ja sosialidemokratian hurskaisuun toivomuksiin ja harhakuvitelmiin.

Tietysti voi porvaristo nykyäänkin saada stabilisatiopolitiikallaan yhtäällä ja toisaalla jotain osittaista menestystä.

Mutta — ja juuri siinä onkin nykyisen ajanjakson erikoisluonne — nekin porvariston «voitot» ovat objektiivisesti omiansa vain kärjistämään kapitalistisen järjestelmän perusristiriitoja, panemaan liikkeelle vielä suuremmat vastavoimat kansallisessa ja kansainvälisessä mitassa, ja näin jouduttamaan väkivaltaista yhteentörmäystä. Kapitalistisen maailman suhteellinen, epävakaa tasapainotila ei tietenkään ole vielä loppunut. Se tapahtuu vasta tänä ajanjaksona tapahtuvan prosessin lopussa. Mutta kehityksen dynamiikka meidän aikamme on toinen kuin kehitysuunta toisena sodanjälkeisenä kautena, jonka olemme jättäneet taaksemme.

Nykyisten joukkotaistelujen luonne.

On kuvaavaa, että nyt tapahtuvan kapitalistisen maailman tasapainon horjumisen tajuavat laajat proletaarijoukot paljon selvemmin kuin eräät opportunisti-kommunistit (sopulijain tapaiset). Joukot tuntevat vaistomaisesti, että nyt käy vallankumouksellinen taistelu mahdolliseksi. Se ei ole enää horjuntaa «taistellako vai ei taistella»- vaihtoehdon edessä, ei enää painostavaa tuntuu siitä, että taistelu on objektiivisesti välttämätöntä, olkoonpa että se olisi toivotontakin; vaan se on jo uskaliaista mielihalua taisteluun, nimenomaan poliittiseen taisteluun, poliittiseen joukkolakkoon.

Kapitalismin stabilisointimiskaudella kohdistuu joukkotaistelun painopiste välittömiin osittaisvaatimuksiin. Se on tärkeä ero. Näiden osittaisvaatimusten yhdistäminen vallankumousliikkeen strategisten tehtävien kanssa sinä aikana on suurille joukoille enemmän tai vähemmän yhdentekevä tai epäoleellinen problemi. Sinä aikana niiden yhdistämisellä lopullisiin vallankumouksellisiin päämääriin on etupäässä propagandistinen merkitys.

Nykyisenäkin ajanjaksona on joukkojen taistelun lähtökohtana joukkojen välittömät jokapäiväiset tarpeet. Se on

meidän aina otettava huomioon taktiikkasammme. Mutta nyt ei taistelu rajoitu näihin välittämiin osaisvaatimuksiin, vaan on sillä selvä, voimakas taipumus paisua ulos näistä puitteista. Nyt taistellaan sellaisissakin tapauksissa, jolloin tiedetään, ettei vaatimusten välitöntä täyttymistä voida saavuttaa. Taistellaan, jottei kapituleerattaisi luokkavoimana eikä orjain tavoin painettaisi päätä alas luokkavihollisen edessä. Mahdolliset osittaiset tappiot eivät tänä aikana enää synnytä painunutta mielialaa ja raskaatkin tappiot kestetään helpommin kuin taistelutta antautumisen. (Ääni salista: «Oikein!») Joukot esittävät nyt enemmän tai vähemmän tietoisesti vaatimuksen taistelusemain lujittamisesta uuteen voimainkoitokseen valmistautumiseksi taistelussa luokkavihollista vastaan.

Sellainen on nyt jo enemmän tai vähemmän selvästi eräissä joukkotaisteiluissa ilmenevän proletarisen hyökkäyksen luonne, eroituksena liikkeen puolustusluonteesta sodanjälkeisen ajan toisella kaudella. Onko taistelun välittömänä lähtökohtana työpalkan kohottamis-tunnus, vai työpalkan alentamisen vastustaminen — se ei määrää liikkeen pohjimmaista luonnetta.

Liikkeen taisteluluonteen kanssa yhteydessä on Neuvostoliiton kasvava vallankumouksellinen vetovoima kapitalististen maiden proletariaatin laajoihin joukkoihin nähden. Neuvostoliitto on elävä, suuremmin esimerkki siitä, että sosialistinen vallankumous, että proletariaatin diktatuuri on mahdollinen. Siitä tavaton mielenkiinto neuvostomaan proletariaatin sosialistiseen luomistyöhön. Joukkoliikkeen vallankumouksellistuminen on prosessi, joka on vasta alkanut tai joka on päässyt vasta puolitiehen, mutta se tulee ehdottomasti kehittymään ja mitä pitemmälle se kehittyy sitä enemmän se auttaa kommunististen puolueitten vaikutuksen kasvamista, jos vain kommunistipuolueiden taktiikka on oikea.

Oikeistolaisten ja sopuillijain kapitulatiomielialoja ja perässälaahamista vastaan.

Oikeistolaiset kirkuvat, että Kommunistinen Internationale ajaa muka «lahkolais»-politiikkaa. Heillähän on näet aina ollut patentti «joukkojen valloittamiseen». Missä ovat Frossarin, Höglundin, Brandlerin ja muiden luopurien, minkä nimisiä kaikki lienevätkään, joukot? Niin, me tiedämme, että vallankumouksellisen työväenliikkeen viholliset koettavat kaikin keinoin eristää meidät proletarij joukoista eroittamalla työläisiä työlaitoksista, eroittamalla reformistisista ammattiliitoista, lakkauttamalla kommunistisen sanomalehdistön, hajoittamalla järjestöjämme, tunkemalla puolueemme maan alle. Me emme saa taistelutta alistua siihen. Kommunistisen liikkeen ja vallankumouksellisten järjestöjen julkisina säilyttämisen puolesta tulemme taistelemaan mitä päättävimmän. Me valloitamme joukot ammattiliittojen sisällä ja niiden ulkopuolella. Miten? Oikeistolaistenko reseptien mukaan? Ei! Se ei johtaisi joukkojen valtaamiseen vallankumouksen puolelle, vaan vain vasemmistumisprosessin ohjaamiseen reformismin uomaan.

Thalheimer ei pidä joukkojen valloittamisen venäläisistä metodeista. Taas veisaa hän vanhaa virttänsä «länsieurooppalaisista metodeista». Koko tuo viisaus johtaa käytännössä kapitulatioon ammattiliittobyrokraattien edessä — ja sellaisella hetkellä kun ammatillisesti järjestyneen työväestön laajat joukot jo valmistelevat kapinaa reformistipamppujen tappavaa ammattiliitto-legalismia vastaan.

Brandlerilaisten tapaisten oikeisto «kommunistien» objektiivinen osa on nykyään sama kuin sosialidemokratian vasemman siiven. Miksikäs sosialidemokratian vasemman siiven pitäisi olla vain sosialidemokraattisen puolueen sisällä? Se voi mainiosti olla sen ulkopuolellakin. Mitä enemmän Levi ja Kumpp. osoittautuvat vararikkoisiksi,

sitä suuremmissa määrin heidän tilalleen tulevat Brandlerit ja Thalheimerit. Nykyisen kauden luonne ilmenee myös siinä, että niin meidän puolellamme kuin reformistienkin puolella on kiteytymiskeskuksia, jotka suurten magneettien tavoin vetävät puoleensa sukulaivirtauksia.

Vasemmistuvia joukkoja vetää kommunismin ja samaan aikaan sosialidemokratia vetää meidän liikkeestämme puoleensa kaiken, mikä on taipuvaisista kulkemaan oikealle, mikä kuuluu porvaristoon. Sosialidemokratian paljastamiseen on nykyinen aika itsessään edullinen, mutta oikeistolaisuus ja riveihimme jääneet opportunistit peittelevät sosialifascismia. Heidän metoodinaan on pidättää joukkojen huomio pikkuseikoissa hämätäkseen suuret periaatteelliset eroavaisuudet, mitkä ovat kommunismin ja reformismin välillä.

Sopuillijat huutavat yhteisrintamataktiikan luulotellusta likvidoisesta ja «hyökkäysteorian» uudistamisesta. Se on järjetöntä puhetta. Vain yhteisrintamataktiikan opportunistinen sovelluttaminen on likvidoitava. Päätävästi hylkäämme kaikkinaisen putshismin ja pidämme välttämättömänä kommunististen puolueiden vallankumouksellisen manövreeramiskyvyn vahvistamista. Mutta reformismin edessä antautumista emme ikinä pidä sallittuna. Ja varsinkin nykyisenä ajanjaksona pidämme suurimpana vaarana sitä, jos kommunistit jäävät jälkeen kasvavasta vallankumouksellisesta joukkoliikkeestä. Sopuillijat vetoavat Leniniin, joka vuonna 1921 III kongressissa puhui «hyökkäysteoriaa» vastaan. Mutta mitä Lenin puhui? Tahtoisin sen tässä panna paikalleen. Hän sanoi, että hyökkäysteorian soveltaminen Saksassa maaliskuussa 1921 ei ollut oikein, mutta hän lisäsi, että «vallankumouksellisen hyökkäyksen teoria yleensä ei lainkaan ole väärä». Niin sanoi Lenin; sopuillijain ei onnistu tehdä Leninistä sopuisaa puolireformistia.

Aivan selvä on, että kommunistinen puolue ei voi missään maassa viedä proletariaattia vallankumousta voittoon

valloittamatta työväenluokan enemmistön myötätuntoa. Mutta juuri sentakin on jokaisen kommunistisen puolueen osattava nimenomaan nykyisenä työväen kasvavan vallankumouksellisen liikkeen ajanjaksona kulkea tuon liikkeen etunenässä täyttäen käytännössä puolueen johtavan osan. Vain siten voi kommunistinen puolue työntää eteenpäin ja jouduttaa työväenluokan vallankumouksellistumisprosessia.

Aina emme me näinkään voi saavuttaa heti välitöntä menestystä. Esimerkkinä siitä ovat Englannin viime vaalit. Epäilemättä Englannin puolue teki tässä vaalikamppailussa monta taktillista virhettä, mutta IX:n pleenumin ja VI kongressin antama linja «luokka luokkaa vastaan» oli oikea linja. Se tunnus ei vielä voinut välittömästi saada aikaan joukkojen virtaamista pois työväenpuolueesta. Mutta nyt alkaa se vaikuttaa dynamiitin tavoin työväenpuolueen ja ammattiliittojen riveissä. Kipinä on viskattu, ja ilman sitä kipinää ei liekki koskaan leimahtaisikaan.

Tuota historian dialektiikkaa eivät stabilisation opportunisti - kommunistit tietenkään voi käsittää. Heidän hännänsäläahauspolitiikkansa, heidän horjumisensa ja passiivisuus, oikean hetken ainainen käsistääminen — se on tavattoman suuri vaara, sitä pitää välttää. Olkoot hakematta tukea Leniniltä ne, jotka tänä ajanjaksona kieltäytyvät kommunistipuolueen johtajaosasta; mitään yhteistä ei heillä leninismin kanssa ole, nykyisenä aikana ovat he liikkeesämme painolastina. Kun saksalaiset sopuillijat julistivat taistelun kahdella rintamalla, paljastivat he itsensä oikeistolaisiksi. Heitä vastaan asetti Saksan kommunistipuolue järkähtämättömän bolshevistisen linjan ja bolshevistisen puolueen rautaisen yhtenäisyyden.

Liikkeen etunenässä vallankumouksellista nousua kohti.

Proletariaatin vasemmistumistempo ei ole kaikissa maissa samanlainen. On välttämätöntä perinpohjin analysoida

kunkin maan konkreettiset olosuhteet. Nykyisen ajanjakson luonne muuttaa vääjäämättömästi muotoaan — ja siinä juuri asian ydin — uuden vallankumouksellisen nousun jatkuvan kasvamisen suuntaan.

Tämän yhteydessä korostan erikoisesti sodanvaara-kysymyksen oikein asettamisen tärkeätä merkitystä. Yhtäältä on välttämätöntä taistella erinomaisten vaarallisen virheen kaikkinaista sodanvaaran väheksymistä vastaan. Mutta toisekseen, olisi virhe istua ja odotella vallankumouksellisen tilanteen tuloa vain sodan kautta. Juuri käytännöllisen vallankumoustaistelun kannalta on ehdottomasti välttämätöntä kussakin maassa ottaa huomioon proletarisen vallankumouksen objektiivisten (ja subjektiivisten) edellytysten kypsymisprosessi kokonaisen yleisenä konkreettisena kompleksina, kapitalismin kärjistyvien sisäisten ja ulkoisten ristiriitain synteessinä.

Nykyisenä aikana ovat tilanteen äkkinäiset ja odottamattomat muutokset sangen mahdollisia. Ei kukaan tiedä, millä hetkellä sota voi syttyä. Sellaisten olosuhteiden vallitessa, jolloin kymmenkunta erään Neuvostoliittoon rajoittuvan valtakunnan hullua kenraalia voivat yhtäkkiä alottaa sodan luottaen siihen että tällaista provokatiota tulee tukemaan joukko muita valtioita, — sellaisissa olosuhteissa ei pidä ennustella mitään kestävämmän stabisuustilan perspektiiveistä.

Taistelu sodanvaaraa vastaan, Neuvostoliiton tukemisen puolesta — siinä keskeisin kansainvälinen tehtävämme. Mutta samalla tavoin kuin TPK:n VIII:ssä täysistunnossa tekee mieleni nytkin painostaa sitä, että Neuvostoliiton parasta puolustamista on — porvariston kukistaminen omassa maassa.

Johtajaosan valloittaminen kommunistipuolueelle nykyisen ajanjakson joukkotaisteluissa, proletariaatin vallankumouksellistuvien laajojen joukkojen etunenässä vääjäämättömästi kulkeminen, se on nykyään meidän yleinen strategiamme.

Proletariaatin uudet, taisteluihin ennen osallistumattomat kerrokset pyrkivät rintamalle; puolueettomattomat ja järjestymättömät työläiset, työläisnuorisot, proletariaaniset, maatyöläiset. Maa-seudulla, talonpoikaiston keskuudessa tapahtuu yhä enemmän kerrostumiin jakaantumista, ja se meidän pitää ottaa huomioon taistellessamme liittolaisista. Yhtä tärkeätä on siirtomaiden heräävien, orjuutettujen työläis- ja talonpoikaisjoukkojen taisteluriveihin saaminen ja tukeminen.

Luodessamme silmäyksen joukkotaisteluihin sinä lyhyenä aikana, joka eroittaa meidät VI:sta maailmankongressista, voimme me sanoa: aktiivisten luokkataistelujain maailmanarmeija kasvaa nopeasti. Ruhrin ja Skotlannin kaivostyöläiset, Puolan ja Ranskan tekstiilityöläiset, Berliinin barrikaaditaistelijat, Bombayn lakkolaiset ja mielenosoittajat, Kolumbian plantaashien työläiset, Kongon neekeri-kapinalliset, Tshekkoslovakian ja Puolan maatyöläislakkolaiset, Kiinan vallankumoukselliset työläis- ja talonpoikaississit, taistelevat marokkolaiset ja sadattuhannet muut — siinä valtaisa toimiva armeija. Vallankumouksellinen liike maailmassa kasvaa! Yhä uusia ja uusia miljoonia taistelijoita, yhä laajemmat proletariijoukot on yhdistettävä tiiviisti Kommunistiseen Internationaaleen taisteluun kansainvälistä porvaristoa vastaan ja proletarisen maailmanvallankumouksen puolesta.

Tov. O. V. Kuusisen loppulausunto.

Työjärjestyksen ensimmäisessä kohdassa on tällä kertaa suoritettu suuri kollektiivinen työ. Ja niin oli itse selostuskin kollektiivinen työ, ei vain siinä suhteessa että oli kaksi selostajaa, vaan sen tähden, että jotkut esiintymiset keskustelun aikana, kuten esim. toverien Molotovin, Thälmannin ja Pjätinitskin pitämät puheet, olivat täydennysselostusten luontoisia. Eräät kysymykset, joita selostuksessani valaisin

vain epätäydellisesti, tulivat keskustelun kuluessa pohdituiksi perinpohjin; varsinkin kysymykset kapitalistisesta rationalisoinnista ja työväenluokan elintasosta. Alustuksessani saatoin esittää nuo kysymykset vain teoreettisena läpileikkauksena, mutta monet puhujat valaisivat niitä perusteellisesti työväenluokan elämästä otetulla tosiseikkaineistolla. Se todistaa, että sektsioittemme johtavat toverit ovat elävässä yhteydessä proletaarijoukkojen elämän kanssa. Mainitsen erikoisesti Saksan ja Englannin delegatioiden edustajain, samoin kuin toverien Semardin (Ranska), Minorin (Yhdysvall.) Seegersin (Hollanti) y. m. puheet. Tovereita, jotka tulevat lukemaan pöytäkirjan, kehoittaisin sentähden kiinnittämään huomiota siihen seikkaan, että minun alustukseeni sisältyviä lausuntoja näihin kysymyksiin nähden, pitää arvioida tehtyjen konkreettisten täydennysten valossa. Eräät muutkin problemit, sellaiset kuin kysymykset sosialifascismista ja sotakorvauksista, tulivat keskustelun aikana niin perusteellisesti käsitellyiksi, etten katso tarvitsevan enää niihin kajota. Kuitenkin arvelen että nuo kysymykset, etenkin kysymys sosialifascismista, eivät vielä tulleet tyhjentävästi valaistuiksi. Seuraavassa täysistunnossa on meidän luultavasti tehtävä joitakin lisäyksiä uuden kokemuksen pohjalla.

Ehkä minä erehdyn, mutta minusta tuntuu, että tämän täysistunnon keskusteluissa on suuremmissa määrin kuin ennen ilmennyt eri sektioiden edustajain tietoinen, itsenäinen kanta kommunistisen strategian ja taktiikan yleisissä kysymyksissä. On ehdottomasti todettava diskussion huomattava kansainvälistyminen. Monet toverit eivät puhuneet pelkästään oman puolueensa tilasta, vaan muidenkin maiden ja Kominternin yleisistä kysymyksistä. Tosin ei tätä ollut niin suuressa määrin kuin pitäisi, varsinkin mitä tulee siirtomaihin. Tässä kohdassa olemme vielä heikkoja internationalismin osalta. Merkittävä kuitenkin on, että askel eteenpäin on otettu.

Tahtoisin jo nyt heti korostaa kansainvälisten yhteyksiemme edelleen kehittämisen tärkeyttä. Tässäkin suhteessa on viime aikoina ollut havaittavissa vissiä parantumista; ennenkaikkea on tiedotusyhteys TPK:n ja sektsioiden välillä parantunut. Yhteytemme Länsi-Europan toimiston välityksellä lupaa myös paljon. Näitä yhteyksiä on edelleen kehitettävä. Erikoisen heikkoa on tähän asti ollut eri sektsioiden välinen toimintayhteys. Mainitsen yhden esimerkiksi: sellaiset tärkeät joukkotaistelut, kuin tekstiilityöläisten taistelut Puolassa, Tshekkoslovakiassa ja Ranskassa, tapahtuivat yhtäaikaa, tai melkein yhtäaikaa, mutta näiden maiden kommunistipuolueiden taholta ei yritetty järjestää kansainvälistä rynnäkköä taistelun tukemiseksi. Mitä tulee tosiaan yleisten kansainvälisessä mitassa tapahtuvien esiintymisten toimeksipanoon, niin siihen — kuten tunnettua — me vasta nyt vakavasti käymme. Vielä emme ole varsin pitkällä tosi kansainväliseksi puolueeksi muuttumisen tiellä, mutta siksi meidän pitää tulla ja se meistä tulee.

I. Marxilaiseen täsmällisyyteen taloudellisten käsitteiden käytössä.

Työläisten elintaso ja porvarillinen tilastotiede.

Keskustelussa oli vallitsevana yksimielisyys kapitalistisen rationalisoinnin yleisestä luonteesta ja siis myös eräiden aikaisempien määritelmien täsmällisistä väittämättömyydestä. Yksimielisen käsityksemme mukaan on kapitalistinen ratsionalisointi sitä vain kapitalistiriistäjäin näkökannalta; työläisten kannalta se on ryöväystä ja murhaa. Mutta meillä oli erimielisyyttä toiv. Vargan kanssa siitä onko kapitalistisesta ratsionalisoinnista seurauksena työväenluokan elintason ehdoton vaiko vain suhteellinen aleneminen. Tässä kysymyksessä esitin alustuksessani kaksi päätodistetta t. Vargaa vastaan: ensiksi,

hän jättää huomioonottamatta työttömät ja toiseksi ei laske miten huomattava työpalkan kohoaminen on välttämätön vaikkapa pelkästään kompensoimaan kohoavaa työn voimaperäisyyttä. Toverit Bela Kun ja Hitarov kuitenkin lausuvat keskustelun aikana, että minä muka olisin antanut tässä kysymyksessä t. Vargalle perään. En ollenkaan. Koko todisteluni oli tähdätty t. Vargan väitettä vastaan että työläisten elintason aleneminen on muka vain suhteellista, eikä ehdotonta. Tov. Kun otti ensimmäisen esittämäni argumentin käyttäen sitä minun kantani «korjaamiseen». Tov. Hitrov taas käytti toista argumenttiani «oikaistakseen» minua. Minkäpä sille tekee—pitkän selostuksen täydellä huomiolla kuunteleminen ei ole helppoa.

Tov. Varga ei täällä täysistunnossa lausunut vielä kerran omaa käsitystään (siitä, tapahtuuko vain suhteellinen työläisen osan supistuminen yleisestä tuotteesta), mutta sensijaan koetti hän puolustaa väitettään, joka on tähdätty teesiämme vastaan työväenluokan elintason alenemisesta kapitalistisen rationalisoinnin seurauksena. Mutta hän ei pystynyt heikentämään esittämämme vastatodisteiden painavuutta. Hän oli pakotettu tunnustamaan, ettei ollut ottanut huomioon koko työväenluokan elintasoja, varsinkaan ei työttömiä, jotka nekin kuuluvat työväenluokkaan. Edelleen myönsi hän, että «reaalipalkka»-käsitteeseen, sellaisena kuin hän sitä on käyttänyt, ei oltu sisällytetty kapitalistisen rationalisoinnin seurauksena kohoavan työn voimaperäisyyden kompensoimista. Mutta samalla hän vetoaa siihen, että «reaalipalkan» käsitettä tässä suppeassa mielessä käytetään kaikkialla porvarillisissa tilastotieteessä, «kymmenissä tuhansissa painetuissa asiakirjoissa». Ja niin toveri Varga sen sijaan että iskisi teesiimme todisteen laadulla, iskee määrällä. Mutta hänenhän olisi pitänyt tietää, että juuri ideologisen tuotannon alalla käy kapitalistisessa maailmassa erittäin laajassa mittakaavassa standartisatio, typisatio ja normalisatio, niin että vetoaminen

kirja- ja sanomalehtipaljouteen, missä tavataan vaihteellinen väittämä tai väärä käsitys, on sangen vähän vakuuttava. Porvarillisissa lähteissä ovat jopa tiedot rahapalkastakin hyvin usein epätasallisia ja suurenneltuja; tov. Remmele jo kiinnitti huomiotamme siihen, että suurin osa Saksan työläisistä ei suinkaan saa porvarien tilaston mainitsemia palkkoja. Vielä pahemmin ontuu rahapalkan rinnastaminen toimeentulominimiin. Sitä t. Vargan vastaväitettä, että jos porvarillisten tilastojen absoluuttiset luvut ovat vääristelyjä (sen hän myöntää), niin reaali-palkan liikunta-dynamiikka kuvastuu oikein noista tilastoista — ei sitäkään voi pitää oikeana. «Reaalipalkka»-käsitteen juuri kaikkein tärkeimpiä osia, kutein esimerkiksi toimeentulominimin koeffisienttiä, porvarillinen tilasto tulkitsee siten, että ne saavat liian ahtaan merkityksen, että niiden dynamiikka ei vastaa työväenluokan toimeentulominimin kertoimen todellista liikuntaa. Muutamia työväenluokan elintason kuuluvat tärkeät seikat jätetään tyyten laskuista pois.

Loppujen lopuksi t. Varga selitti, että kysymyksen saattaa määrittellä niin taikka näin riippuen siitä, mikä on edullisempaa agitatiomme ja propagandamme kannalta. Ei niin; tässä on ennen kaikkea puhe tosiasioiden oikeasta määrittelystä. T. Vargan käsitys, että teesiimme muka «voi virheellisellä fraasilla aikaansaada sekaannusta agitatioissa ja propagandassa» on päättävästi torjuttava. Jos me täsmällisten marxilaisten käsitteiden pohjalla arvioimme työväenluokan elintasoja, niin ei pidä puhua, kuten t. Varga tekee, että tahdomme »väitellä sanoista» vastustajamme kanssa. Se oli t. Vargalta rohkeasti sanottu. Ei ole lainkaan puhe joistain sanoista, vaan tärkeästä kysymyksestä. Ja minä olen vakuutettu siitä, että ellemme me yleensä taistelussamme sosialidemokratiaa vastaan puolusta marxilaisia käsitteitä ja niitä työläisille selvitä — viimeainittu on täysin tehtävissä — niin juuri siten me aikaansaamme sekasotkua.

Kun puiden takia ei nähdä metsää.

Tov. Varga sanoi, että alustuksessani kosketeltiin erilaisia mielenkiintoisia kysymyksiä, mutta että niitä ei voi pitää «taistelevien kommunistien kokouksen» mieltä kiinnittävinä tärkeimpinä problemeina. Se on minun mielestäni raskas syytös. On tosiaan olemassa sellaisia poliitikkoja jotka onnistuvat olemaan huomaamatta juuri kaikkein tärkeimpiä seikkoja, sellaisia jotka puiden tähden eivät näe metsää. En tahdoisi, että minut luetaan sellaisten poliitikkojen joukkoon. Tov. Vargalla olisi jotain oikeudenmukaista perustetta arvosteluun siinä suhteessa, että alustuksessani asetin kysymykset kapitalistisesta rationalisoinnista ja työläisten elintasosta vain teoreettisesti. Mutta ei voi väittää noiden kysymysten olevan akateemista laatua; ne ovat niitä kysymyksiä, jotka tänä hetkenä herättävät työläitöksen jokaisen työläisen, jokaisen työttömän ja ennen kaikkea jokaisen aktiivisen kommunistin mielenkiintoa mitä suurimmassa määrin. Että tämä on tosi, sen olemme nähneet täysistunnossa. T. Vargan ansio keskusteluissa on vain se, että hänessä loppujen lopuksi oli miestä tunnustamaan, että hän on ehkä liian irti työläisjoukkojen tosi elämästä, huomataksaan niitä kovia tosiseikkoja, mitkä jokainen työläinen näkee.

Tov. Vargan vahvoja puolia on konjunktuurien tutkiminen, taloudellisen tilanteen eri yksityiskohtien kuvaaminen. Se, mitä hän esimerkiksi sanoo agraarikriisistä ja nykyisestä luottopulasta voi olla pohjana välttämättömän lisäyksen tekemiseen päätöslausemaan. Hänen heikko puolensa ilmeni nyt taaskin johtopäätöksen teossa ja yleistämässä. Reparatio-kysymyksessä hän niinikään monista oikeista tosiseikoista teki ehdottomasti väärän johtopäätöksen kuten toverit Molotov ja Neumann täällä jo ovat osoittaneet. Edelleen yhdistää hän aivan koneellisesti työväenluokan joukkotaistelujen vilkastumisen kapitalististen liikekonjunktuurien huo-

nonemisen kanssa. Ei se ole niin yksinkertainen juttu. Sen näemme nyt esim. Yhdysvalloista, missä tavattoman korkeasta konjunktuurista huolimatta, on suuria lakkoliikkeitä, joiden syinä ei voi pitää yksistään osittaisia, muutamilla tuotantoaloilla syntyneitä pulia. Tokkopa voi Saksan laajat viimeaikaiset joukkoliikehtimiset selittää huonosta konjunktuurista johtuviksi? Jos meidän olisi kaikkein suppeimassa muodossa luonnehdittava työvoiman ja konjunktuurin liikunnan väliset suhteet, niin olisi ehkä oikein sanoa, että konjunktuurien nopea vaihtuminen on kaikkein edullisinta työläisjoukkojen taistelun nousulle.

Tov. Vargan lausuman mukaan minä olen muka väittänyt, että teknillisen edistyksen yliarviointi on oikeisto-syrjätaipumusta, ja siitä hän sanoo: «Sitä minä en ymmärrä». On olemassa kaksi eri tieteenalaa, teknologia ja taloustiede. Alustuksessani kajoin vain viimemainittuun, mutta en teknologiaan. Monet tekniikan saavutukset saattavat sinänsä olla erittäin mielenkiintoisia, emmekä me kiellä yksityisiä tovereita yksityisesti niitä ihastelemasta. Siitä en alustuksessani puhunut mitään; puhuin vain siitä virheellisestä pyrkimyksestä mikä ilmenee kahdessa seikassa: ensiksi, että mitä tahansa teknillistä keksintöä arvelematta pidetään kapitalismin taloudellisenä edistyksenä, toiseksi siinä, että ignoreerataan taloudelliset äärrajat ja pidättävät tekijät teknillisten saavutusten käytäntönoton alalla kapitalistisessa tuotannossa, äärrajat, jotka määräävät kapitalistiset omistussuhteet ja ennen kaikkea kapitalistisen omistuksen monopolistinen kehitys. Tuollainen tendenssi ei mielestäni ole vain tavallista oikeistoukloonia, vaan johtaa se, kuten jo olen sanonut, välittömästi marxismiin perusteitten revisiointiin. Miksi? Sen tähden että Marxin mukaan kapitalismin romahduksen taloudellinen perustelu sisältyy juuri ristiriitojen kärjistymiseen tuotantovoimien kehityksen (tuotannon teknillisen edistyksen johdosta) ja rinnan käyvän kapita-

lististen omistussuhteiden monopolisen kehityksen välillä. Joka tässä sanoo: «sitä minä en ymmärrä», se juuri sillä ei todista mitään muuta kuin sen, ettei ymmärrä kapitalismin romahduksen taloudellista välttämättömyyttä. En väitä, että toveri Varga on juuri tätä tarkoittanut. Kaikessa tapauksessa totean, että joskin minulla oli aikaisemmin joitain epäilyjä siitä, että ehkä Marxin antaman kapitalismin romahduksen kauan tunnetun lain ottaminen alustukseeni on joutavaa, niin nyt näen, että ei ollut haitaksi siitä muistuttaa, sillä jokaisen joka ei ymmärrä tai unohtaa tuon Marxin lain, on pakko, mikäli hän yleensä on taloudellisesti ajatteleva ja lisäksi vielä vallankumouksellinen, etsimään joitain surrogaatteja tämän lain tilalle. Tämäntapaisena pikkusurrogaattina on mielestäni myös toveri Vargan laki, jonka hän esitti kirjassaan VI:lle kongressille. Mutta ensin muutamia reunahuomautuksia.

Toveri Teodorovitsh antoi puheensa oikean täydennyksen teeseihin nykyään kypsyvästä agraarikriisistä. Luulen, että tuon lisäyksen voi hyväksyä. Mutta hänen todistelussaan tuntui jonkunlaista yksipuolisuutta, koska hän keskitti koko huomionsa kapitalismin «keskeiseen perusristriitaan», käsittäen sillä ristiriitaa kehittyvän teollisuuden ja jälkeenjäävän maatalouden välillä. Tietysti on sekin ristiriita sangen tärkeä seikka, mutta vetämällä sen etualalle kapitalismin «keskeisenä perusristriitana» voimme me helposti antaa koko kysymyksen asetukselle sellaisen ristumaun, kuin ei kapitalismin muille ristiriidoille tunnustettaisikaan ratkaisevaa merkitystä eikä perusristriitojen (vaan tuotannon ristiriitojen) luonnetta. Mutta yrittää panna imperialistisen maailman nykyisen ajan ratkaisevia ristiriitoja kuvaamaan tuon yhden ristiriidan (teollisuuden kehityksen ja maatalouden välillä) ei tietenkään olisi oikein. Se ken tahtoisi johtaa tuollaisen ajatuksen loppuun saakka, joutuisi kapitalismin vähitellen kuoleminen epämarxilaisen teorian raiteille kuten kävi

suuren vallankumouksellisen Rosa Luxemburginkin. Juuri tuohon suuntaan «kasvaa» myös toveri Buharinin kannan tendenssi, jonka mukaan kapitalistisen anarkian sijaan tulee sisäisillä markkinoilla kapitalistinen järjestys (ja anarkia jää vain maailmantalouteen). Toverit Neumann ja Manuilski asettivat täällä Buharinin viime artikkelin kritiikin alaiseksi. Minulla ei ole vielä ollut mahdollisuutta läpikotaisin tutkistella tuota artikkelia, mutta minusta tuntuu että arvostelu on yleensä sattunut paikalle. Toveri Neumannille suosittelisin vain, että hän formuleeraisi toisin sen kohdan puheessaan, missä hän sanoo, että muka minun mielestäni «teknillistä kehitystä jarruttaa kapitalistinen kilpailu (?)», ja toisen kohdan, jossa hän nimittää «perusristriidaksi» «kohoavien tuotantomahdollisuuksien ja markkinain ahtauden välistä konfliktia». Tietenkin on viime mainittu ristiriita tosiasia. Mutta mikäli puhumme perusristriidasta, pääristiriidasta, niin olisi paras mahdollisimman oikeaoppisesti pitää kiinni Marxin sanamuodosta ja jaon alalta mennä edelleen tuotantovoimien kehityksen ja kapitalististen omistussuhteiden kehityksen väliseen perusristriitaan, »pääoman monopoliin». Pääoman monopoli se on kapitalistisen tuotantotavan pääjarru. Se on se kapitalistinen kuori, johon eivät mahdu tuotantovälineiden sentralisatio ja työn yhteiskunnallistuttaminen. Pääoman monopoli ei tosin hävitä kilpailua, vaan luopi se teitäkin vapaalle kilpailulle. Selvä on, että kapitalismin ristiriidat ilmenevät markkinoilla, mutta eivät edes maailman markkinat ole täysin vapaat markkinat. Maailma on jaettu ja taistellussa oman taloudellisen alueensa laajentamiseksi törmää yhden imperialismin pääoman monopoli toisen monopoliin vastaan.

Työläisten lukumäärän pienenemistendenssistä.

Minä olen huomauttanut toveri Vargan laista. Toveri Varga itse kieltää

mitään lakia tehneensä, mutta hän on kirjoittanut «työläisten lukumäärän pienenemistendenssistä». Toveri Varga sanoi puheessaan, että hän on vaatimaton mies ja että kahdeksan vuotta ei ole riittävä lain selville saamiseen; hän on vain esittänyt sitä mitä tilasto sanoo. Miksi näyttää vaatimattomalta? Kirjassaan tov. Varga näet sanoo vähän toisin:

«... uusimman kehityksen tarkka tutkiminen... osoittaa, että pitkäaikaisen joukkotyöttömyyden syy ensikädessä juontaa juurensa ei noista häiriöistä (s. o. valtamerentakaisten maiden teollistuminen, Europan köyhtyminen, agraarikriisi. — K.), vaan on kapitalismin sisäisten ristiriitain kärjistyksen välttämätön seuraus.»

Tässäkään ei ole enää puhe pelkästä kasvavan työttömyyden toteamisesta. Mutta sitten tekee toveri Varga voiton ja lisäarvon välisten keskinäisten suhteiden analyysin pohjalla seuraavan yleisen johtopäätöksen:

«Erillisten kapitalististen laitosten mieli varmentaa itselleen suuri osa voiton yleismäärästä alentamalla omia tuotantokustannuksia työpalkkakulujen pienentämisen avulla on siis ristiriidassa kapitalistiluokan edun kanssa kokonaisuutena otettuna, joka vaatii mahdollisimman korkeata voittoa koko pääomalle.»

Sitten t. Varga viittaa «kapitalismin kolmeen perustendenssiin» ja niissä kahteen Marxin lakiin — pääoman elimellisen kokoonpanon kohoamistendenssiin ja voiton normin alenemistendenssiin; kolmas sitten onkin «työläisten lukumäärän alenemistendenssi». Sitten t. Varga viittaa kapitalistisen kasaantumisen yleiseen lakiin ja lisää siihen sen teesin, että sodan jälkeisenä aikana tapahtui «tuotannollisen pääoman palveluksessa olevain työläisten lukumäärän ehdotonta pienenemistä — tällä kertaa ei vain maataloudessa» ja että «työläisten tarpeettomaksi tekemistendenssi tuli esiin täydellä voimalla». Se on Vargan laki.

Ja niin tuli lapsi maailmaan, vaikka se onkin varsin pikkuruinen lapsukai-

nen. Tämän luvun moton on t. Varga lainannut amerikkalaiselta P. Tugwollilta, joka sanoo: »Meillä on muodostunut täysin määrätty käsitys, että työnantajan tehtävänä on työläisten syrjäyttäminen». Siinä se on se vastasyntynyt. Se on porvaristenava ja t. Varga on sen vain kääriänyt «marxilaisen» fraseologian kapaloihin. Tuo amerikkalainen teoria on — mikäli voin päätellä — syntynyt kahdesta osasta. Ensiksi — t. Vargan sanoja käyttääksemme — erillinen kapitalisti-yrittäjä mieli «varmentaa itselleen suuren osan voiton yleismäärästä alentamalla omia tuotantokustannuksia työpalkkakulujen pienentämisen avulla». Toisena osana, mistä tuo teoria on syntynyt, minä pidän kapitalistiluokan ja pääoman suurmagnaattien utopistista palavaa halua vapautua kaikesta riippuvaisuudesta oman maan proletariaatista ja siitä huolimatta säilyttää kyky yhä suurentamaan voittoa. Perspektiivi on tosiaan sangen houkutteleva: työläisten lukumäärän jatkuva pieneneminen, vallankumouksesta ei mitään pelkoa ja yhä suuremmat ja suuremmat voitot. Se on kapitalismin ihannetila, joka vallitsee vain Rivieralla ja Monacossa, missä on hyvin vähän teollisuustyöläisiä, mutta sensijaan riittävästi lakeijoita. Se olisi niin sanoaksemme kapitalismia »perhosasteella», kuten Kautsky sitä nimitäisi. (Mutta Monacossakin kehittyivät asiat äskettäin kapinaan, sielläkään ei olla kumoukselta ehdottomasti turvassa).

Toista on työläisten lukumäärän pienenemisen toteaminen joillain tuotantaloilla tai vississä maassakin, tyyten toista on puhe työläisten lukumäärän alenemisen yleisestä tendenssistä. En lainkaan tahdo antautua väittelyyn t. Vargan asianomaisia sitatteja vastaan. Miksi minä yleensä olen ottanut puheeksi tuon amerikkalaisperäisen teorian, ja miksi hyökännyt sitä vastaan? Kahdesta syystä. Ensiksi sentähden, että siellä ja täällä nähdään jo, miten hyvät toverit, jotka eivät kuulu oikeistolaisiin, kiistelevät keskenään Vargan laista. Jottei tuollainen sekaannus

pääsisi aiheuttamaan vahinkoa, on mielestäni tuosta teoriasta tehtävä loppu.

Toiseksi on noista liian akateemisista keskusteluista otettava tärkeä yleinen opetus.

Vakava opetus.

Se vakava opetus, mikä meidän on otettava varteen noista teoreettisista ajatuskehittelyistä on kehoitus: varovaisuutta kanssakäymisessä porvarillisten taloustieteilijäin kanssa. Voimmeko pitää porvarillista taloustiedettä tosi tieteenä? Emme, sillä se on ensi kädessä kapitalismin apologetiikkaa. Sitä emme saa koskaan unohtaa. Porvarilliset taloustieteilijät ovat poikkeuksetta kaikki ensi kädessä kapitalismin apologetteja ja vasta sitten tiedemiehiä. Tilastotieteilijät eivät suinkaan ole heidän joukossaan huonoimpia. Huomattujen tilastotieteilijäin joukosta voi vielä löytää henkilöitä, jotka yrittävät vississä määrin kriittisemmin muokkaamalla tilastotieteen metoodeja pelastaa alansa katunaisen asemasta, jota koko maailma raiskaa. Porvarillisista taloustieteilijöistä kaikkein huonoimpia ovat teoretikot. Tieteen kannalta katsottuna ovat he poro-peukaloita kaikki.

Tietenkin on meidän käytettävä porvarillista tilastoa. Marx ja Leninkin ovat käyttäneet sitä teoksissaan. Sen me voimme tehdä, mutta kaikella tarpeellisella varovaisuudella. Joka kerta on tarkoin tarkistettava mitä tilaston numerot tosiaan todistavat ja mitä eivät todista. Mitä huolellisimmin on pidettävä vaari siitä, etteivät porvarillisten taloustieteilijäin johtopäätelmät ja yleistämiset johdattaisi kiusaukseen. Varsinkin on sen, jonka t. Vargan tavoin täytyy ammattinsa takia liikkua porvarillisten taloustieteilijäin piireissä, tiedettävä, että hän on alituisessa vaarassa ideologisesti ryvettyä, on vaarassa saada syöpäläisiä. Vain suurimpaan täydellisyysyteen kehittynyt marxilainen arvostelukyky, sellainen kuin Leninillä, voisi olla aivan varmana suo-

jana porvarillisen taloustieteen likaa vastaan. Tov. Minor korosti oikein, miten tavaton on ideologinen painostus kommunisteihin esim. Amerikassa porvarillisen sanomalehdistön ja kirjallisuuden kautta. Vain se selittää enemmistön johtajain teesien törkeän opportunistisen sisällön viime puoluekokouksessa. Kellään meistä ei ole ehdotonta vakuutta siitä, että säilyisi puhtaana porvarillisen taloustieteen syöpäläisistä, ilman kaikkein huolellisinta marxilaista hygieniaa. Varsinkin on pää pidettävä puhtaana.

II. Kommunististen puolueitten jatkuvasta bolshevisoinnista.

Nykyisen kauden luonteesta on täysin istunnolla ollut täysin yksimielinen kanta. Päätöslauselmaluonnoksessa esitettyä karakteristiikkaa vastaan ei ole esiintynyt muistutuksia. Jos tahtoisin aivan lyhyesti lausua tuon karakteristiikan ydinajatuksen, niin voisin sanoa, että «kolmas kausi» ei ole vakaantumiskausi, vaan kapitalismin vakaantumisen horjumiskausi ja edelleen, uuden vallankumouksellisen nousun kypsymiskausi. Vallankumouksellisen käytännötämme kannalta tässä on tärkeintä se, että tämä aika on valmistelutaistelujen kausi. Tov. Molotov korosti jo puheessaan, että tämän ajan taistelut ovat valmistustaisteluita tulossa oleviin ratkaiseviin taisteluihin. Nykyisen kauden historiallinen ajatus on vallankumouksellisen nousun kiihtäminen ja valmistaminen, laajain joukkojen vallankumouksellisentaminen, vallankumouksellisen työväenliikkeen asemien lujittaminen, jotta proletariaatin voitto käy mahdolliseksi. Liikkeen koko tendenssi on nousun tendenssi, pyrkimys suunta korkeampiin, terävämpiin taistelumuotoihin, tendenssi poliittisen suurlakon suuntaan, proletariaatin oman voimansa tunnön ja iskuvoiman valtavaan kasvuun.

Sen ohella on meidän pidettävä tarkasti silmällä vihollistemme taktiikkaa

vallankumoukselliseen liikkeeseen nähden. Heidän taktiikkansa tähtää toisaalta proletariaatin syvissä riveissä tapahtuvan vallankumouksellistumisprosessin suunnastaan pois ohjaamiseen ja toisaalta proletariaatin taistelurintaman pirstomiseen, tietoisien vallankumouksellisen etujoukon eristämiseen ja tuhoamiseen usuttaen heitä vastaan ajojahtiin, parhaamalla, provoseeraamalla, vainolla, terrorilla jne., siis proletariaatin taistelun joukkoluonteon hävittämiseen. Tärkeänä aseena tuon vihollistemme taktiikan käyttämisessä on sosialifascistien «myrkkykaasu»-metodi, samoinkuin provokatsioonin, jota on monasti käytetty, ja jota lähiaikana käytetään ehkä entistäinkin enemmän: nimittäin ennakkaisiin esiintymisiin provoseeraaminen, jota sitten käytetään kommunistisiin puolueisiin perusteellisesti iskemiseksi.

Menestyksellä kilpistääksemme tuon provokatsioonin vaaditaan meiltä, ettemme välttä taistelua, mutta emme myös anna vihollistemme sanella taistelun muotoja ja ajankohtaa; millään ehdolla emme saa antaa tunkea pois ja eristää itseämme joukoista, vaan taistelua on käytävä siten, että sen kautta mobilisoimme mitä laajimmat joukot. Nykyisen kauden taisteluissa on meidän vahvistuttava, saatava yhä enemmän vallankumouksellista iskuvoimaa.

Emmekös sitten viime vuosina ole tulleet väkevämmiksi? Epäilemättä olemme aina toisen sodanjälkeisen kauden alusta lähtien paljon kasvaneet vallankumouksellisessa taistelukuntoisuudessa. Siihen aikaan kuten muistatte uhkasi kommunistisia puolueita vaara joutua eristetyiksi joukoista. Siihen aikaan kuvasivat sosialidemokraatit meidät työväenliikkeen hajoittajiksi ja lahkolaisiksi. Yhteisrintamataktiikkaa, jota nyt toteutamme vain alhaaltapäin, käytimme silloin ei vain alhaalta vaan ylhäältäpäin. Oliko se silloin virheelinen linja? Ei, toverit! Yhteisrintamataktiikkallamme voitimme laajain työväenjoukkojen luottamuksen, auktoriteettimme kasvoi suuresti. Monia seikkoja eivät työläiset silloin vielä tajun-

neet. Monet heistä halusivat yhteisrintamaa hinnalla millä hyvänsä. He olivat silloin puolustusasemassa ja pelkäsivät kaikkea työväenrintaman rakoilua. Silloin valtasimme taktiikkallamme lujan aseman proletariaatin joukkoliikkeessä. Vaikutuksemme joukkoihin on voimistunut. Vaikutus joukkojen keskuudessa ei tosin aina ilmene välittömästi vaalituloksissa. Kärjistyvän tilanteen johdosta kuten esim. Englannissa, ei vain suuri osa pikkuporvarillisista aineksista, vaan huomattava osa työläisistäkin, puolreformistisista työläisistä, alkaa horjua, he saattavat ensinnä mennä porvariston puolelle antaakseen jonkun ajan kuluttua, kun ovat saaneet silmänsä auki, luottamuksensa meille, sillä edellytyksellä että kommunistisen puolueen taktiikka on oikea.

Joukkovaikutuksemme kasvun ja puolueittemme suhteellisen heikon järjestöllisen kehityksen välinen epäsuhte on tässäkin täysistunnossa usean keran todettu. Tässä yhteydessä minun on lausuttava, että problema puolueidemme illegalisen ja puolillegalsen olemassaolon yhdistämisestä mitä laajimman joukkotyön kanssa ei tässä täysistunnossa pohdittu juuri lainkaan. Organisaation osaston on ryhdyttävä muokkaamaan tätä kysymystä ja annettava asianomaisesti erikoisoloihin soveltuvat ohjeet puolueillemme. Illegalisuus-asema asettaa tietysti vissit luonnolliset rajat kommunististen puolueitten välittömälle vaikutukselle, vaikkakaan nuo rajat eivät ole läheskään niin ahtaat, kuin puolueittemme nykyinen vaikutus monissa eri maissa. Mutta poliittisen ja organisatorisen vaikutuksemme välinen epäsuhte legalisuuden ja puolillegalsuuden oloissa on vika, jota ei saa väheksyä, vaan josta on ehdottomasti päästävä.

Puuttuu oikea yhteys poliittisen ja organisatorisen työn välillä.

Tov. Pjätznitski korosti puheessaan järjestöllisten tehtävien poliittista

merkitystä. Olette itse kuulleet, miten se sai selvän vastakaibun, paljon selvemmän kuin aikaisemmissa kokouksissamme. Se osoittaa että puolueoverimme ymmärtävät organisatorisen työn kasvavan poliittisen merkityksen nykyisenä kautena.

Lenin viittasi viimeisessä IV kongressissa pitämässään puheessa Venäjän kokemuksen hyväksikäytön tärkeyteen. Muistutan tovereille myös siitä, että vallankumouksen nousunalussa Venäjällä maaliskuussa v. 1917, kun toveri Lenin sai Sveitsiin tiedon helmikuun vallankumouksesta, kirjoitti hän heti: «Järjestö, se on nyt hetken tunnus» Hän kirjoitti:

«Toverit työläiset, te ette pysty seuraavassa vallankumouksessa, todellisessa vallankumouksessa saamaan pyssyä voittoa, ellette näytä proletaarisessa järjestäytymisessä ihmeitä».

Se oli maaliskuussa 1917. Ja jos Lenin silloin puhui «koko Venäjän porvariston ja koko porvarillisen intelligenssin mainiosta organisatsioonista», jota vastaan hänen mielestään oli pantava «yhtä erinomainen proletariaatin järjestö», niin on meidän todettava, että nyt on kapitalistimaiden porvaristo Euroopassa ja Amerikassa järjestäytyneet vielä paljon paremmin. Jos Lenin silloin pitikin Venäjään nähden silmällä ennen kaikkea työväenneuvostoja, niin nyt voi hänen kehoituksensa yleistää koskemaan kaikkia proletaarisia taistelujärjestömuotoja kapitalistisissa maissa. Porvarillinen vastavallankumous yrittää kaikissa kapitalistisissa maissa parantaa luokkataistelujärjestöjään pitkin linjaa; ensi kädessä kokevat he tehdä sitä fascistisoimalla koko porvariston luokkaherruuden ja sosialifascismin kautta vetämällä reformistisen työväenjärjestöt osallisiksi porvariston sortokoneistoon. Meidän vastauksemme voi olla vain: kaikkien voimain jännittäminen vallankumouksellisen rintaman organisatioonin vastaavasti vahvistamiseksi. Tov. Thäimann korosti tätä kaikella pontevuudella selostuksessaan Saksan kompuolueen XII edustajako-

kouksessa. Minä tekisin samoin nyt tässä.

Leninin puheen ajoista lähtien IV kongressissa, on kaikissa Kominternin TPK:n antamissa ohjeissa varoitettu organisatiotyön kaavallisesta suorittamisesta. Viime vuosina olemme yhä enemmän kiinnittäneet huomiota tuon työn poliittiseen sisältöön. Tosiasia kuitenkin on, että puolueittemme käytännössä on havaittavissa vissi haitallinen juopa politiikan ja järjestötyön välillä. Ei useinkaan löydetä oikeata yhdyssidettä, oikeata synteisiä politiikan ja järjestön välillä. Kaikissa osastoissa ei tuota vikaa ole yhtä suurena määrin; eräisiin osastoihin nähden ja erällä aloilla voi pikemminkin puhua vain yksipuolisuudesta, mikä johtuu huonosta työnjaosta. Pahimmissa tapauksissa sitävästoin liittyy tuo vika joko oikean poliittisen linjan tai organisatoristen tehtävien aliarviointiin. Onpa sellaisiakin osastoja, kokonaisia puolueita, joiden työssä joko toinen tai toinen yksipuolisuus on vississä määrin vallitsevana.

Esimerkkinä voisinkin mainita meidän Kiinan puolueemme Kiinan puolueelle lähettämässämme kirjeissä olemme kiinnittäneet sen huomiota ideologisen tason kohottamisen välttämättömyyteen, mikä sille on tärkeätä. Minun täytyy kuitenkin sanoa että ideologisissa väittelyissä eivät Kiinan toverit suinkaan ole viimeisiä, päinvastoin. Kun lukee politbyron viime kirjeet ja pöytäkirjat voi todeta sitä hyvää olevan hiukan liikaakin. Liian paljon periaatteellisia selvittelyjä, liian vähän käytännöllistä työtä. Sieltä löytää milteipä loppumattomia sanamuotohienouksien kaiveluja, jotka menevät melkein hiuksenhalkomiseen. Saa sellaisen vaikutuksen, kuin olisi käynnissä yhtämittäinen ukloonijahti. Ei se itsessään olisi vielä niin paha, jos sitä käytännössä seuraisi voimaperäinen järjestämistyö työläisten keskuudessa. Mutta ikävä kyllä niin ei ole Kiinassa nyt laita. Sentähden tahtoisin mitä painokkaimmin ja kaikella vastuunalaisuudella kiinnittää Kiinan puolueen johdon huo-

miota siihen, että sen pitää kaikella vakavuudella käydä käsiksi työhön järjestöissä, soluissa ja ammattiliitoissa. Tuo käytännöllinen työ on yhtä tärkeätä kuin tilanteen analyysi ja poliittisen linjan määrittely.

Aivan päinvastoin, mutta vielä paljon terävämmin on laita Ruotsin puolueessa; niin on ainakin ollut viime vuoteen saakka. Tuolla puolueella on organisaattorisia ansioita ja menestystä. Luonnollisestikaan ei siinä mielessä, että tuota puoluetta voisi edes pelkästään organisatiosiooniin katsoen sanoa hyväksi, bolshevistikseksi puolueeksi, mutta saavutuksia kuitenkin on. Vakituinen jäsenten ja sanomalehdentilaajain värväys käy Ruotsissa menestyksellisesti. Eräät merkkipäiväkamppailut, varsinkin sanomalehdistökamppailut viedään läpi aika hyvin. Eräissä kansainvälisissä kysymyksissä järjestää puolue kamppailut jopa paremminkin kuin Ruotsin kysymyksissä; esim. Suomen kysymystä käsitellään puolueen lehdistössä aika hyvin. Liikeasioita, lehtikustannustoimintaa hoidetaan sängen huolellisesti. Samoin on kommunistisen kirjallisuuden levittäminen järjestetty Ruotsissa oikein hyvin. Huonon kirjallisuuden hyvin levittäminen ei suinkaan olisi mikään ansio, mutta kun levitetään hyvää kirjallisuutta hyvin kuten Ruotsissa on enimmäkseen laita, niin on se kaksinkertainen ansio. Ammattiliittotyön järjestämisen kehittäminen niinkään paranee nykyään hiljalleen. Ja kaikkein parhaiten onnistui vaalikamppailu, ainakin mitä varojen keräämiseen ja äänimäärävoittoon tulee. Niin, toverit, on ollut aika—Höglundin aika—jolloin puolue ei tehnyt sitäkään työtä, jolloin se ei tehnyt yleensä mitään. Nyt voimme panna merkille puolueen aktivisoitumisen. Mutta mitä tulee puolueen poliittisen linjan määrittelyyn, kommunistisen strategian ja taktiikan peruskysymysten kehittelyyn, niin on Ruotsin puolueessa näihin asti ollut vallalla uskomattoman pintapuolinen impressionismi, ei sosialidemokratismi kuten Höglundin aikana, vaan opportu-

nistinen eklektisismi pahinta lajia; sanoisinpa, sellainen periaatteellinen suruttomuus, että se menee melkein täydelliseen sokeuteen. K.K:n viime plenumi oli jo käännekohta, mutta tammikuun plenumi oli jotain vallan uskumatonta. Ei minkäänlaista, ei niin minkäänlaista poliittisen ja taloudellisen tilanteen analyysiä; ja olivatpa toverit sitä mieltä, ettei se ollut edes tarpeen, kaan. Muistaakseni тов. Flyg sanoi, etteivät he voineet sitä tehdä, koska ei ollut tarpeeksi varoja tieteellisen tutkijainstituutin perustamiseen. Ja tammikuun plenumin päätökset, miten heikkoja ne ovat, millä tasolla ne ovat! Minne johtaa moinen poliittinen sokeus? Luonnollisesti vie se siihen, että puoluetta uhkaa oikeistovaara.

Ja oikeistovaara on Ruotsin puolueessa suuri, sen sanoi jo VI maailmankongressi. Mutta miten siihen reageerasi Ruotsin puolueen tammikuun plenumi? Sivumennen mainitaan, että VI kongressin käsityksen mukaan meidänkin puolueessamme varmaan «pitäisi» sellaisia tendenssejä olla,—puoluejohto ei varmasti tiennyt, oliko oikeistovaara olemassa vai ei. K.K:n viime plenumissa arvosteltiin puoluejohdon yksityisiä virheitä. Mutta ei ole niin paljon kysymys yksityisistä virheistä kuin koko puoluejohdon enemmistön oikealle luisumisesta pitkin linjaa, kaikilla työaloilla. Vappumielenosoitus Ruotsissa, joka jäi pitämättä, on saanut kuvaavan merkityksen. Niin, jospa Ruotsin kommunistinen puolue voittaisi puolelleen Ruotsin työväenluokan enemmistönkin, niin luuletteko, että silloin tulisi Ruotsissa prolettaarinen vallankumous? Minä en sitä luule, Ei ainakaan muulloin kuin oikein kauniilla ilmalla. Minä tahtoisin sano tovereille Flyg ja Samuelson, että silloin kun proletariaatti ottaa vallan on aina paha ilma, työläiset aina kadulla ja joutuvat kuohuksiin, elleivät johtajat tule mukaan, kuten tapahtui Ruotsissa vappuna. Sentähden on Ruotsin prolettaarisen vallankumouksen etujen kannalta välttämätöntä, että Ruotsin

kommunistinen puolue nyt tulee poliittisesti aktiiviseksi, tervehtyy, vallankumouksellistuu. Puolueen pitää lopultakin käydä vakavasti taisteluun oikeistovaaraa vastaan. Ellei niin tapahdu, niin lähestyvät vallankumoustaistelut yllättävät Ruotsin proletariaatin valmistumattomana, se lähtee kaduille valmistumattomana, ja se tulee sille kalliiksi.

Mitä vaatii jatkuvan bolshevoimisen tehtävä.

Miten sitten voimme löytää oikean synteesin, oikean politiikan ja oikean organisatian välisen yhteyden, käytännössä? Sitä synteesiä varten ei tarvita mitään uutta loosunkia, siihen tarkoitukseen on meillä jo useita vuosia ollut hyvä loosunki. Se on puolueittemme edelleen bolshevoiminen. Kuten aina, käsitämme bolshevoimisen laajimmassa mielessä, puolueittemme kaiken työn poliittisena ja organisatorisena edelleen kehityksenä leniniläisessä hengessä, huomioon ottaen Venäjän bolshevikien kokemuksen, ja lisäksi nyt: myös Saksan bolshevikien kokemuksen. Puolueemme ovat viime vuosina ottaneet jo huomattavia edistysaskeleita bolshevoimisen tiellä, mutta vielä pitää kaikissa puolueissa tehdä hyvin paljon. Tässä suhteessa ei meidän pidä puolueille asettamissamme vaatimuksissa «olla vaatimattomia», sanoi тов. Thälmann puheessaan. Se on oikein.

Bolshevoiminen on oikeata vallankumouksellista politiikkaa vastaavaan organisatiosiooniin liittyneenä. Kysymyksen poliittisesta puolesta puhuttiin täällä paljon. Siihen kuuluu kaikki mitä täällä kertaa olemme puhuneet nykyisen kauden luonteesta, lähimmäistä poliittisista tehtävistämme, yhteisrintamaktiikasta, edessä olevissa joukkotaisteluissa noudatettavasta taktiikasta, kommunisteille johto-osan valtaamisesta näissä taisteluissa, taistelusta fascismia ja sosialifascismia vastaan, varsinkin sosialifascismin vasenta siipeä vastaan, taistelusta oikeistovaaraa vastaan jne. Mutta mitään näistä tehtävistä ei pidä

käsittää pelkkänä poliittisena tehtävänä, vaan on kysymys myös niiden läpiviemisen todella bolshevistisesta organisoinnista.

Se on ilman muuta selvää, mikäli on kysymys tehtävistä sellaisista kuin esim. vallankumouksellisen joukkotaistelun käynti, taistelu oikeistovaaraa vastaan jne. Kuitenkaan ei oikean poliittisen linjan noudattaminen yleensä ole pelkästään poliittinen tehtävä, vaan samalla myös organisatorinen tehtävä. «Linja» on strategisten peruspäämääriemme tietoinen määrittely joksikin vissiksi ajaksi, määrättyä aksioonia tai työmme joitain erikoisaloja varten. Strategiamme yleispäämääränä on vallankumouksellisten asemiemme lujittaminen, uusien asemien valtaaminen. Asettamalla konkreettisen linjan määrittelemme lähimmät päämäärät, jotka koettamme saavuttaa vallankumouksellisten asemaimme lujittamisen tiellä. Mutta niiden päämäärien saavuttaminen ei edellytä vain oikeata taktiikkaa, oikeita loosunkeja, oikeata agitatsioonia ja propagandaa, vaan myös oikeita organisatorisia toimenpiteitä. On tärkeätä jo ennakolta määritellä strategiset osaispäämäärät periodisesti eri työaloja varten ja myös tärkeille kamppailuille ja esiintymisille, jotta voidaan myöhemmin tarkistaa oliko päämäärät oikein asetettu linjaa määriteltäessä, oliko virheitä tunnuslauseissa tai taktiikassa, työskentelikö organisatiosiooni hyvin, tai missä suhteessa se petti jne. Tällöin on otettava huomioon, että asianomainen strateginen tarkoitus määrätään mahdollisimman oikein, ei niin yksinkertaisesti, että esim. vaalikamppailun tarkoituksena olisi vain äänten ja edustajapaikkojen kokoominen, sillä tarkoituksena on paljon suuremmassa määrin työläisjoukkojen vallankumouksellisentaminen.

Siinä oikean bolshevistisen johtamisen probleemi, kommunistisen johdon edelleen bolshevoimisen probleemi kaikilla proletarisen luokkataistelun aloilla. Neuvostoliiton kommunistinen puolue määrittelee usein jonkun kamp-

pailun edellä täsmällisin, tiukoin numeroin, mihin se tahtoo päästä ja kamppailun jälkeen tarkastaa mihin se pääsi; sitten ilmoitetaan että kyseessäolleesta tehtävästä suoritettiin esim. 80°/_o, s. o. suoritettiin huonosti, tai suoritettiin 100 prosenttisesti, siis täysin, tai suoritettiin se h y v i n, jos ennakolta asetettu päämäärä saavutettiin esim. 120°/_o:lla. Tietenkään ei kaikkea voi ilmaista luvulla. Mutta bolshevistisen johdon on aina selvästi tiedettävä, ensiksikin mitä se tahtoo, toiseksi mitä sen on strategisesti mahdollista saavuttaa, ja millä keinoin se on saavutettavissa; kolmanneksi sen on tehtävä kaikkensa, että tehty päätös todella täytetään. Viimeistä kohtaa tahtoisin erikoisesti painostaa puhuessani puolueittemme edelleen bolshevisoimisesta. Toisinaan teemme hyviä bolshevistisia päätöksiä, niin poliittisissa kuin organisatorisissa kysymyksissä, niitä ei vain panna toimeen. Ja usein on sitten hyvin vaikea päätellä kuka siitä on vastuussa. Annetaan kiertokirjeitä ja ohjeita, kaikki on muuten kunnossa, mutta päätöksiä ei panna täytäntöön. Kuka siitä on vastuussa? Tietysti johto! Mutta ei vain keskusjohto, vaan piirijohto, ja paikallinen johto ovat vastuussa päätösten täyttämisestä ja täyttämisen kontrolloeraamisesta. Ne pitää vetää vastuuseen elleivät ne bolshevistisen johdon tapaan pidä huolta siitä, että päätökset pannaan toimeen, ja että toimeenpanoa kontrolloerataan. Parempi tehdä vähemmän päätöksiä, mutta panna tehdyt päätökset paremmin toimeen.

Miten voimme käydä ratkaiseviin taisteluihin vallasta, ellei meillä ole takeita siitä, että päätöksemme täytetään. Mitä maksaa sellainen armeijan johto jonka käskyjä ei täytetä? Olkoonpa sellaisessa armeijajohdossa kuinka eteviä strategeja tahansa, niin armeija tulee lyödyksi yhtä kaikki. Se ei ole pelkkä kurikysymys. Niin, rautainen kuri on välttämätön. Sellaisena kautena mitä nyt elämme, on kommunististen puolueitten oltava kemiallisesti puhtaita

kaikesta pikkuporvarillisesta lovestonismista. Pois riveistämme sellainen väki, joka ei ymmärrä sitä minkä ymmärtää jokainen työläislakkolainen, nimittäin että vähemmistön on taivuttava enemmistön tahtoon, alempi elin korkeamman elimen alaiseksi. Mutta ei siinä kaikki. Jokaisen osaston johdon on ymmärrettävä miten erinomaisen tärkeä poliittinen merkitys on tehtyjen päätösten täytäntöönpanon tarkoituksenmukaisella organiseeraamisella ja täytäntöönpanon kontrollilla. Tässä suhteessa on kaikissa kommunistisissa puolueissa käänne välttämätön. Tässä suhteessa on jokaisella sektiolla omat heikkoutensa, samoin kuin yksien ja toisten taistelumuotojen käytössä, heikkouksia, mitkä vaativat tosi käännettä.

Otan esimerkiksi näköjään pelkäämään organisatorisen kysymyksen, jäsenistön vaihtuvaisuuden. Eikö jäsenistön vaihtuvaisuudesta pääseminen ole välttämätön tehtävä? Missä on vika? Vika on meissä, ei työläisissä. Järjestöömme tulevat työläiset ovat, harvoja poikkeuksia lukuunottamatta juuri sitä ainesta, mistä meidän tulee ja mistä voimme rakentaa puolueemme, jos vaan itse oikein käsitämme tehtävän. Mutta yleistä on, ettemme sitä ymmärrä. Puolueidemme johtajain tulee enemmän neuvotella näistä kysymyksistä työpajoissa olevien työläisten kanssa, ei tehdäkseen aina juuri heidän neuvonsa mukaan, vaan saadakseen tietää heidän mielipiteensä jäsenistön vaihtumisen syistä, ja siitä miten puolueityö olisi paremmin järjestettävä tuon epäkohdan likvideeraamiseksi.

T e h d a s s o l u - k y s y m y s on toinen kysymys. Onko se ehkä vähäpätöinen? Bolshevistinen, oikein toimiva työpaikkasolu ja ensikädessä suurtehtaan solu, joka on aina toimessa, mutta jota vihollinen ei koskaan saa käsiinsä, eikö se ole poliittisesti tärkeä asia? Ettei ymmärrä sitä, on samaa kuin ettei ymmärrä konekivääriosaston tärkeyttä sodassa. Suurlaitosten tehdasolut ovat tärkein taistelutukikohta

taistelussa fascismia vastaan, sosialifascismia vastaan, sodan vaaraa vastaan, s. o. kaikkein tärkeimmissä kysymyksissä. Kun vaan saamme viisi uutta tehdassolua viidessä suurlaitoksessa oikein työskentelemään, niin on se tosin hyvin vähän pienimmässäkin maassa, mutta silti paljon enemmän kuin 5 sentneriä kiertokirjeitä, joita ei lueta eikä panna täytöntöön. (Pjät-nitski: «Mutta solujen on myös työskenneltävä»). Olen puhunut nimenomaan hyvin funkzioneeraavista (toimivista) soluista ja sitä on kaikella mahdollisella painolla korostettava.

Edelleen on välttämätöntä yleinen työnajaon parantaminen, ei vain aloittain spesialisoituminen, vaan työnajaon poliittinen säännöstely, uusien kaaderien kasvattaminen, armeijassa tehtävän työn laajentaminen ja siihen työhön paremman koneiston luominen. Siinä puolueidemme bolshevisoinnin tärkeimmät nykyhetken tehtävät.

Kommunistisesta nuorisoliikkeestä.

Sitä, mitä jo edellä sanoin edelleen bolshevisoinnisen tehtävistä, voisin lähemmin havainnollistuttaa esimerkeillä eräältä työalalta, jossa kommunistinen johto on hyvin kiitollinen, vaikka samalla myös erittäin vaikea tehtävä. Tarkoitan kommunistista nuorisoliikettä. Kommunistisen nuorisoliikkeen poliittinen kypsyyden on aika suuri, mutta yhtä suuret ovat liikkeen organisatoriset heikkoudet. Tuon liikkeen suhteellisen korkea kypsyyden ilmenee ennen kaikkea kommunististen nuorisjärjestöjen ja liittojen osanotossa yleiseen puolueuuteen ja varsinkin osallistumisessa puolueen sisäisiin taisteluihin ja Toimeenpanevan komitean oikean linjan tukemiseen. Se ei ole vähän sanottu. Sen selittää osaksi se seikka, että kapitalististen maiden kommunistinen nuoriso on paljon suuremmissa määrin vapaa sosialidemokraattisista traditsioneista kuin iäkkäämmät puolueen jäsenet. Kaikkein arvokkainta, mitä kommunistinen nuorisoliike on

viitenä viime vuotena suorittanut on se, että se on tehokkaasti auttanut puolueitamme ja Kominternia taistelussa trotskismia ja nyt taistelussa oikeistosyrjäsuuntaa vastaan.

Onko kommunistisen nuorisoliikkeen tuo toiminta jo saatettu loppuun? Ei suinkaan. Taistelu oikeistovaaraa vastaan on nyt kaikkein tärkeintä. Kommunististen puolueitten tuon taistelun tukemisessa on nuorisoliikkeellä nytkin — joskaan ei kaikissa maissa yhtä suuressa määrin — tärkeä osansa. Huomattava osa johtavista puoluekaadereista, samoin kuin osa nykyisten keskuskomiteain parhaista jäsenistä, on tullut meille nuorisoliikkeestä. Mutta sellaisissa maissa kuin Saksa, missä puoluejohtolla on oikea bolshevistinen linja, ei kommunistisen nuorisoliikkeen poliittinen voima tule näkyviin, pikemminkin on havaittavissa vissiä jälkeäjäämistä, perässälaahaamista, hiukkasen neuvottomuutta siitä, mitä sen oikeastaan pitäisi tällaisissa olosuhteissa (kun puolueen johto on oikealla linjalla) tehdä. Epäilemättä on Kommunistisen Nuorisointernatsionalen johtoa arvosteltu epäoikeudenmukaisesti, mikä on useimmiten johtunut siitä, että juuri niistä puolueen johtajista, jotka ovat puolustaneet oikeistosyrjäsuuntaa on tuntunut epämuokavalta kommunistisen nuorisoliiton «sekaantuminen» puolueen sisäisiin asioihin. Se siitä; mutta oikeutettu arvostelu on toinen juttu. Meidän velvollisuutemme kommunistista nuorisoliikettä kohtaan on arvostella sen heikkouksia aivan avoimesti. Olisi kuitenkin noudatettava vissiä varovaisuutta. Sen tunnen varsinkin minä, kun kerran VII:ssa pleenumissa sanoin, että työme nuorison keskuudessa on puristettu liian ahtaasiin puitteisiin ja Kom. Nuorisointernatsionalen Tpk:n toverit panivat sen pahakseen. Siitä lähtien eivät sen työn puitteet ole avartuneet, mutta melkein kaikki arvostelu tässä suhteessa otetaan johtavien nuorisotoverien taholta vastaan teennäisellä vastauksella: «Mitä te puhutte; ettehan te tunne liikettämme ja työtämme». Sen-

tähden tahdon tällä kertaa nojautua sellaisiin lähteisiin, joista ei voi sanoa, etteivät ne olisi selvillä kommunistisesta nuorisoliikkeestä. Niinpä luen seuraavan sitaatin:

«Nuorisoliitot ovat itse asiassa pieniä puolueita, nuorison puolueita, jotka suorittavat miltei yksinomaan omia puoluetehtäviään ja jotka sentähden käsittävät vain työtätekevän nuorison kehittyneimmät ainekset. Niiden virhe on siinä, että eivät osaa toteuttaa nuorisokysymyksissä oikeata poliittista linjaa, eivät osaa yleispoliittista työtänsä — mikä on ehdottomasti välttämätöntä — yhdistää jokapäiväiseen nuorisotyöhön».

Edelleen sanotaan seuraavasti:

«Asiain nykyisellä kannalla ollessa, kun nuorisolla on merkitystä poliittisessa kehityksessä, kun joukkojen ja erikoisesti myös nuorisjoukkojen aktiivisuus ja taistelumieli kasvaa on nuorisoliittojen kehitys sellaista, että meidän täytyy sanoa sen jäävän tapauksen kulusta jälkeeseen. Nuorisoliitot eivät täytä tehtävänsä työtätekevän nuorison etujensa puolesta käymän taistelun organisaattoreina, eivät täytä siitä syystä, että ne eivät ole riittävästi tunkeneet juuriaan tuotantolaitoksiin ja joukkojärjestöihin, eivät täytä siitä syystä että niiden työ ja johtamissysteemi on takapajuinen, suuremäärin sosialidemokraattinen».

Se on hyvin terävää arvostelua. Onko se liioiteltua? Arvelen että se on jossain määrin liioiteltua, mutta ylipäänsä kuitenkin oikein. Tuo arvostelu on otettu тов. Hitarovin täysistunossa pitämästä puheesta. Juuri sen, joka ei ole taipuvainen aliarvioimaan kommunistisen nuorisoliikkeen suurta merkitystä, pitää välttämättä vaatia työn parantamista tällä alalla. Tuon liikkeen kasvun pysähdys, jopa taaksepäinmeno, jota тов. Pjätitski valaisi numeroin, on tosiasia. Ja тов. Pjätitski on oikeassa siinäkin, että sen väen

piiri, minkä nuorisoliikkeen pitää käsittää, pitää olla paljon laajempi kuin se piiri, missä meidän puolueemme tekevät jäsenvärväystä. Kommunistisilla nuorisoliitoilla ei — ainakaan sellaisissa maissa, missä on olemassa legaalinen kommunistinen liike — pitäisi olla mitään erikoisia liittymisehtoja, nuoret proletaarit tulisi ottaa liittoon ilman muuta. Kommunistisen nuorisoliikkeen johto, sen johtava joukko, pitää olla kommunisteja. Mutta työläisnuorison laajat joukot pitää vetää mukaan niin suurissa joukoissa kuin ikinä mahdollista.

Missä on kipeä kohta. Huolimatta puutteellisesta työläisnuorisojoukkojen vetämisestä tuohon liikkeeseen, tulee Kommunistisen Nuorisointernatsionalen liittoihin paljon nuoria työläisiä, mutta paljon taas eroaa. Noin 3 vuoden aikana on 100,000:sta liittyneestä jäänyt järjestöön vain 20%. Osa eroamisista on luonnollista: kommunistisiin puolueisiin tulee vuosittain 10—15% nuorisoliittojen jäsenistöstä. Mutta jäsenistön vaihtuvaisuus on paljon suurempi. Jos ei tuota jäsenistön vaihtuvaisuutta olisi niin nuorisoliike kasvaisi vuosittain keskimäärin vähintään 30%:lla. Ensi tehtävänämmä on tuon suuren vaihtuvaisuuden syiden tutkiminen ja poistaminen. Ne selitykset, joita minulle on annettu tuon vaihtuvaisuuden syistä, ja mitä olen siitä lukenut, eivät tyydytä: mitä tulee esim. vainoon, jonka alaiseksi kommunistinen nuorisoliike joutuu, niin on se tietysti tosiasia, mutta vainotaan puolueitakin, eikä suinkaan vähemmän. Vika on meissä itessämme, puolueissamme, Kominternin tpk:ssa, mutta myöskin Nuorisointernatsionalen tpk:ssa ja nuorisoliittojen johdossa. Niiden työskentely- ja johtosysteemi — тов. Hitarovin sanoja käyttäkseni — on takapajuinen. Se on siis muutettava. Miten?

Voin antaa vain kolme pientä neuvoa, mutta toivon kuitenkin että niistäkin on jossain määrin hyötyä. Ensimmäinen: päätösten täytäntöönpano, Nuorisointernatsionale itsekin on päättänyt

tehdä käänteiden joukkotyöhön ja parempien työtapojen käyttämiseen, ottaa käytäntöön apujärjestöjen «transmissionin» *). Olen nähnyt että näissä päätöksissä oli sanottu paljon oikeatakin, mutta niitä ei vain pantu täytäntöön: ei järjestetty itse päätösten toteuttamista, eikä toteuttamisen valvontaa. Se on mitä kiiruemmin nyt tehtävä. Työnjako on nuorisoliikkeen toimitsijain keskuudessa hyvin takapajuisella asteella, usein vielä kehnoompaa kuin puolueissa. Jos monet puolueitoimitsijat ovat kehnon työnjaon takia ylikuormitettuja, niin on nuorisoliikkeessä matkittu tuota kehnoa työnjakotapaa vielä suuremmassa määrin: nuorisotoimitsijain pitää usein nuorisotyönsä ohella vielä tehdä täysi päivätöy puoluetöitä jne.

Toinen: alussa sanoin, että nuorisoliikkeen johtaminen on hyvin vaikea tehtävä. Minkätähden? Itse asiassa se vaatii poliittisesti ja organisatorisesti kaiken sen minkä edellyttää puoluejärjestönkin johtaminen, mutta sen lisäksi vielä jotakin, nimittäin vissiä «pedagogista» ymmärrystä; luonnollisestikaan en käytä tuota sanaa koulupedagogikan mielessä, vaan tarkoitan sillä nuoren, kypsymättömän aineksen vallankumouksellista kasvattamista, bolshevistista kasvatusyötä. Tehtävän se puoli on Neuvostoliitossa helpompi, vähemmän monimutkainen kuin kapitalistimaissa. Koko ympäristö neuvostovallassa on siinä apuna. (Neumann, salista: «Se on objektiivista pedagogiikka!») Myös subjektiivista. Täällä Neuvostoliitossa tulee kasvatusopillisten periaatteiden noudattaminen kysymykseen paljon suuremmassa määrin pioneeriliikkeessä. Venäläisillä pioneereilla, ainakin kehittyneimmillä aineksilla, on jo silloin kun he liittyvät nuorisoliittoon takanaan poliittinen kouluutus, jota ei ole väheksyttävä. Kapitalistissa maissa on työläisnuorisio 15—16 v. iäksenä paljon kypsymättömämpää.

* transmissioni — voiman siirtäminen — Toim.

Jos sille asetetaan liian korkeat poliittiset ja järjestölliset vaatimukset heti kohta kun se on järjestöön liittynyt, niin useimmissa tapauksissa on siitä seurauksena vain se, että se eroaa joukoittain. Se ei siis johda toivotuun tulokseen. Aktivoiminen, myös poliittinen aktivoiminen on välttämätöntä, mutta miten? Tehtävän ydin on nähdäkseni siinä, että nuoret jäsenet kasvatetaan kommunistiseen aktiivisuuteen sanan täydessä merkityksessä. Jos taas heti kohta vaaditaan täyttä niin ei päästä mihinkään. Työtä järjestettäessä tulee ottaa huomioon jäsenistön poliittinen kypsyyssaste. Tätä minä tarkoitan «pedagogisten», kasvatusopillisten näkökohtain huomioonotamisella. Merkitseekö se nuorisoliikkeen tekemistä «epäpoliittiseksi». Ei mitenkään! Nuorisointernationalen tpk:n tovereille tahdon sanoa, että jos josakin yksityisessä puolueessa tullaan esittämään vaatimuksia nuorisoliittojen epäpoliittisiksi tekemistä, tulen heidän kanssaan rohkeasti taistelemaan sitä vastaan. Mutta välttämätöntä on, että nuorisoliikkeen työssä ja johtamisavassa päästään takapajuisuudesta.

Nuorisointernationalen tpk:n toverit sanovat, että he tästä vielä neuvottelevat, että he avaavat siitä keskustelun ja syksyllä kutsuvat koolle konferenssin asiata pohtimaan. Se on hyvä, mutta neuvoisin neuvottelemaan myös vanhempien, älykkäiden vallankumouksellisten työläisten kanssa työlaitoksissa, ei kaavallisesti siirtämään kaikkia metoodeja, joita menestyksellä käytetään Neuvostoliiton nuorisoliikkeessä, muiden maiden nuorisoliitoin, ja työskentelemään kaikkialla tosi bolshevistisessa hengessä. Otan pienen esimerkin. Kansainvälisen nuorisoliikkeen johto oli suotta monta vuotta vastustavalla kannalla pukukysymyksessä, kunnes loppujen lopuksi antoi perään ja Neuvostoliitonkin nuorisoliitto otti nuorisoliittolaispuvun käytäntöön. Huononiko siitä nuorisojärjestöjemme jäsenjoukkojen aines? (Ääni salista: «Päinvastoin!») Jos yhteisen puku-

mallin vetovoima oli niin suuri, niin miksei sitä käytetty hyväksi.

Toveri Hitarov siteerasi puheessaan erästä Leninin opettavaista kirjettä. Tov. Leninin kirjeet ovat aina opettavaisia, mutta joskus sattuu, että ne eivät todista sitä mitä niillä tahdotaan todistaa. Tällä kirjeellä tahtoi esim. tov. Hitarov sanoa: «Kas tässä oiva vastaus niille tovereille, jotka vieläkin epäilevät nuorisoliittojen poliittiseen toimintaan osallistumisen välttämättömyyttä». Eräissä maissa saattaa löytyä tovereita, jotka eivät sitä ymmärrä ja jotka siis on saatava se käsittämään. Mutta tässä puheena olevalla Leninin kirjeellä on vaikea nimenomaan tässä kysymyksessä jotain tehdä, sillä Lenin ei siinä puhu yhtään mitään kommunististen nuorisoliittojen osanotosta, vaan puhuu vallan toisesta asiasta, nimittäin nuorten työläisten mukaan vetämisen välttämättömyydestä työläisten yleisiin taistelujärjestöihin. Mutta kaikessa tapauksessa on tuossa Leninin kirjeessä jotain, mikä mielestäni pitäisi ei vaan puolueiden vaan myös nuorisojärjestöjen ottaa huomioon. Lenin kirjoitti:

«... On tavaton joukko väkeä, joka ei ymmärrä että pitää laajemmin ja rohkeammin, rohkeammin ja laajemmin ja vielä kerran laajemmin ja vielä kerran rohkeammin värvätä nuorisoa, sitä pelkäämättä».

Minusta näyttää että meidän nuorisoliittomme tulisi ottaa se huomioon.

Kolmanneksi. Niin on, että kommunistinen nuorisopäätti viime kongressissaan tehdä käännöksen joukkotyön suuntaan, vaikkakin tuo päätös on vähän myöhäsenlainen ja tehtiin vasta pitkien arvelujen ja horjunnan jälkeen. Mutta olisiko niin, että se korosti tuota tunnusta sittenkin yhä vielä liian vähän, olisiko se lausuttu liian hiljaa, viileästi, laimeasti, ilman erikoista intoa? Onko tämä huomautus ehkä pikkuseikka? Ei ole! Onhan kyseessä nuorisopäätti. Eräät nuorisoliikkeen johdossa olevista tovereista ovat vahvoja arvoste-

misessa, mutta paljon heikompia vallankumouksellisessa innostuksessa. Sen tähden antaisin neuvon, että he liikettä johtaessaan kannustaisivat nuoria voimia enemmän kuin tähän asti. Antaisivat työille enemmän vauhtia, enemmän vallankumouksellista temperamenttia, ja varsinkin etsisivät uusia metoodeja ja valaisivat uutta henkeä. Siinä suhteessa on tehtävä täysi käänne.

Miksi puhua niin paljon kommunistisesta nuorisoliikkeestä? Sen tähden, että juuri tällä kaudella on sillä mitä tärkein poliittinen merkitys työpaikoissa, ammattiliitoissa, työväen järjestöissä, armeijassa, kaikissa joukkotaisteluissa, kaikissa joukkojärjestöissä. Ilman voimakasta ja tosi bolshevistista nuorisoliikettä emme voi voittaa. Kommunistipuolueet ja Kominternin toimeenpaneva komitea ovat tähän asti täytäneet sängen putteellisesti velvollisuutensa nuorisoliikettä kohtaan. Siinä ovat nuorisotoverit ihan oikeassa. Miten harvoin käsitelläänkään puoluejohdossa nuorisokysymystä ylipäänsä! Ja niin muodollisesti kuin tuo käsittely useimmiten sitten käy, niin mitä se voi antaa nuorisoliikkeelle? Jos kerran vaaditaan kommunistiselta nuorisoliikkeeltä voimakkaampaa osallistumista puoluetööhön, niin pitää sille myös antaa täysi tuki. Siitä että eräät puoluekomiteat asettavat kommunistiselle nuorisoliitolle vaikeuksia, (kuten nyt näyttää olevan laita Tšekkoslovakiassa) on kerta kaikkiaan tehtävä loppu. Kommunistinen Nuorisointernationale pitää kannustaa ja tehdä kykeneväksi yhä suurempiin tuloksiin työssään.

Huomautuksia muutamista sektioista.

Kun tov. Manuilski loppulausunnossaan jo käsitteli perinpohjaisesti eri sektioita koskevia kysymyksiä, sen ohessa myös Englannin puolueen kysymyksiä, niin lisään minä vain muutamia pikaisia huomautuksia bolshevismisen kannalta. Ensinnä Saksan kommunistipuolueesta. Saksan puolueen

bolshevisoituminen on tosiasia, josta me kaikki olemme yhtä mieltä. Niin, viime syksynä, 26 p:nä syyskuuta, tahtoivat oikeistolaiset ja sovittelijat radikaalisesti epä-bolshevisoida puoluejohdon. Hyökkäys oli aika ovelasti valmistettu. Toveri Thälmann piti erotettaman. Vielä äskettäin, Neuvostoliiton kommunistipuolueen KK:n huhtikuun pleenumissa väitti tov. Buharin, että toveri Thälmann on Wittorf'in serkku. Kysyn Saksan edustajistolta, onko se totta? (Edustajisto vastaa: «Ei, se on vale!») (Remmele: «sen tiesi Buharinkin!»). On välttämätöntä se täällä julkisesti kumota, ettei kukaan enää voisi halventaa Saksan puoluejohtoa tuolla juorulla.

Minä en voi ymmärtää sitä miten tov. Buharin antaa kuiskutella korvaansa tuollaisen valheen, ja miten hän sitten asiaa lähemmin tarkastamatta voi sitä levittää. Onhan vallan pikkuporvarillista ajatuksenjuoksua päätellä, että jos tov. Thälmannilla on serkku, joka on tehnyt kavalluksen, niin on luonnollista, että tov. Thälmann on ollut hänen apurinaan. Viime syksynä tahdottiin tuota pikkuporvarillista panettelua käyttää Saksan kompuolueen johdon epä-bolshevisoimiseksi. Mutta Kominternin tpk. ja Saksan puolueen jäsenjoukot olivat varuillaan. Kenen piti tulla tov. Thälmann'in tilalle keskuskomiteaan? Evertin ja Ernst Meyerin ja taustalla jonottivat Brandler ja Thalheimer. Eikö ole bolshevisoimisen kannalta parempi että tov. Thälmann jäi puoluejohdon pääksi? Vai olisiko Saksan kompuolue taistelukykyisempi, paremmin varustettu tulevien luokkataistelujen varalle, jos siltä olisi pää leikattu? (Neumann: «Olisi kuin Ruotsissa») Ei vain Ruotsin puolue, vaan pelkäänpä — en tahdo sanoa tätä moitteena vain vakavana varoitukseksi — että monet muutkin puolueet olisivat pettäneet sellaisessa tilanteessa kuin mikä oli Saksassa vappuna. Saksan kommunistipuolueen on edelleen jatkettava bolshevisoimista ennen kaikkea organisatsioonin alalla. Olen vakuu-

tettu siitä, että Saksan kompuolue sen myös tekee kaikella tarmollaan ja kaikella päättäväisyydellään. Saksan proletariaatin vallankumouksellisten joukkoesiintymisten etunenässä marssii Saksan kommunistinen puolue.

Saksan kompuolueen esimerkki on osoittanut selvää selvemmin, miten välttämätöntä on kommunististen puolueiden vapautua oikeistolaispainolastista ja puhdistaa puoluejohto sopuillijoista, jos puolueet tahtovat nykyisenä kautena olla taistelutehtäviensä tasalla. Tätä myös korostetaan erikoisesti päätöslauselmassamme:

«Puhdistamatta kommunistisia puolueita opportunistisista aineksista, puhdistamatta niistä sovinnollista suhtautumista niihin, eivät kommunistiset puolueet voi menestyksellisesti kulkea eteenpäin ratkaistessaan uusia tehtäviä, joita luokkataistelun kärjistyminen työväenliikkeen uudessa vaiheessa eteen asettaa».

Tshekkoslovakian kompuolueessa on käynyt vieläkin perusteellisempi oikeistolaisaineksista puhdistaminen, kuin Saksan kompuolueessa. Ja ilmeistä on, että sielläkin on siivous ollut välttämättömän puolueen poliittisen suunnan muutoksen ehdoton edellytys. Tuo käänнос toimeenpantiin siellä alussa vain sangen vähäisellä bolshevistisella taidolla. Tarkoitin nimenomaan tuon käännöksen toimeenpanoa punaisissa ammattiliitoissa. Tiedettiinhan jo aikoja sitten, mitä väkeä olivat Hais ja kumpp., olihan siitä puhuttu joka päivä monta kertaa, mutta ei oltu ryhdytty mihinkään organisatoorisiin varokeinoihin, jotta proletaaristen järjestöjen omaisuus olisi estetty joutumasta noiden lurjusten käsiin.

Bolshevistisen kehityksen kannalta katsoen on mielestäni Saksan kompuolueen rinnalla Puolan kommunistipuolue eniten edistynyt. Puolan kompuolueen lähimpänä tehtävänä bolshevisoimisen tiellä on nähdäkseen mahdollisimman yhtenäisen puoluejohdon luominen. Se on välttämätön ehto puolueen vahvistamiseksi. Ja katsoen niihin suuriin

vaatimuksiin, jotka * nykyinen tilanne asettaa juuri Puolan proletariaatille, Puolan puolueelle, on meidän tiukasti pidettävä kiinni siitä, että tuo puoluejohdon yhtenäistyttyminen ja vahvistaminen suoritetaan. Miten se saavutetaan? Mielestäni yhdistämällä kummankin fraktsion parhaat bolshevikit. Horjuvat on syrjäytettävä. On jo korkea aika että kaikki ne Puolan puolueen johtajat, jotka ovat tosi bolshevikkeja, särkevät fraktioaituukset ja ottavat tosi miehekkään, ratkaisevan, täyden askelen yhtenäisen puoluejohdon luomiseksi. Kaikki oleellinen toveri Lenskin lausunnossa täällä vastaa mielestäni epäilemättä niitä poliittisia vaatimuksia, joita nykyinen tilanne asettaa puolueelle. Mitä perusteita voi toveri Pruchniak esittää niitä vastaan, mitä sen luontoisia syitä, jotka ovat samalla Puolan puolueen ja Puolan proletariaarisen vallankumouksen etujen mukaisia?

Samalla, käytän tilaisuutta kehoittaakseni englantilaisia tovereita Pollitt'ia, Campbell'ia ja Bell'ia ottamaan rohkean, päättävän askelen Englannin puolueen bolshevisoimisen tiellä. Sama kehoitus on annettava italialaisille tovereille Ercolille ja Garlandille. Mitä merkitsee rohkean, päättävän askelen ottaminen bolshevisoimisen tiellä? Se on askel, joka otetaan tinkimättä, ilman mitään horjuntaa, ilman sisäistä jarrutusta, vallankumouksellisella lujamielisyydellä ja intomiehellä. Se on niin Italian kuin Englannin puolueessa välttämätöntä. Tehtäköön loppu vitkastelusta — mikä on tullut ilmi vielä tässäkin täysistunnossa, — sitä vaatii kommunistisen liikkeen etu. Toveri Ercolille tahtoisin erikoisesti sanoa: pois kaikkalainen hentomielisyys, kaikki epäpoliittinen «tahdikkuuden vaisto» sellaiseen oikeistolaiseen nähden kuin Serra. Samaa «tahdikkuutta» ilmeni Ercolissa myös Trotskiin nähden VII täysistunnossa ja silloinkin se oli virhe. (Ulbrich salista: «Ehkä se on jotain enemmänkin kuin tahdikkuutta».) Toveri Serran on sanottava suoriksi alistuuko hän ehdottomasti kaikkiin Kominternin päätöksiin

ja ottaako hän takaisin opportunistisen memoranduminsa; ellei, niin pois kommunistisesta puolueesta! Kolmatta vaihtoehtoa ei ole.

Toveri Manuilsi kohdisti jo tov. Humbert Droz'ille vakavia sanoja. Minulla ei ole paljon siihen lisättävää. Hänen vaitiolonsa tässä tpk:n täysistunnossa on sangen kuuluvaa puhetta, se kuuluu kuin kovapuhujasta. Hän sanoo, että hän ei esiinny sentähden, että hän tahdo olla kurinalainen, eikä tahdo esiintyä puolueensa linjaa vastaan. Mutta miksi ei puolueen linjan puolesta? Se jäykkä itsepäisyys millä tov. Humbert Droz pitää kiinni virheellisestä kannastaan, osoittaa mielestäni mitä kirkkaimmin, että hän on periaatteellisesti aivan toisella linjalla kuin Kominternin Toimeenpaneva komitea. Hän on selittänyt, että yksi ja toinen kohta hänen lausunnostaan poliitsihteeristössä on saatettu käsittää jossain määrin väärin, koska hän ei taida kieltä riittävän hyvin. Niin tov. Humbert Droz ei todellakaan enää taida sitä kieltä mitä täällä puhutaan. Hän ei tahdo tunnustaa yhtäkään virheistään. Se juuri paljastaa hänen asenteensa ja osoittaa meille että Toimeenpanevan komitean on nyt puhuttava hänelle suoraan ja nimenomaan ehdoista, millä hän voi jäädä Kommunistiseen Internationaleen. Kolme näistä ehdoista on lueteltu teesiluonnoksessamme. Tov. Humbert Droz ilmoittaa kirjeessään Sveitsin kommunistiselle puolueelle olevansa valmis alistumaan puolueensa ja Kominternin päätöksiin. Mutta teesiemme kolme ehtoa sisältävät jotain enemmän. Niissä vaaditaan «että sovittelijat avoimesti ja päättävästi sanoutuvat irti oikeistosyrjäsuunnan kannattajista». Onko toveri Humbert Droz sen tähän mennessä tehnyt? Ei! Toiseksi: «että he käyvät aktiivista taistelua ei vain sanoissa vaan myös teossa oikeistosyrjäsuuntaa vastaan». Kolmanneksi, että «he alistuvat tinkimättä Kominternin ja sektioittensa päätöksiin ja aktiivisesti panevat ne täytäntöön». Tov. Humbert Droz'n on vastattava kysymykseen. Jaa? vaikei?

III. NKP(b):n kysymyksiin.

Nyt, toverit, pyydän kiinnittämään huomioltanne vielä Venäjän kysymyseen. Luonnollisesti voin kosketella vain osaa neuvostopoliittikan tähdellisimmistä nykytärkeistä kysymyksistä. Keskustelussa esitti tov. Molotov jo joukon tosiseikkoja sosialistisen rakennustyön saavutuksista Neuvostoliitossa. Niiden joukossa oli tietoja agrominimisysteemin toteuttamisesta, traktoriasemien rakentamisesta ym. sellaisia tosiasioita, joiden tavaton merkitys ei ehkä ole ilman muuta täysin selvä muiden maiden tovereille. Siksi pidän tärkeänä yrittää vähän valaista ja popularisoida noiden tosiasiajn taloudellista taustaa.

Sosialistisesta agraaripoliitikasta proletariaatin diktatuurin oloissa.

Aikaisemmin ajattelin joskus itse, että voi suoda itselleen ylellisyyden olla ilman omaa mielipidettä Neuvostoliiton agraaripoliitikasta. Ovathan venäläiset toverit kouluttuja poliitikkoja, he ymmärtävät asiansa perin pohjin; ei ainakaan voi jättää «kansallisen rajoittuneisuutena» sitä, jos me Kominternin toimeenpanevan komitean työskentelijät, jotka päivät päästään puuhailimme koko muun maailman kanssa emme ottaneet muodostaaksemme omaa mielipidettä Neuvostoliiton talonpoikauskysymyksessä. Mutta se ei olisi ollut oikein eikä mahdollistakaan sen jälkeen kun Neuvostoliiton kommunistisen puolueen riveissä tuli esiin periaatteellinen käsityskantojen eroaminen tässä kysymyksessä ensin trotskilaisuuden ja sitten oikeistoppositioonin yhteydessä. Olisihan trotskilainen politiikka johtanut liiton särkymiseen keskivarakkaan talonpoikaiston laajojen joukkojen kanssa. Se olisi ollut samaa kuin proletariaatin diktatuurin perikato Neuvostoliitossa. Me kaikki käsitimme, että sitä vastaan oli otettava selvä kanta. Mutta olisiko sitten sellainen agraaripoliittikka, joka ei suuntaisi talonpoikaistalouden kehitystä sosialistiseen, vaan kapitalistiseen

uomaan, olisiko se vähemmän vaarallista. Se johtaisi sekkin proletariaatin diktatuurin ja köyhän ja keskivarakkaan talonpoikaiston välien särkymiseen, tai tulisi sosialistisesta taloudesta talonpoikaisen yksityistalouden lisäke. Kummassakin tapauksessa tulisi proletaarisen diktatuurin sosialistisesta kehityksestä Neuvostoliitossa loppu. Eikö se ole sellainen kysymys, jolla on suuri kansainvälinen merkitys? On varmastasi. Ja siitä juuri on nyt kysymys. Yksikään kommunisti ei voi olla ottamatta varmaa kantaa, ei voi olla selvittämättä itselleen kysymystä.

Ilman muuta on selvä, ettei teollisuuden sosialistinen rakennustyö Neuvostoliiton kaupungeissa voi poliittisesti eikä taloudellisesti ignoreerata takapajuinen talonpoikaistalouden valtaisa ympäristöä. Sosialismin rakentaminen on mahdollista vain proletariaatin hegemonian vallitessa, mutta tuo hegemonia ei ole samaa kuin proletariaatin sosialistisen talouden täydellinen riippumattomuus talonpoikaistalouden tarpeista, niin ettei tarvitsisi ottaa niitä lainkaan huomioon eikä vaikuttaa niihin. Joskin talonpoikaistalous on Neuvostoliitossa hyvin pirstoutunut ja takapajuinen on sen ominaispaino kokonaisuutena tavottoman suuri. Miten paljon noita talouksia yhteensä on? Ennen vallankumousta oli talonpoikaistalouksia noin 16 miljoonaa. Nyt, vallankumouksen jälkeen on niitä noin 25 miljoonaa. On siis tapahtunut edelleen pilkkoutumista. Mitä piepempi talonpoikaistalous on, sitä vähemmän se voi käyttää ensiksikin koneita ja muita teknillisiä apuneuvoja ja toiseksi sitä vähemmän se tuottaa tavaraa markkinoille. Seurauksena on maataloustuotteiden ja teollisuuden raaka-aineiden puute, ja näin myös vaara murron syntymiseen kaupungin ja maaseudun välillä, teollisuuden ja maatalouden välillä.

Teille on tunnettua valtion viljanhankinnoissa sattuneet vaikeudet syksyllä 1927 ja talvella 1928. Ennen oli varakkaidenkin talonpoikien, kulakkien, pakko myydä viljansa. Nyt heillä oli varas-

toja ja he saattoivat panna Neuvostovallan hintapolitiikkaa vastaan oman hintapolitiikkansa, yrittääkseen murtaa edellämämainitun. Mitä piti sellaisessa tilanteessa tehdä. Ensinnäkin oli ryhdyttävä erikoistoimenpiteisiin, siitä ei oltu eri mieltä. Mutta kysymyksessä mitä vakinaista politiikkaa oli ajettava vastaisuudessa ilmeni kaksi eri linjaa.

Tov. Buharin vaati markkinain «normalisointia» ja viljan hinnoilla «manöveeraamista», s. o. viljan hintojen kohottamista. Hinnat olivat silloin kuten nytkin, tosiaan sangen alaiset. Viljan hintain kohottaminen olisi ollut myönnytys viljan myyjille. Mitä olisi seurannut viljan hintojen kohottamisesta ja mitä ei olisi seurannut? Sanokaamme, että neuvostovalta olisi korottanut viljan hintaa esim. 50%:lla. Keinottelijat olisivat aina voineet korottaa hinnat kaksin ja kolmin kertaiseksi. Hehän ostavat vain muutamia miljoonia puutia, kun taas neuvostovalta satoja miljoonia puutia. Talonpoikaiset myyjät olisivat antaneet viljan keinottelijalle, ja neuvostovalta, joko ei olisi saanut mitään, tai saanut liian vähän. Kulakit olisivat voineet varastoineen odottaa hintain yhä kohoamista. Talonpoikain tuottamain erilaisten raaka-aineiden hintoja olisi myös pitänyt korottaa. Sitäpaitsi olisi pitänyt kohottaa työpalkkoja ja teollisuustavaroiden hintoja. Sillä muuten olisi teollistuttamisesta tullut pian loppu. Tuollaista hintapolitiikkaa noudattamalla olisi pian ollut pakko toimittaa uusi hintain korotus pitkin linjaa ja vielä ilman mitään vakuutta viljan saannista ainakaan riittävässä määrin. Pelkästään yksi myönnytys olisi väistämättömästi johtanut loppumattomaan myönnytysten sarjaan. Neuvostovallan hintapolitiikka olisi joutunut suorastaan riippuvaiseksi varakkaitten talonpoikain ja keinottelijain hintapolitiikasta. Siinä hintain kilpajuoksussa olisivat voittaneet vain nepmannit ja kulakit, kaupungin ja maaseudun varakkaat kerrokset. Kärsimään siitä olisivat joutuneet kaikki alempipalkkaiset työläiset, maalla puolproletaarit ja pientalonpojat, jotka eivät

itse myy viljaa ja sen lisäksi ne keski-varakkaiden ja köyhäin talonpoikaiston kerrokset, jotka syksyllä myyvät viljaa, mutta joiden on keväällä taas ostettava sama vilja esim. kylvösiemeneksi valtiolta kalliimmalla.

Miten tov. Buharin kuvittelee hintain säännöstelyn mahdolliseksi ja loppumattomain hintain nousun ehkäisemisen käyvän. Se on hänen piirustustensa mukaan käyvä osuustoimintajärjestöjen kautta. Talonpoikain kooperatiiveja kehittämällä voi talonpoikaistalous kasvaa sosialismiin, painostaa tov. Buharin vedoten Leninin suureen aatteeseen. Tov. Buharin on jo monta vuotta painostanut sitä tosiseikkaa, että muutamissa kapitalistisissa maissa useinkin pari suurpankkia kontrolloi ja pitää valtansa alla koko maataloudellista osuustoimintaliikettä. Tästä hän vetää johtopäätöksen: Täällä Neuvostoliitossa, missä taloudellinen kehitys on toki vielä paljon suurempi, missä eivät vain pankit, vaan kaikki muutkin talouden komentavat kukkulat ovat työläisvaltion käsissä, tarvitsee vain luoda laaja maataloudellisten kooperatiivien verkko, suunnilleen sen tyyppien kuin on kapitalistisissa maissa, jotta neuvostovaltio voisi keskitetyllä taloudellisella mahdollaulla pitää sen täydellisesti kontrollinsa alla. Tuohon maataloudellisen osuustoiminnan tyyppiin kuuluu kapitalistisissa maissa kulutusosuusliikkeet sekä eri muotoiset osto- ja myyntiosuusliikkeet — mutta mikä on sangen kuvaavaa — tuotannollisilla osuusliikkeillä on siinä vallan mitätön, toisarvoinen merkitys.

Tässä on jätetty jotain varsin tärkeää huomioon ottamatta. Juuri siksi, että talonpoikaiston osuustoiminta kapitalistisissa maissa kehittyy kapitalistisilla raiteilla, on mahdollista pitää sitä pankkien kontrollin alaisena. Tov. Buharin kirjoitti:

«Osuustoiminnallisten järjestöjen perusverkon muodostavat ei kulakkityypiset vaan «tuotanto»-tyypiset kooperatiivisolut, solut, jotka kasvavat yhteiskunnallisten elintemme järjestelmän sisään ja siten tulevat sosialistisen

talouden yhtenäisen ketjun renkaiksi! Toisaalta tulevat kulakien kooperatiivipesäkkeet niinkään pankkien yms. kautta kasvamaan tähän samaan järjestelmään; kuitenkin tulevat ne olemaan vississä määrin vierasperäisiä kasvannaisia, sellaisia kuin esim. konsessioniliikkeet».

Kuten näette on tässä aivan viimeistelyt ajatusjärjestelmä. Oleellisinta tässä on talonpoikaisen yksityistalouden kainpuolinen, nimenomaan kaikinpubliinen, kehittäminen ja sen johtaminen sosialismiin vapaiden markkinain pohjalla. Objektiiivisesti se ei voisi johtaa mihinkään muuhun «socialismiin» kuin tavalliseen vapaakauppasocialismiin s.o. kapitalismiin.

Toinen linja, K K:n linja oli: Ei hintain korotusta, vaan talonpojalle halpoja tavaroita, ei luovuttava hintain säännöstelemisestä proletaarisen valtion taholta, vaan tehostettava säännöstelyä. Edelleen siteeraan tov. Stalinin puheesta K K:n huhtikuun pleenumissa (mistä puheesta muuten olen ottanut tärkeimmät ainekset esitykseeni.)

«Köyhän keskivaraisten yksityistalouden kehitys on täydennettävä kollektiivistien ja neuvostotalouksien kehittämällä, joukko - kontraheerauksella, voimakkaammin kehittämällä kone- ja traktoriasemia, jotta helpoitetaan kapitalististen aineiden poistunkemistä maataloudesta ja talonpoikaiston yksityistalouksien vähitellen siirtymistä suurten kollektiivistien talouksien raiteille, kollektiivisen työn raiteille.»

On siis kysymys maataloudellisen tuotantokoneiston laajamittaisesta teknillisesti ja järjestöllisesti uudestirakentamisesta ja tuotannon kollektivisoinnista, tuotannollisen yhteenliittämisen suorittamisesta sosialistisen teollisuuden ja maatalouden välillä, mikä luonnollisesti edellyttää mahdollisimman kiihkeätä teollistuttamistempoa metalliteollisuuden jne. aloilla.

Se se on sosialismin rakentamista, eikä vain kaupungissa vaan—mikä on Neuvostoliitossa vaikeinta—rakentaa socialismi myös takapajuisen venäläisen

maaseudun jättiläismäisen laajoilla alueilla, Leninin rohkea aate socialismin saavuttamisesta valtiotalouden ja osuustoiminnan yhteenliittämisen kautta on nyt täsmällisesti konkretisoitu Leninin hengessä ja toteutetaan sitä käytännössä yhtä rohkeasti ja suurpiirteisesti kuin oli rohkea ja suurpiirteinen itse aate. Tov. Molotovin täällä esittämässä lujissa tosiseikoissa ilmenevät tuossa työssä saavutetut ensimmäiset suuret menestykset.

Kaikki se ei luonnollisestikaan johdu pelkästään hintapolitiikasta. Selvää on ettei se käy ilman l u o k k a t a i s t e l u a. Päinvastoin, luokkataistelu kärjistyy väistämättömästi ei vain sentähden, että kapitalistiset ainekset Neuvostoliitossa vahvistuvat, vaan juuri sentähden, että Neuvostoliiton talouden socialistinen lohko tulee yhä väkevämmäksi, muser-tavan väkeväksi. Venäjän porvaristo ei ole vielä kuollut. Se panee toivonsa ympäröivään kapitalistiseen maailmaan. Sen vahingonteko-toiminnasta oli Shahrtin juttu vain esimerkiksi, eikä suinkaan ainoa. Sellaisia on tapahtunut ennenkin; samanlaisten uhka on vieläkin. Eivät kulakit maalla taistele vain rikaustuakseen, vaan täydellisen poliittisen ja taloudellisen liikuntavapauden puolesta, porvarillisen demokratian puolesta. He käyvät taistelua vaikutuksensa puolesta keskivarakkaan talonpoikaiston laajoihin joukkoihin. Luonnollisesti se ei myös käy ilman väliaikaisia pakkotoimenpiteitä kulakkeihin nähden.

Vain tämän luokkataistelun kautta, köyhän talonpoikaiston avulla ja liitossa keskivarakkaan talonpoikaiston kanssa voi proletariaatti varmistaa voittonsa. Trotskilaiset näkivät Venäjän maaseudulla oikeastaan vain kaksi kerrosta, köyhimmät, puolproletaariset talonpojat ja kulakit; keskivarakkaan talonpoikaiston laaja kerros oli heiltä hävinnyt. Tov. Buharinilta häviää itse asiassa talonpoikaiston kerrostumajako, ylipäänsä jää vain milteipä pelkkä keskivarakkaiden joukko. Trotskilaisesta politiikasta olisi seurannut ero keskivarakkaiden laajain joukkojen kanssa.

Tov. Buharinin politiikasta seuraisi ero köyhästä talonpojasta ja blokki varakkaan talonpojan kanssa.

Lenin opetti, että Neuvostoliitossa on liitto keskivarakkaan talonpoikaiston laajain joukkojen kanssa välttämätön. Mutta tov. Buharin arvelee, että liitto mikä tahansa talonpoikaiston kanssa on hyvä. Toisin Lenin. Hän kirjoitti:

«Työväenluokan ja talonpoikaiston välisellä sopimuksella voi ymmärtää mitä hyvänsä. Ellei ota huomioon, että työväenluokan näkökannalta on sopimus sallittua, oikein ja periaatteellisesti mahdollinen vain silloin, kun se tukee työväenluokan diktatuuria ja on yksi niistä toimenpiteistä, jotka tähtäävät luokkien hävittämiseen, niin sopimuskaava työväenluokan ja talonpoikaiston välillä tietysti on ja pysyy kaavana, jota kaikki neuvostovallan viholliset ja kaikki diktatuurin viholliset käsityksensä mukaan ajavatkin.»

Juuri Neuvostoliiton kommunistipuolueen politiikan kautta, tuotantoliiton pohjalla — ja vain sillä pohjalla — voidaan luoda tiukka liitto talonpoikaiston perusjoukkojen kanssa.

Mistä juontaa juurensa tov. Buharinin kohtalokas virhe? Tov. Buharin sanoo mielellään itseään ekonomistiksi. «Puhdas» taloustieteilijä voi teorioissaan abstraherata itsensä eroon luokkasuhteistakin. Tov. Buharinilla on tavaton taloudellinen abstraksionikyky. Hän on paljon askarrellut myös porvarillisen taloustieteen parissa, eikä se ole käynyt rankaisematta. Se taloustiede on alusta loppuun saakka tavaratuotantokäsitteen, yksityisomistuksen, kilpailun lumoissa, kapitalistisen ympäristön lumoissa ja siitä ympäristöstä ovat teoreettiset syöpäläiset tunkeutuneet tov. Buharinin ideologiaan. Mistä se ilmenee? Ei pidä asiaa käsittää niin mutkattomasti, että t. Buharin muka tuntisi kunnioitusta kapitalistista omistusta kohtaan. Mutta mitä hän ei salli kajottavan, se on vapaan tavarakierron, tavaramarkkinain, vapaan kaupan muotoon talonpoikaiston ja teollisuuden välillä. Tosin hän tahtoo «hintain säännöstelyä», hinnoilla

«manövreeraamista», mutta ilman että tehdään väkivaltaa muodolliselle vapaalle kaupalle. Kapitalistisissa maissa on pääomamonopoolilla käsissään talonpoikaistalouden ja ylipäänsä pientuotannon kontrolli, säilyttäen kuitenkin pientuottajilla muodollisen oikeuden hintain vapaaseen määräämiseen. Monopolistinen hintain määrääminen mahdollisen suurpääoman taholta ei muodollisesti poista kilpailua. Nyt tulee tov. Buharin ekonomistina seuraavaan johtopäätökseen: Tässä samassa muodossa — ja vain tässä muodossa — voidaan toteuttaa työväenluokan kontrolli, tuotteiden vaihdon sosialistinen säännöstely. Kapitalistinen kontrolli on hänestä ainoa ja yleispätevä taloudellisen säännöstelyn ja kontrollin muoto yleensä. Hänestä se on niin sanoaksemme kontrollin «tekniikka». Mitä se on sanottuna yksinkertaisesti? Onko se kapitalistisen yksityisomistuksen kunnioittamista? Ei. Mutta kyllä yksinkertaisen tavarantuottajan, varsinkin talonpojan yksityisomistusintressien kunnioittamista. Taloustieteellistä kieltä käyttäkseni se merkitsee arvolain kunnioittamista. Arvolaki on se fetishi, jolle hän kumartaa. Mutta sosialismin toteuttaminen on mahdotonta ilman tietoista, suunnitelmallista, yhteiskunnallisten suhteiden säännöstelyä, suhteiden, joita kapitalistisessa maailmassa säännöstelee arvolain sokea voima.

Tov. Buharin on unohtanut mitä Lenin kirjoitti:

«Talonpoika, sikäli kuin hän on työtekevä, kallistuu sosialismiin pitäen proletariaatin diktatuuria porvariston diktatuuria parempana. Talonpoika, sikäli kuin hän on viljan myyjä, kallistuu porvaristoon, vapaaseen kauppaan s. o. takaisin, «tunnustettuun», «vanhaan», «ikivanhaan» kapitalismiin.» Tov. Buharin tahtoo johtaa talonpojan sosialismiin käyttäen hyväksi talonpojan kauppiasintressejä, omistajaintressejä. Mutta se on mahdoton tehtävä. Sellaisen yrityksen seurauksena olisi vain se, että talonpojat taipuisivat «tunnustetun», «ikivanhan» kapitalismin puoleen. Ku-

vaavaa tov. Buharinin katsantokannalle on hänen joutumisensa kuohuksiin siitä, että neuvostovallan nykyisen politiikan, sopimusten, kontraktien johdosta talonpojista tulee proletaarisen valtion elinten hankkijoita ja valtion elimistä tulee talonpoikaiston hankkijalaitoksia. Se on arvoinen toimintavapauden häiritsemistä. Miten voi puhdas taloustieteilijä tietää mitä siitä seuraa! Tosiasiassa on juttu luonnollisesti vallan päinvastoin; arvoinen avulla tapahtuvan säännöstelyn tuloksia ei voi ennakoita laskea, kun taas suunnitelmallisen, tietoisien säännöstelyn vallitessa neuvostotaloudessa voi ennakoita laskea tulokset.

Trotskilaiset tahtovat likvideerata nepin, he tahtovat palattavaksi sotakommunismiin. Tov. Buharin taas tahtoo itse asiassa kehittää neppiä yhä enemmän vapaan kaupan suuntaan. Puolueelle taas ei nep ole kuollut kaava; sitä tahdotaan kehittää, vapaiden markkinain luonnonvoimaisuus vähitellen kokonaan kahlita, korvaten se tietoisella, järkiperaisella säännöstelevällä johdolla proletariaatin diktatuurin taholta.

Se on tie sosialismiin. Suuri, rohkea askel — Leninin kuoleman jälkeen suurin — on nyt otettu sillä tiellä Neuvostoliiton kompuolueen uuden kurssin kautta sosialistisessa agraaripolitiikassa. Nyt on selvä, että tuolla askeleella on mitä suurin kansainvälinen merkitys.

Neuvostoliiton kommunistisen puolueen sisäisestä tilasta.

Tämän puolueen linjan toteuttaminen ei ole mahdollista ilman alituista taistelua byrokratismia vastaan, ilman valtiö-, osuustoimintajärjestöjen ja muiden taloudellisten järjestöjen koneiston puhdistamista. Sitä kurssia pitää puolue päättävästi ja johdonmukaisesti.

Puolueessa ei ole ehdottomasti mitään hajaantumisvaaraa. Oikeisto-oppositiooni on tullut lyötyä ennen kaikkea suurten saavutusten argumenteilla.

Tuo sisäinen taistelu on vain lisännyt puolueen lujaa yhtenäisyyttä ja selvää

leniniläistä määrätietoisuutta. Mutta se miten tuohon tulokseen on päästy, on opettavainen esimerkki oikeasta puoluejohdosta ja se on mielestäni täällä pantava merkille.

Oikeisto-oppositioonin likvideeraaminen NKP:ssä kävi tavattoman helposti vieläpä huomattavasti helpommin kuin trotskilaisen oppositioonin voittaminen vaikkakin potentiaalinen vaara oli nyt paljon suurempi. Trotskismissa oli suurin vaara vasemmistolaisfraaseissa, jotka oli ensinnä paljastettava. Oikeisto-oppositioonissa taas oli vaara suoraan sen politiikan luokkasisällössä. Sen suunta vastasi suorastaan pikkuporvariston, ja erittäinkin varakkaiden talonpoikaiskerrostöiden intressejä.

IV. Muutamia johtopäätöksiä.

Niin, Neuvostoliiton sosialistinen kehitys käy tavattoman suurien vaikeuksien vallitessa, joiden voittaminen vaatii kaiken käytännöllisen vallankumouksellisen taistelukunnon jännittämistä, mikä Neuvostoliiton kommunistipuolueelle on ominaista. Mutta venäläisillä tovereilla on hyvä sananlasku: Piru ei ole niin pahannäköinen kuin miksi se maalataan. Se auttoi bolshevikkeja jo viime imperialistisen maailmansodan aikana, tsarismien aikana, taistelussa porvarillista valtiota vastaan lokakuussa 1917, 14 kapitalistivaltion toimeenpaneman intervensioiden aikana, kuin myös taistelussa puolueen hajannus-vaaraa vastaan. Se auttaa taas heitä taistelussa teollistuttamisen puolesta ja talouden sosialistisen uudestirakentamisen puolesta, ja se on antanut heille miehuutta käydä käsiksi suureen tehtävään pikkuporvarillisen tavaratuotannon ja vapaiden markkinoiden uhkaavan ja alkuvaikeisuuden kahlitsemiseksi. Tuo vallankumouksen käytännöllisen aktiivisuuden järkähtämätön uskallus epäilemättä auttaa bolshevikkeja taistelussa uutta imperialista sotaa vastaan.

Saksan kompuolue on tässäkin suhteessa jo «oppinut venettä» hyvin. Kaikkien Kominterin sektsioiden on yhä edelleen

omaksuttava tässä mielessä «Venäjän kokemusta». Sillä vaarat ja viholliset, suuret kuin paholaiset, joita vastaan on taisteltava, ovat kapitalistisissa maissa vielä paljon moninaisemmat kuin tsaari-Venäjällä. Olemme sanoneet, että nykyisellä kaudella kapitalistinen vakaantuminen horjuu, se on totta, mutta tuo vakaantuminen ei ole vielä likvideerattu. On kapitalistinen järkipäristyminen, jota vastaan meidän on käytävä taistelua. On monopolipääoma kaikissa valtamuodoissaan. On sodan uhka; fasismi ja sosialifasismi koettavat silmämme edessä yksissä tuumin peloitaa kansaa saadakseen lisää kannattajia. Ei ihme, jos sopuiliija-parat tällaisissa olosuhteissa ovat saaneet pakokauhun. Mutta Kominternin on pidettävä tiukka, bolshevistin kurssi. Ja jos yksi tai toinen sektiomme ei mutkikkaissa tilanteissa aina olisikaan aivan varma siitä, mikä on oikea bolshevistinen linja, niin sellaisissa tapauksissa suositellaan asetettavaksi kaksinkertainen kontrolli: ero niin oikeisto- kuin vasemmisto-syrjätaipumuksesta. Kummallekin niistä on luonteenomaista, ensiksi neuvottomuus ja taktillinen kokoonlysähtäminen vaaran edessä, ja toiseksi paniikki ja parku. Vaaran edessä kääriytyy ultra-vasemmistolainen leijonan taljaan ja vaikka hänen kaikki jäsenensä tekisivätkin lakon, niin suu ei kyllä tee. Hän koettaa karjasta, mutta ei pysty siten vihollista säikäyttämään. Oikeisto-oppotunisti luhkasee ja pakenee taistelukentältä, usein suoraa päätä vihollisen rintaman puolelle. Kaikkalainen tosi vastustus, olipa se puolustusta tai hyökkäystä, näyttää oikeistolaisesta seikkailulta ja tyhmydeltä. Mutta me tiedämme, että visseissä olosuhteissa välttämätön vallankumouksellinen perääntyminen on toista, ja aivan toista on pako ja antautuminen. Tiedämme myös, ettei kaikissa taisteluissa voi saada välitöntä menestystä, ja ettei voida voittaa tappiota ja uhreita. Mutta alituinen passiivinen hetken odottaminen, ja joka kerta hetken käsistä päästäminen, tais-

teluun osallistumatta, se ei voi koskaan tuottaa vallankumoukselliselle liikkeelle mitään menestystä vaan pelkkiä tappioita,

Toverit, teesiluonnoksessamme luonnehditaan nykyinen kausi uuden vallankumouksellisen nousun kasvunkaudeksi. Ehkä se määrittely ei joistain tovereista tunnu tarpeeksi voimakkaalta. Ei, tuo määritelmä on täsmällinen, se on vain oikein ymmärrettävä ja ilmituotava sen voima vallankumouksellisessa toiminnassa. Ennen kaikkea on ymmärrettävä täyttää tämän kauden kansainväliset velvoitukset. Muistammepa esimerkiksi, miten tavattoman suuret ovat Kominternin velvollisuudet Intian vallankumoukselliseen nähden; miten paljon pitääkään Englannin puolueen tehdä tehdäkseen Englannin proletariaatille todella selväksi Intian vallankumouksen merkityksen ja Intian työläisten aseman! Vallankumouksellinen tilanne Intiassa kypsyy hyvin nopeasti, mutta Englannin proletariaatin enemmistö ei vielä ymmärrä tuota tilannetta. Itse Intiassa ei meillä ole lujaa kommunistista puoluetta; sen kehittämisen tulee olla suurimpana huolenamme. Tämän tehtävän suorittamisessa on muiden maiden kommunistien tuettava Intian proletariaattia.

Ei ole mitään epäilystä siitä, että tulevaisissa taisteluissa ilmituo taisteleva proletariaatti paljon sankarillisuutta. Mutta yksin sankarillisuus ei takaa voittoa. Vallasta taisteltaessa kärsii tappion heikko, ja proletariaatin heikkous tai vahvuus vallankumouksessa riippuu hyvin paljon sen etujoukon taistelukunnosta, siitä, onko kommunistinen puolue todella bolshevistinen vai ei. Siitä olemme me vastuussa työväenluokalle. Kommunistisen Internatsionalen nykyinen kurssi on uusi kurssi, mutta samalla myös vanha. Kolme neljännes vuosisataa sitten Marx jo lausui nykyisen tunnuksemme: luokka luokkaa vastaan! kehoituksessaan vallankumoukselliseen luokkataisteluun. Se on meidän uusi kurssimme.

Sosialistinen rakennustyö ja sen kantajoukkojen valmistaminen.

Sosialistisen rakennustyön kautena on kantajoukkojen valmistustyöllä erittäin suuri merkitys. Mitä edemmäksi ja nopeammin kansantaloutemme uudelleen rakentamistyö edistyy, sitä suuremmaksi tulevat taloutemme vaatimukset taloudellisiin ja teknillisiin kantajoukkoihin nähden. Vaatimuksien muuttuessa ja suuretessa, muuttuu myöskin tehtävämme kantajoukkojen valmistamisessa, kun aikaisemmin oli tehtävänämme vanhojen spesialistikantajoukkojen mukaanvetämiskeinojen etsiminen ja niiden oikea käyttäminen, niin nyt on kysymys asetettava jo kokonaan toisin. Samalla kun yleensä pyritään saamaan kantajoukkojen lukumäärä taloutemme tarpeita vastaavaksi, samalla on kaikessa laajuudessaan huolehdittava uusien, proletaaristen kantajoukkojen valmistamisesta. Vain proletaariset kantajoukot voivat tulla uudestirakennettavan, sosialistisen talouden todelliseksi teknilliseksi ohjaajiksi, todelliseksi «laajojen työtätekevien joukkojen tuotannollisen aktiivisuuden järjestäjiksi». On myös selvää se, että kantajoukkojen valmistustempoon tulee olla täysin vastaavanlainen kansantalouden kehitystempoon nähden. Kaikki hidastelu ja vitkastelu kantajoukkojen valmistamisessa uhkaa muuttua nopeasti kehittyvän sosialistisen taloutemme jarruksi ja siten hidastuttaa sen kehitystempoa.

Kantajoukkojen valmistamispropleemi nousi eteemme erittäin kärkevänä viimeaikoina, kun ryhdyimme käytännössä kiinteästi teollisuudemme uudesti rakentamiseen ja kapitalismin juurien hävittämiseen maataloudestamme, kun sosialistinen uudestirakentaminen alkoi ulottua taloutemme perusalueille.

Kantajoukkojen valmistamisessa olemme suuresti myöhästyneet. Huollimatta puolueen K.K.:n huhtikuun (v. 1928) ja heinäkuun (v. 1929) täysi-istuntojen päätöksistä, on kantajoukkokokysymykseen

kiinnitetty riittämättömästi huomiota. Vaikka jo useamman vuoden ajan on ollut puutetta teknillisistä ja maataloudellisista työntekijöistä, sekä myöskin ammattitaitoisesta työvoimasta, ei silti ole ryhdytty riittäviin toimenpiteisiin tämän puutteen lieventämiseksi.

Uuden rakennustyön valtava laajuus, sosialistisen kasvun nopea kiihtyminen, sen huomattavasti ylittäessä 5-vuotissuunnitelman puitteet, teollisuuden siirtyminen 7-tuntiseen työpäivään ja työkenteleminen 3 vuorossa, siirtyminen keskeytymättömään työviikkoon ja luokkataistelun kärjistymisen yhteydessä vanhojen insinööriteknillisten voimien kerrostumisprosessi, — ne, ne ovat niitä tekijöitä, jotka suurettavat meidän kantajoukkojen tarvetta.

Meillä on, kirjaimellisesti sanoen teknillisistä kantajoukosta puute kaikilla aloilla. Ei ole yhtään tuotannonalaa ja luultavasti ei yhtään työlaitosta, joka voisi kerskua spesialistien riittävyydellä. Kuinka kärkevä kantajoukkokysymys todella on, käy selville seuraavista valtion suunnittelukomitean kontrollinumeroista. Tyydyttää nykyinen kouluverkosto täydellisesti kuormitettuna voi kansantalouden vaatimasta korkeammasta teknillisestä ja maataloudellisesta henkilömäärästä vain 47%. Teollisuuden spesialistitarve tulee kuluvana vuonna tyydytetyksi tuskin 65%:lla, ja maatalouden tarve vain 20%:lla. Erikoisen suuri puute on keskiavistuksen omaavista teknikoista ja agronoomeista. Näiden tarve tulee tyydytettyä ainoastaan 46,2%:lla. Erikoista huomiota tulee kiinnittää insinöörien ja teknikkojen epäedulliseen keskinäiseen suhteeseen. Nykyään kutakin 3 insinööriä kohden tulee keskimäärin 2 teknikkoo. Tehtävänämme on päinvastaisen tilan saavuttaminen, siis 2 insinööriä kohden 3 teknikkoo.

Sangen vaikeassa tilassa kantajoukkojen suhteen on nopeasti kasvava maa-

taloutemme yhteiskunnallistutettu osa, jonka nyt ensi kerran tulee muodostaa kantajoukkonsa, jotka vastaavat sen teknillisen ja yhteiskunnallisen järjestyksen vaatimuksia. Jotta maatalouden yhteiskunnallistutetun sektorin tarpeet saataisiin tyydytettyä, tulee lähimmän 4 vuoden aikana kohottaa insinöörien ja agronomien määrä 4-kertaiseksi, teknillisen keskisivistyksen omaavien henkilöiden määrä 5-kertaiseksi ja ammattitaitoisten työläisten määrä 7-kertaiseksi nykyisestään.

Koko kansantalouden kantajoukkotarpeen minimaalista tyydyttämistä varten tulee meidän 4 vuoden aikana kolminkertaistuttaa korkeimpien erikoisalojen kantajoukkomäärää, keskisivistyksellisiä erikoisaloja varten — 4-kertaistuttaa ja ammattityöläisten määrää 2-kertaistuttaa.

Teknillisten kantajoukkojen puute käy vielä havainnollisemmaksi, jos katsomme taloutemme eri alojen spesialistimääriä. 1000 työläistä kohden tulee keskimäärin 5,2 korkeamman sivistyksen omavaa spesialistia ja 4,8 keskisivistyksen omavaa. Kaikkiaan 1000 henkilöä kohden tulee siis 10 spesialistia. Jos ottaa huomioon työläitösten siirtymisen 7-tuntiseen työpäivään ja keskeyttämättömään työviikkoon, niin spesialistien ominaispaino laskee 0,75%:iin asti. Eri teollisuusaloilla on tilanne seuraavanlainen: kivihiiliteollisuudessa muodostaa insinööriteknillinen henkilökunta (harjoittelijoita lukuunottamatta) 0,99% kivihiiliteollisuudessa työskentelevän työvoiman yleisestä määrästä, kun Saksassa tämä prosenttimäärä on 4,25, mutta Amerikassa nousee 24. Konekennusteollisuudessa spesialistien prosenttimäärä ylittää meillä tuskin 2, kun Saksassa se sitä vastoin on 6%. Kemiallisessa teollisuudessa spesialistien prosenttimäärä on n. 2,93%. Kuinka pieni tämä määrä on, käy esim. selville siitä tosiasiasta, että yksistään Badenin aniliini- ja soodatehtaassa Saksassa oli korkeamman sivistyksen omaavien spesialistien määrä v. 1925 suurempi kuin meillä koko aniliinivärväys- ja lääkeaineteolli-

suudessa. Badenin tehtaalla spesialistien ominaispaino tekee 31,3%. Yhtä huomattavasti olemme kapitalistimaista jääneet jälkeen sähköteknillisen teollisuuden alalla: meillä spesialistien ominaispaino on 6,5%, Ameriikassa 19%. Sama on havaittavissa myöskin muilla teollisuuden aloilla. Yllämainitunlainen spesialistien vähäinen ominaispaino teollisuuden perusalioilla pakottaa meidät välttämättä jouduttamaan spesialistien valmistamista.

Ammattitaitoisen työvoiman kantajoukkoihin nähden ei tilanne myöskään ole ilahduttava. Jo saamme nyt useilla aloilla kokea vaikeuksia ammattitaitoisen työvoiman puutteen vuoksi. Ammattitaitoisten ja ammattitaidottomien työläisten keskinäiseen suhteeseen nähden olemme huomattavasti jälellä kapitalistisista maista. Esim. metallien jalostusteollisuudessa tuli meillä 100 työläistä kohden 46 ammattitaitoista. Saksassa sitä vastoin 61; v. 1926 konerakennusteollisuudessa on suhde 55 ja 75 ja kutomateollisuudessa 43 ja 61. Tilannetta kärjistää vielä se, että työläisten valituksesta huolta pitävä kouluverkosto kykenee korvaamaan ainoastaan työläisten luonnollisen kuoleamisen. Tämän vuoksi on kiinnitettävä vakava huomio ammattitaitoisten työläisten valmistamiseen.

Samalla kun kiinnitämme erityistä huomiota kantajoukkojemme lukumäärän kohottamiseen, on myöskin kiinnitettävä huomiota niiden laatuun. Me tarvitsemme todellisia sosialismin rakentajia, proletariaisia kantajoukkoja. On aivan väärin ajatella, että nyt pyrimme kohottamaan määrää, mutta myöhemmin laatua. Ei. Jokainen sosialistisen talouden uuden johtajan ja järjestäjän tulee tietää oma spesialialansa aivan täydellisesti ja samalla omata laajat taloustieteelliset tiedot.

Vanhoja spesialistien keskuudessa kiihtyy kerrostumisprosessi. Toinen osa niistä, jotka omin silmin näkevät maamme talouden perusteellisen uudestirakentamisen, ovat tietoisesti innolla ja antaumuksella osaa sosialismin rakenta-

mistyöhön yhdessä työväenluokan kanssa. Mutta toinen osa spesialisteja, jotka vielä uneksivat kapitalismiin palaamisesta, on aktiivisesti ryhtynyt taisteluun Neuvostoliittoa vastaan ja astunut tihutyöiden suorittamisen tielle.

KK:n täysistunnon päätöksessä sanotaan:

«Puoluejärjestöjen, ajaessaan lujaa proletariaatin linjaa ja käydessä päättävää taistelua selvästi vihamielisiä spesialisteja vastaan, on samalla luotava suotuisat mahdollisuudet spesialistien perusjoukolle, joka rehellisesti ja tunnollisesti suorittaa työnsä. Puoluejärjestöjen ei tule vajota kahteen äärimmäisyyteen: toiselta puolelta, sokeasti luottaa selvästi vihamielisiin spesialisteihin ja toiselta puolelta, osoittaa täydellistä epäluottamusta lojaalisiin spesialisteihin, jollainen suhde hyvin usein johtaa spesialis-tivihaan».

Spesialistivoimien vähyden vuoksi on olevia voimia käytettävä järkipäisesti. Tuotannossa ja hallinnossa olevien spesialistien suhde on meillä usealla alalla epänormaali. Spesialistien koko määrästä ainoastaan $\frac{2}{3}$ osa on tuotannossa ja $\frac{1}{3}$ osa hallinnossa. Niinpä esim. liikenneas. kk. spesialisteista 60% istuu hallinnossa ja vain 40% on linjalla työssä. Samoin on spesialistien käyttämiseen omalla alallaan kiinnitettävä suurempi huomio. Esim. kulkulaitos-korkeakoulujen päättäneistä spesialisteista lähetetään kulkulaitokseen ainoastaan 15—20%, mutta muille talouden aloille 80—85%. Epäjärjestystä aiheuttaa myöskin se, että talousjärjestöt kilpailevat keskenään spesialisteista ja houkuttelevat niitä laitoksesta toiseen. Spesialistien käyttöä on järkipäistytettävä seuraavilla keinoilla: vapautettava spesialistit sivutöistä, taistellen työpaikan muuttelusta vastaan, siirrettävä spesialistit hallinnoista tuotantoon, keskuksista maakuntiin, likvideerattava työttömyys y.m.s.

Suuria puutteellisuuksia havaitaan myöskin ulkomaalaisten spesialistien käytössä. On tapauksia jolloin suuripalk-

kaisia ulkomaalaisia käytetään koneistossa aivan vieraalla erikoisalalla, kuormitetaan riittämättömästi ja suhtaudutaan spesialisteihin, jollei vihamielisesti niin ainakin välinpitämättömästi. Kaikista tällaisesta on tehtävä loppu. Ulkomaalaisen teknillisen avun tällainen käyttö on selvää tihutyötä ja on sitä sellaisena pidettävä.

Harjoittelijain käyttö on myöskin kehnosti järjestetty. Niitä käytetään usein kaikissa muissa töissä mutta ei omalla erikoisalallaan. K. K:n täysistunnon päätöksen mukaan on teknillisten korkeakoulujen toimintaa lähennettävä tuotantoon. Välittömän tuotannossaoloajan tulee koulussa olijalla kohota 40—50%. Opiskelun ja käytännöllisen työn tulee vuorotella niin, että molempia tulee likipitään saman verran. Samalla tulee koulujen ohjelmat uudelleen tarkistaa ja heittää kaikki tarpeeton pois. Tällaiset uudistukset tulevat tietenkin vanhojen ja taantumuksellisten professorien taholta kohtaamaan kiivasta vastarintaa, jonka vuoksi uusien opettäjien valmistamista on jouduttava.

Oppilaitoksien sisäistä työtä on järkipäistytettävä. 2-vuotisten (samalla ryhmällä 2 vuotta) prosentti kohoo 20—30 ja jopa usein 50. Ja säännöksi on tullut, että opiskelijoista koulun lopettaa vain 20—25%. Tällaiset epänormaalisuudet on saatava loppumaan. K. K:n täysistunto antoi tehtäväksi suppean erikoisalan teknillisille kouluille supistaa opiskeluaikaa 3 vuoteen ja muissa teknillisissä kouluissa 4 vuoteen. Teknillisissä korkeakouluissa täytyy työ järjestää siten, kuin työ tuotantolaitoksissakin. On siirryttävä yksipäällikkyyteen, kohotettava työuria ja sosialistinen kilpailu kohotettava opiskelussa korkealle tasolle. Teknillisten korkeakoulujen yhteiskunnallista kokoonpanoa on parannettava. Lähiaikona on teknillisissä korkeakouluissa työläisen prosenttimäärä kohotettava 70 ja maataloudellisissa korkeakouluissa maatyöläisten, köyhien talonpoikain ja kollektiivisista talouksista lähteneiden prosenttimäärä kohotettava 75. Samoin tulee

vastedes jatkaa työläisten lähettämistä korkeakouluihin niin kutsuttujen «tuhansien» (puoluejäsenille taataan 1000 erikoisesti varattua paikkaa) tapaan.

Paitsi korkeakoulujen toiminnan parantamista, on samalla kaikkia opiskelumuotoja edistettävä ja laajennettava, järjestettävä kursseja, kirjeopiskelukursseja j.n.e. Siten edistetään huomattavasti teknillisten kantajoukkojen valmistamista. Kantajoukkojen valmistamispropleemi on kaikessa laajuudessaan asetettu eteemme ratkaistavaksi. Tekniikan alalla on luokkaviihollisemme kaikista voimakkain, mutta me olemme tällä alalla kaikkein heikoimpia. On käytettävä kaikki mahdollisuudet ja keinot kantajoukkojen valmistuspropleemin ratkaisemiseksi. Päähuomio on kiinnitettävä uusien kantajoukkojen valmistamisen jouduttamiseen, proletaaristen kantajoukkojen luomiseen.

«Taistellen päättävästi tuhotyöntekijöitä vastaan, käyttäen kuten tähänkin asti, rehellisesti ja tunnollisesti työskenteleviä

spesialisteja ja systemaattisesti parantaen niiden työoloja, on voimistutettava uusien proletaaristen spesialistien valmistamista, joihinka neuvostovalta voisi kokonaan ja täydellisesti nojata valtavassa sosialismin rakennustyössään, jotka tyydyttäisivät kasvavan tarpeen ja voisivat astua spesialistien keskuudessa olevien vihamielisten tilalle, sekä perinpohjin parantaisivat SNTL:n koko talouden ja teollisuuden kantajoukon kokoonpanon. Täten asettaa puolueen K.K:n täysi-istunto tämän kysymyksen, eroitukseksi oikeistolaisista ja sovittelijoista, jotka eivät ymmärrä kysymyksen kärkeyttä ja väheksyvät kantajoukkojen valmistuksen jouduttamista ja kuohitsevat kysymyksestä sen luokkasisällön.

Uusien kantajoukkojen valmistuksen jouduttaminen on tärkeä tehtävä. Sen nopeasta ratkaisusta riippuu suunnitelmien viitoittamien sosialistisen rakennustyön tempon toteutuminen.

E. F.

Kriisi Ruotsin kommunistisessa puolueessa.

Kapitalismin sodan jälkeisen kolmannen kauden tunnusmerkkeihin kuuluva, sisäisten ja ulkoisten ristiriitojen kärjistyminen ei ole huomattavissa vain suurissa kapitalistisissa maissa, vaan esiintyvät samat ilmiöt pienimmissäkin maissa. Niinpä Ruotsikaan ei tee siinä poikkeusta.

Ruotsinkin kapitalismin täytyy tuottaa niin halvalla kuin suinkin. Se yrittää kohottaa tuotantoa sitä koneellistuttamalla ja järkipäistytämällä, se koettaa halventaa tuotantokustannuksia työvoiman yhä häikäilemättömällä riistolla, pitentämällä työpäivää ja palkkoja alentamalla. Samaan aikaan kun tuotanto on huomattavasti noussut ovat työläisten reaali-palkat laskeneet. Tästä ja muista kapitalismin työväenluokkaa vastaan kohdistamasta sorrosta ovat johtuneet suuret lakkoliikkeet viime vuosina myöskin Ruotsissa. Kaivostyöläisten lak-

koon v.1928 osallistui noin 10,000 työläistä ja aiheutti valtiolle 75,000 ulosvientitappion. Paperityöläisten lakkoon osallistui 20—25,000 työläistä, joka myös vaikutti osaltaan kaupapalanssin horjumiseen. Useita muitakin lakkoja on ollut, jotka osoittavat, että proletariaatti on ryhtynyt vastahyökkäykseen kapitalisteja vastaan sosialidemokraattien tyrkyttämästä työrauha-opista huolimatta. Saman aikaisesti on työttömyys kasvanut huomattavasti. Työttömien määrä esim. Tukholmassa nousi tänä vuonna 20,000. Kaikkialla on viime vuosina ollut havaittavissa työväenluokan vasemmistumista ja kommunistisen puolueen vaikutuksen kasvamista sen keskuudessa. V.1924 parlamenttivaaleissa sai kommunistinen puolue 60,000 ääntä, kun se sitävastoin vuoden 1928 vaaleissa sai jo 150,000 ääntä. Samoin

on ammatillisessa liikkeessä kommunistisen puolueen vaikutus alituisesti kasvanut. Tänä vuonna pidetyssä ammatillisen yhteyttämisliikkeen konferenssissa oli 100,000 työl. edustettuna.

Luokkataistelutilanteen yhä kärjistyessä vaaditaan kommunistiselta puolueelta erityistä aktiivisuutta, tarmoita ja selvänäköisyyttä johtakseen vasemmistuvia joukkoja vallankumoukselliseen taisteluun. Nyt vaaditaan puolueelta päättävää taistelua sosialidemokraatteja vastaan, paljastamalla niiden yhteistyö porvariston kanssa, työrauhan puuhailu, pakkolakien soveltaminen Ruotsin työläisten taistelujen nujertamiseksi. On osotettava sosialidemokraattien hajoitustyö ammatillisessa liikkeessä, kommunistien ulospotkiminen niistä ja omien sosdem. järjestöjen perustaminen siellä, missä vanhoja järjestöjä ei ole saatu työrauhapolitiikan puolelle. Ennenkaikkea vaaditaan puolueelta ja sen johdolta teoreettista selvyyttä vältyäkseen joutumasta harhaan. Tässä suhteessa on Ruotsin kommunistisessa puolueessa ollut suuria heikkouksia, on tehty monta suurta virhettä sekä sosialidemokraattien vastaisessa taistelussa kuin muissakin kysymyksissä. Jo Kominternin VI kongressi teki sen johdosta eräitä painavia huomautuksia. Esim. puolueen bolshevisoimiseen ei oltu kiinnitetty riittävästi huomiota, puolueen perusjärjestöt eivät olleet vielä läheskään riittävässä määrässä viety työpaikoille. Kun puolue oli viimeisinä vuosina huomattavasti kasvanut, jäsenmäärän kohotessa 7,000 v. 1924 noin 18—19,000 v. 1924, niin oli tämän kysymyksen oikealla ratkaisemisella sitäkin suurempi merkitys Ruotsin puolueelle. Varsinkin kunnallisessa toiminnassa oli tehty useita oikeistolaisia virheitä.

Sovelluttaessaan Kominternin VI kongressin päätöksiä Ruotsin konkreettisiin oloihin teki puolueen johdon enemmistö sen lisäksi itsensä syytäksi karkeaan opportunistiin. Yksi tärkein virhe tehtiin Ruotsin kapitalismin arvioinnissa väittämällä, että Ruotsi ei ole imperialistinen maa, se on vasta siihen suun-

taan kehityksessä, mutta tällä kertaa on sillä sen sijaan muka huomattavia siirtomaan piirteitä. He selittävät, että Ruotsin ulosvientitavarat ovat puolivalmisteita, kuten malmia, paperimassaa, sahatuotteita, joita sen täytyy ostaa valmiina tuotteina takaisin, ja joka juuri antaisi maalle siirtomaanluonteen. He puhuvat myös Ruotsin agraariluonteesta, suuresta siirtolaisuudesta, osuustoimintaliikkeen nopeasta kasvusta, joka muka ehkäisisi trustien syntymistä, säästökassojen suurista pää-omista, jotka heidän mielestään ehkäisisivät pääomien keskittymistä ja imperialististen laitosten syntymistä j.n.e.

Tämä on kokonaan väärä arviointi. Silloin ei ole otettu huomioon Ruotsin huomattavia malmivarastoja, jotka Grängesberg-yhtiö on yhdistänyt eräiden Afrikan ja Etelä-Amerikan rautamalmituotosten kanssa ja siten saanut haltuunsa 80% koko maailman fosforipitoisen rautamalmin tuotannosta. Ei ole myöskään huomioon otettu pankkien keskittymistä ja niiden pää-omien nopeata kasvua Ruotsissa. Seitsemän vuoden ajalla ovat pankkien omat pääomat kasvaneet 333 milj. kruunulla (kruunu 52 kop.) Ruotsalaisten pankkien pääomat ovat 180 milj. kruunua suuremmat kuin Ranskan ja 80 milj. kruunua pienemmät kuin Saksan. Ruotsin kapitalistien pää-omia on sijoitettu myös moniin vieraisiin maihin, kuten Puolaan, Kreikkaan, Viroon, Liettuaan, Jugoslaviaan, Ranskaan ja Equadoriin, kaikkiaan noin 685 milj. kr. Se on huomattava summa noin pienelle maalle, vaikka se ei olisikaan kaikki puhtaasti ruotsalaista rahaa. Ruotsin kapitalismia arvioidessa on otettava huomioon myös koko maailmaa käsittävä Kreugerin tulitikkutrusti, joka finanssilainojen ja kilpailun avulla on saanut haltuunsa 75% koko maailman tulitikkutuotannosta. Mainitun trustin viimeinen sopimus on kaikille tunnettu. Sen mukaan sai trusti haltuunsa 65% koko Saksan tulitikkutuotannosta. Samalla tunki se pois Neuvostoliiton Saksan tulitikkumarkkinoilta, joka samalla osoitti Ruotsin val-

loituspyrkimykset. Oikeistolaiset unohtivat myös kokonaan sen seikan, miten tärkeää osaa Ruotsi näyttelee imperialististen valtojen renkaassa, mikä osa sille kuului sotavalmisteluissa Neuvostoliittoa vastaan ja aseiden valmistefussa erälle muille maille. Nämät ja monet muut seikat, Kreugerin tulitikkutrusti, maailmaa käsittävä malmi-yhtiö, kuulalaakerimonopoli koko maailmassa j.n.e. ovat selvinä todisteina Ruotsin kapitalismin imperialistisesta luonteesta, jonka puolueen oikeistolainen johto tahtoi kieltää.

Huomattava virhe oli myös kommunistisen parlamenttiryhmän tekemä aseistariisumisehdotus. Ryhmässä oli myös keskuskomitean enemmistö edustettuna, joten virhe lankesi yhtä paljon heidän vastuulleen. Sittemmin keskuskomitean enemmistö kyllä tunnusti esityksen tekemisen virheeksi, mutta väitti, että se ei ollut opportunistis-pasifistinen virhe, sillä heidän joukossaan ei ollut muka pasifisteja. Oikeistolaiset sanovat, että erikoinen tilanne pakotti heidät tekemään tällaisen ehdotuksen.

Ehdotus oli ehdottomasti virhe. Sen kautta jouduttiin vasemmistososialidemokraattien tasolle, jotka myös uskottelevat työläisille ajavansa aseistariisumista. Sitä tehtäessä unohtettiin Kominternin päätöslauselma, jossa sanotaan: «Kapitalististen maiden työläiset, jotka vasta valtaan pyrkivät, eivät voi ehdottaa aseistariisumista, se olisi aseistamisen vaihtamista aseistariisumiseen, joka olisi samaa kuin kieltäytyä valankumouksesta, sosialismista.» On väärin, että työläisille uskotellaan aseistariisumista, joka on mahdollon niinkauan kuin kapitalismi on vallassa. Se on kansan pettämistä ja ennenkaikkea seläisessä maassa, kuin Ruotsissa, joka maailmansodassa oli syrjässä ja jossa pasifismin juuret ilman sitäkin ovat hyvin syvälle juurtuneet työväenluokan keskuuteen. Sensijaan olisi pitänyt häikäilemättä paljastaa sekä sosialidemokraatit ja kaikki muut pasifistit (oikeamin sota-aktivistit), osottaa miten he valmistelevat sotaa ja vehkeilevät Neu-

vostoliittoa vastaan. Nyt jouduttiin sosialipetturien kanssa samalle tielle. Niinpä ehdotuksen esittäjä, Tukholman edustaja, lausuihin puolustukseksen: «On parempi taistella porvaristoa vastaan silloin, kun sillä ei ole aseita.»

Kolmas huomattavimmista Ruotsin kompuolueen oikeistolaista johtoa sattuvasti luonnehtivista virheistä oli vapunvieton peruuttaminen Tukholmassa huonon ilman takia. Tukholman kommunistisen kunnallisjärjestön puheenjohtaja oli tehnyt puhelimen kautta sopimuksen sosialidemokraattien kanssa, että vapunvietto lykättäisiin seuraavaan sunnuntaihin. Huolimatta peruutuksesta kokoontui 800 työläistä odottamaan juhlapuhujaa, jota ei tullut. Ja vaikka Kominternin edustaja ehdotti Tukholman järjestön johtajalle Olssonille, että pitäisi lähettää puhuja, niin vastasi Olsson, että se ei olisi kaunista, kun kerran on tehty «sopimus sosialidemokraattien kanssa» ja ovathan ne vain puolueen jäseniä, jotka siellä odottavat. Heidän mielestään olisi ollut vapunvietto sos-demiin pettämistä Ruotsissa, Tukholmassa, samaan aikaan kun Zörgiebel ammutti työläisiä Berliinin kaduilla, poliisit ampuivat työläisiä Puolassa j.n.e. Tukholman kommunistinen johto veljeili siis sos.-dem kanssa, silloin kun olisi ollut aika paljastaa heidät työläisten edessä. Nämä johtajat ottivat vapunvieton vain tavallisen juhlapäivän kannalta, eikä nähty sen valankumouksellista merkitystä, sen merkitystä taistelujuhlanä, ja miten se juuri sen kautta on paljon merkittävä suurten työläisjoukkojen herättäjänä ja innostajana varsinkin taistelujen nousukaudella.

Edelleen on kunnallispolitiikan alalla tapahtunut useita karkeita virheitä, mutta veisi meidät liian pitkälle, jos lähtisimme niitä kaikkia selvittämään.

Virheiden johdosta oli Kominternin toimeenpaneva komitea pakotettu ryhtymään toimenpiteisiin niiden oikaisemiseksi. Sitä varten kutsuttiin K.K:n enemmistön ja vähemmistön edustajat Moskovaan. Puolueen K.K:n enemmistö

lupasi korjata virheensä. Mutta Moskova vastaa palattuaan eivät ryhtyneet mihinkään toimenpiteisiin lupauksiensa täyttämiseksi. Kominternin täytyi kääntyä suoraan puolueen jäsenistön puoleen julistuksella, jonka myös K.K.:n enemmistön edustajat Kilbom ja Olsson olivat allekirjoittaneet Moskovassa. Kotia tultuaan kirjoitti Kilbom kuitenkin artikkelin, joka suureksi osaksi oli Kominternin avointa kirjettä vastaan, jonka itse olivat hyväksyneet. Tämä jo osoitti, että he eivät halunneet alistua Kominternin päätöksiin ja näin yhä enemmän ajaantuivat Kominternin vastaiseen taisteluun. Työläisille uskottelivat he vieläkin olevansa Kominternin kannalla. Kaikin keinoin koettivat he peittää virheitänsä, puhumalla vain Kominternin kannalla olevista virheistä, välttämällä keskustelua periaatteellisista kysymyksistä ja puhumalla, että Komintern ei oikein ymmärrä Ruotsin «erikoisuuksia.» Asiat kehittyivät niin pitkälle, että oikeistolaisien pääjohtajat ja K.K.:n jäsenet Flyg, Kilbom, Samuelson, Einar Olsson, Herman Johansson, Malmros, Arvid Olsson, Spångberg, Adamson ja Landen päätettiin erottaa puolueesta. Tämän jälkeen oli entinen keskuskomitean vähemmistö pakotettu ottamaan keskuskomitean huoneiston haltuunsa säilyttääkseen puolueen Kominternissa. Oikeistolaiset yrittivät 40—50 miehen voimalla ja polisin avulla valloittaa takaisin huoneiston, mutta epäonnistuivat. Mutta sen sijaan onnistuivat he saamaan pää-äänenkannattajan «Folkets Dagbladin» haltuunsa, joka on muutunut heidän fraktisiolehdikseen. Puolue on sen sijaan julkaissut omaa lehteä ja tekee sen niin kauan kuin lehti saadaan takaisin puolueen haltuun. Oikeistojohdajat jatkavat fraktisiotyötä ja koettavat saada puoluekonferenssin niin pian kuin mahdollista, jotta se tulisi yllätykseksi suurille joukoille. Vastoin Kominternin päätöstä määräsiivät he sen 15 päiväksi marraskuuta. Komintern vaati konferenssin lykkäystä ensin tam-

mikuuhun, mutta kun tilanne muuttui siten, että oikeistolaiset johtajat joutuivat puolueen ulkopuolelle ja koettivat kaikin keinoin hajottaa puoluetta ja koettaen perustaa omaa puoluetta, niin määräsi Komintern, että puoluekonferenssi pidetään kaksi viikkoa oikeistolaisien konferenssin jälkeen, siis 30 päivää marraskuuta kuluva vuotta.

Asiat kehittyivät aluksi niin nopeasti, että puolueen jäsenistö ei kerinnyt kaikkialla asioiden mukaan, joten sen keskuudessa esiintyi aluksi epäselvyyttä ja horjumista, mutta nyt on asianlaita suuresti muuttunut. Eräitä suurimpia piirejä on jo lausunut mielipiteensä asettuen kiinteästi Kominternin kannalle ja joka päivä voittaa Komintern uusia jäsenjoukkoja puolelleen. Nuorisoliitto on melkein kokonaan Kominternin puolella. Sen tähden koettavatkin oikeistolaiset kaikin mokomin tätä yhtenäisyyttä hajottaa. Tulevan hajotuspuolueen rinnalle koettavat he myös saada syntymään hajotus-nuorisoliiton.

Mikä merkitys riippumattomalla sosialidemokraattisen ja kommunistisen puolueen välillä tulee olemaan, sen on Höglund ja hänen seuransa selvästi aikoinaan kokeneet. Höglund kävi myös jonkun kuukauden hirmuista sanasotaa sosialidemokraatteja vastaan, puhui sosialidemokraattisesta suosta ja sinne lankeamisesta pilkalla, mutta niinkuin oli ennustettu, rukoihi hän jonkun kuukauden perästä polvillaan samoja suon johtajia ottamaan vastaan tämän poliittisen keinottelijasakin. Sama tie tulee Kilbomilla ja hänen saatollaan olemaan. Heillä on vain kaksi mahdollisuutta, kaksi tietä, tie sosialifascismiin tai kokonaan katoaminen poliittiselta arenalta. Kolmatta tietä ei voi olla niille, jotka poikkeavat pois Kominternin viitoitmalta linjalta ja ryhtyvät taistelemaan proletariaisen vallankumouksen etujoukkoa vastaan.

G. J..son

Muistelmia Muurmannista vallankumousajalta v. 1917—1920.

Kirjoittanut K. Koutanen.

Helmik. 21 p. tulee kuluneeksi kymmenen vuotta siitä kuin Muurmannin työläiset ja kalastajat lopullisesti vapautuivat erilaisten imperialististen maiden «holhouksesta». On sen vuoksi syytä nyt jo saattaa julkisuuteen eräitä persoonallisia kokemuksia ja muistoja tältä ajalta, sillä onhan nämäkin tapaukset ja taistelut yksi osa siitä Neuvostoliiton proletariaatin suuren taistelun historiasta, joka ei tule koskaan unholaan joutumaan.

Venäjä oli maailman sodassa joutunut eristettyyn asemaan liittolaisistaan. Sotatarpeiden kuljetus vapaanaolevan jäämeren kautta oli ainoa mahdollisuus. Muurmannin kaupunkia samoin kuin rautatietäkin alettiin rakentamaan v. 1915 ja suunniteltiin sen valmistuvan liikenteelle vuoden 1916 lopulla.

Työvoiman saantia helpotti se, että rautatierakennuksella työskenteleviä ei mobilisoitu rintamalle. Suuri määrä ammattitaitoista työvoimaa siirtyi valmistuneilta radoilta ja tehtaista tänne muodostaen täten proletariaatin, joka esiintyi johtavana aineksena talonpoikaiston keskuudesta, Venäjältä, Koreasta ja Suomesta värvättyyn työvoimaan nähden. Tsaarin aikuinen työnjohto santarmeineen ja kirgiiseineen piti kylä hyvää huolta luokkatietoisuuden kasvattamisesta työväestössä. Herrat ja insinöörit kähvelsivät kilpaa valtion varoja. Rata valmistui, satamalaiturit laajenivat, seiniin ilmaantui kirjeitä, joissa tierakennusten tarkastaja paljoksi valmistuskustannuksia, ollen syynä muka työläisten laiskuus.

Helmikuun kumous 1917 muutti santarmit Kerenskin miliiseiksi, jotka ymmärsivät toimensa entisten tavalla. Vapumielenosoitukset tapahtuivat menshevismien merkeissä. «Vapautta», joka oli saavutettu, ylistettiin pikkuporvariston

ja sivistyneistön taholta. Puhuttiin perustavasta kokouksesta ja lainsäädännön muuttamisesta.

Lokakuun vallankumousta seurattiin mielenkiinnolla. Neuvostoja ja neuvostoluja perustettiin työpaikkojen yhteyteen ja näiden taholta aseistettiin työväkeä. Tähän asti eivät englantilaisranskalais - amerikkalaiset sotajoukot olleet sekaantuneet paikallisiin asioihin, vaan olivat pysyneet paremminkin syrjästä katsojina. Työläisten aseistus ei ollut «liittolaisten» mieleen. He alkoivat vaatia aseistariisumista yleisen turvallisuuden takia. Rannikon puolustus saksalaisia vastaan oli siihen saakka suoritettu englantilaisen ylijohdon alaisena ja tätä asemaansa he eivät luovuttaneetkaan koko Muurmannilla oloaikanaan. Työläisiltä kerättiin aseet pois jo v. 1918 helmikuun alkupäivinä.

Suomen luokkasota.

Suomen työläisten vapautustaistelusta alkoi myös tänne saapua viestejä, jotka nopeasti levisivät pitkin radan varsia suomalaisten keskuuteen. Suomalaisista sanomalehdistä tuli «Työmiestä» ainoastaan muutamia kappaleita, joten niiden sisältö luettiin yhteisesti joukkotilaisuuksissa. Työnantajien taholta alettiin boikoteerata suomalaista työvoimaa. Kuolan kaupungissa pidettiin maaliskuun alussa 1918 suomalaisten työttömäin kokous, jossa pohdittiin tilannetta ja tultiin päätökseen, että lähdetään Suomeen taistelemaan yhteisen asian puolesta. Valittiin edustajisto, johon allekirjoittanutkin tuli valittua, ajamaan tätä asiaa. Tarkoitus oli saada neuvostovirastojen avulla ilmainen kyyti Pietarin kautta Suomeen. Käännyimme Muurmannin kaupunginneuvoston puoleen, jossa oli puheenjohtajana eräs

Singeivits. Asia otettiin siellä lämpimästi vastaan ja määrättiin seuraavana päivänä suomalaisten yleinen kokous Neuvostotalolle. Neuvostossa oli paremmat tiedot Suomen asioista kuin meillä. Me emme epäilleet punaisten voittoa, sillä asetimme kokouksen työjärjestykseen kysymyksen Suomeen pääsemisestä ja siitä haluammeko taistella venäläisten toverien rinnalla Saksan lahtareita vastaan, jos emme Suomeen pääse. Puheenvuoroissa ilmeni sellaisia käsityksiä, ettei ole vihaa muiden maiden lahtareita vastaan kuin Suomen. *) Näytti, että yleinen mielipide olisi tuo. Väinölä, Korkalo J. ja allekirjoittanut käytimme puheenvuoroja koko maailman lahtareita vastaan käytävän taistelun puolesta. Kun päätöstä ei saatu tähän suuntaan, niin pantiin nopeasti toimeksi punakaartiin lähtevien kirjoitus. Yksitellen käytiin neuvostosihteerin luona kirjoituttamassa nimeämme. Näin kirjoitautui tällä kertaa 94 miestä. Seuraavana päivänä kirjoitautui loput kokouksessa olleet. Sain Singeivitsiltä määräyksen lähteä Muurmanniin ottamaan vastaan Suomesta tulevia pakolaisia sekä järjestämään niille asunto ja ruokaa. Seuraavana päivänä pääsivät punakaartiin kirjoitautuneet lähtemään junalla etelää kohti, ja olisivat he menneetkin Suomeen, ellei Pietarissa suomalaisista järjestetty sotilasjoukkue olisi tullut vastaan.

Suomen lahtarit keskittivät nimittäin joukkojaan Kuolajärvelle ja valmistelivat hyökkäystä Kantalahteen. Oli varustauduttava lyömään heidät takaisin. Muodostui n.s. Kurtin rintama, jonka ensimmäisiä taisteluita oli Nivalan taistelu, jossa kaatui m.m. Juho Korkelo Limingasta ja Augusti Ikäläinen, molemmat taisteluhalon omaavia rehellisiä työläisiä. Lisäjoukkoja lähetettiin Muurmannista sikäli kuin Suomesta saapui pakolaisia. Monissa otteluissa torjui tämä korpielämään tottunut joukko lahtarien hyökkäykset, kunnes punaisten

rintaman murtuminen Suomessa ja keirilikko pakotti sen perääntymään radan värrelle, jossa englantilaiset alkoivat kosia miehiä legionaansa.

Englantilaisten julkista esiintymistä näiden tapausten aikana esti risteilijän Askoldin ja Sesman vallankumouksellisten matruusien ja kaupungin työväestön yhteinen vastarinta. Mutta samaan aikaan olivat liittolaiset myös lisänneet miehitysjoukkojaan Muurmannilla huomattavasti. Työläisten ja matruusien yhteisrintaman murtamisen alkoivat he hyvin sievästi.

Elintarpeista oli jo jonkun verran puutetta. Tätä puutetta käyttivät vastavallankumoukselliset hyväkseen provosoimalla työväkeä, että meriväellä on elintarpeita neljäksi vuodeksi, mutta ne ovat päättäneet olla luovuttamatta niistä työväelle. Tunnusteltuaan maaperää hommasivat paikallinen lahtaristo ja englantilaiset yleisen kokouksen satamateatteriin, johon palkattiin miehiä puhumaan englantilais-venäläisen yhteisrintaman välttämättömyydestä hyökkäviä Suomen ja Saksan lahtareita vastaan. Työläiset eivät uskaltaneet esiintyä tätä ehdotusta vastaan, sillä varusteet osoittivat, että sellainen puhuja olisi epäilemättä vangittu. Kätyrit saivat puhua ja loordien palkkalaiset muovata päätöstä. Päätös merkittiin yksimieliseksi liittolaisten osanotosta taisteluun suomalaista ja saksalaista vihollista vastaan. Saatuaan kansalaisyhteiskunnan pöytäkirjan haltuunsa alkoivat Englantilaiset miehittää Muurmannin rataa. Neuvostoelimiä aktiivisempia toimitsijoita alettiin vangita. Tätä liikettä johdettiin suoraan englantilaisesta amiraalillaiva Glory'sta. Näihin tapahtumiin liittyy läheisesti myös suomalaisen legioonan ja karjalaisen osaston muodostaminen. Tällä tavalla alkoivat selvät vihollisuhteet ja rintamain muodostuminen Neuvostovaltaa vastaan. Askoldin ja Sesman matruusien vangitseminen tapahtui heinäkuussa 1918.

Tokoin, joka oli lähetetty Pietarista Arkangelin järjestämään työpaikkoja suomalaisille pakolaisille, ottivat eng-

*) Samaa kantaa ilmeni myöhemmin siten legiionassa.

lantilaiset vastaan tulevana Suomen presidenttinä. Ne parjauskirjoitukset Neuvostovenäjistä, joita Tokoi kumppaneineen levitti, osoittivat selvästi, mitä miehiä he olivat ja kenen palveluksessa toimivat. Olivatpa tokoilaiset niin pitkällä, että he antoivat kannatuksensa Suomessa esiintyneille Karjalan valtauspöykimyksillekin, siinä mielessä, että Karjalasta muka korvataan se äänimäärä, mikä Suomen luokkasodassa menetettiin.

Keväällä 1918 saapui Muurmanniin juna, jonka miehistö oli Tokoin ja englantilaisten kannalla, joka johtui siitä, että he eivät saaneet todellisia tietoja ennenkuin 1918 joulukuulla.

Maanalainen työ.

Neuvostohallitus antoi huhtik. 1918 kalastajille sotahallituksen rikkoutuneita aluksia kalastusta varten. Liityimme neljä miestä porukkaan ja korjasimme 16 tonnin aluksen, jolla pystyimme jo syksyllä purjehtimaan Norjaan. Siellä sain ensi kerran käteeni meikäläisen sanomalehden «Viestin», joka ilmestyi Tukholmassa. Ilomme oli suuri, sillä lehti edusti samaa kantaa kuin mitä pikkuryhmällämme oli ollut Muurmannin tapahtumiin ja legionaan nähden. Pidimme neuvottelumme ja päätimme kirjoittaa lehdelle Muurmannin tapahtumista ja allekirjoittaneelle uskottiin tämä tehtävä. Hyökkäsin Tokoita vastaan melko räikeästi. Olihan hän johtanut suuren joukon Suomen pakolaisia harhaan, jota ei sopinut antaa anteeksi. Pyysin sanomalehtiä lähetettäväksi joukkotyötä varten. Niitä alkoi saapuakin V:n kaupunkiin eräaseen kahvilaan, josta sain järjestettyä säännöllisen postikulun englantilaisen kontrollin alaisena olevan postilaivan lämmittäjien avulla Muurmannille. Poliittinen ilmapiiri oli tänä aikana hyvin sekava. Vaikka «Viesti» ei ollutkaan kooltaan suuri niin aukaisi se Muurmannin suomalaisten ja junamiehistön silmät, ja paljasti sen petturipolitiikan, jota tokoilaiset harjoittivat englantilaisten hyväksi. Ju-

namiehistöstäkin tuli kuukauden kuluessa Tokoin ja englantilaisten vihollinen. Sen todistaa helmikuun mielenosoitus 1919, jolloin satama ja suomalainen juna lyötiin kuularuiskuketjun sisään.

Jo kesällä 1918 kirjoitin Muurmannin työläisten ja kalastajien kohtalosta «Revontulien» toimitukselle, jossa pyysin Englannin proletariaattia vaatimaan mitä voimakkaammin englantilaisia sotilaita pois Muurmannilta. Osoitin selvillä todisteilla työläisten ja kalastajain pyrkimyksen yhtyä Neuvostovaltaan ja että tässä oli esteenä ainoastaan liittolaisten sotilasvoimat. Kirjoitus ilmestyi Tukholmalaisessa «Politikenissa», josta se oli myös lainattu englantilaiseen työväen vasemmistolehteen.

Joulukuussa samana vuonna sain salaisen postin venäjänkielisiä lehtisiä, jotka oli painettu Norjassa Vardön kaupungissa «Finmarkenin» kirjapainossa. Teksti ei ollut tietysti siellä laadittu. Järjestin levytyksen jouluk. 3 p:nä 1919 yöllä jakamalla kaupunginosat luotettujen tovereiden kesken. Tämä teki hyvän vaikutuksen. Lahtarien suojeluskunnat saivat touhua, tarkastella kadulla ihmisiä. Kiivaita väittelyitä käytiin kaikkialla. Lahtareille jäi arvoitukseksi lehtisten painatuspaikka. Sen he luonnollisesti huomasivat, että pohjoisen hallitus ei omistanut niin hyvää silkkimäistä paperia kuin oli lehtisissä.

Minulle jäi tehtäväksi levittää 300 kpl. valkoisten rintamalle 700 km päähän Muurmannista.

Puin itseni kostromalaiseksi kirvesmieheksi, kesiturkkiin, ja kirves kainalossa astelin ratapihalle ja työnnyn tuttuun veturinkuljettajan veturiin. Asia sovittiin niin, että lehdet säilytettiin hiilitenderissä ja aina veturin vaihtuessa muutetaan toiseen eteenpäin menevään tenderiin. Olihan kaikki kuljettajat ja lämmittäjät halukkaita tekemään vallankumoukselle jotain palveluksia. Kolmen vuorokauden kuluttua olivat lentolehdet valkoisten rintamalla. Lentolehtisten sisältöä en muista, mutta sen saivat venäläiset toverit, että lukiessa

luokkavaisto muuttui selkäpiitä karmivaksi luokkavihaksi lahtareita kohtaan.

Maanalainen toimintamme sai tästä tuntuvan säsäyksen eteenpäin. Järjestömme johtavaan osaan kuului edustajia verstayöläisistä, satamatyöläisistä, rautatien palveluskunnasta, sotaväestä, miliisilaitoksesta ja kalastajien keskuudesta. Kansalliselta kokoonpanoltaan oli se hyvin kirjava, mutta tämä ei aiheuttanut minkäänlaista erimielisyyttä. Mökissäni, joka oli 4 km. päässä kaupungista, pidimme useita kokouksia pitämällä vahdit ulkona. Pohdimme tilannetta ja suunnittelimme edessä olevia tehtäviä ja voimasuhteitamme. Arkangelin antautuminen punaisille oli pidettävä Muurmannin kumoussignaalinä. Radan varrella työskenteli sakki nimeltä Kainin veljekset, josta sakista tov. Posbielof oli sitten ensimmäinen Muurmannin neuvoston puheenjohtaja.

Muurmannin vankilassa säilytettiin poliittisia vankeja, joiden joukossa oli myös naistöveri lida livonen, joka oli vangittu Kantalahden sissijoukosta, haavoittuen vangittaessa, vapautuen vasta vallankumouksessa. Vankilassa hän tutustui pariin poliittiseen vankiin, jotka kertoivat hänelle karkaamissuunnitelmastaan, pyytäen tov. livosen apua. Joulun aattoiltana saapuivat nämä toverit kauan harhailtuaan niemen rantaan, kartan avulla etsittyään asuntoani, tuoden minulle pienen kirjeen livonselta, jossa suositeltiin toverit saatettavaksi turvapaikkaan. Syötyä ja keskusteltua toimitin toverit venheellä ylivuonon ja siitä edelleen opastettavaksi Uuraan kylään, joka oli varmin levähdyspaikka. Urkkijoista ei ollut meillä pahaakaan pelkoa, sillä kolme oli tehty vaarattomaksi, ja useampi ei tähän ammittiin suomalaisista näkynyt haluavan. Valkoinen terrori raivosi kaikessa ankaruudessaan. Vastasimme tähän punaisella terrorilla kohdistuen sen ainoastaan urkkijoihin nähden.

Maanalaista postiamme eivät valkoiset saaneet kertaakaan käsiinsä, sillä sen jakopaikka, joka viikko luo-

nani suoritettavien kotitarkastuksien takia oli pidettävä metsässä.

Valkoisten raivoa kuvaa seuraava tapaus: Valkoisten miliisipäällikkö Esaulof, tunnettu teurastaja, ajoi kuuden sotilaan kanssa takaa erästä konttoristia, joka oli uskaltanut lausua myötätuntonsa Neuvosto-Venäjältä, ampuen m.m. yhteislaukauksia pakenevan perään kuitenkin osaamatta. Satuain venäläisten toverien kanssa lähelle tapahtumapaikkaa. Epäonnistumisesta raivostuneena viittasi päällikkö meitä luokseen ja pahaa aavistamatta noudatimme käskyä. Päällikkö sadatteli meitä bolsheviikeiksi ja hakkasi kolmelta toverilta brövingin perällä kasvot niin pahoiksi, että oli vietävä sairaalaan.

Ollessani käymässä Norjassa 3/XII.18 olivat englantilaiset sillä aikaa käyneet turvemökissäni kotitarkastuksella ja vieneet vähäisesti ruokatavarat ja vaatteet sekä murhanneet perheeseeni kuuluvan 12-vuotisen pojan kahdella kiväärin kuulalla.

Annoin tästä protestikirjelmän silloiseen kuvernööriin kansliaan, vaatiin Venäjän alamaisten hengen suojelemista. Sain vastauksen, jonka oli allekirjoittanut luutnantti Bill, ettei poika ollut minkään arvoinen, koska ei ollut sotilasiässä. Valkoisten murhateot olivat jokapäiväisiä. Vaimoni, joka oli kahden pienen lapsen kanssa kotona, sai englantilaisten käynnin johdosta hermokohauksen, jonka seurauksena vuoden kuluessa yhä uusiintuvien veritekojen järkyttämänä menetti järkensä.

Muurmannin proletariaatti esitti jyrkkiä vastalauseita näitä veritekoja vastaan. Englantilaisissa ja ranskalaisissa joukko-osastoissa alkoi myös ilmetä tottelemattomuutta päällystyyttöön. Joukkoesiintymisiä peläten pidettiin sellaiset sotilasparakit, joissa esiintyi sotamiesten tyytymättömyyttä, sotilasketjun ympäröimänä.

Tilanteen kehitys ja liittolaisten lähtö.

Talvella 1919 helmikuussa ilmestyi kuvernööriin kansliasta kiertokirjelmä, jossa luvattiin kaikki, jotka haluavat Neuvosto-Venäjän puolelle, päästää me-

nemään rintaman läpi. Ilmoitusaika oli 12 vuorokautta. Tällä ajalla ilmoitettiin 12.000 henkilöä valmiina lähtemään. Valkoiset huomasivat, että heidän nuottansa ei kestä näin suurta apajaa, vaan oli siitä saatava pahimmat bolsheviikit eroitettua. Vaadittiin uusi hakeuskirjelmä, jossa piti mainita, että «olen bolsheviikki ja teitä vastaan». Tällaista uutta kirjelmää ei kukaan antanut. Nyt tuli valkoisille päänvai-vaa, miten eroittaa pahimmat bolsheviikit joukosta. Otettiin summassa muutamia, joita nimien perusteella epäiltiin sellaisiksi. Suomalaisetkaan eivät tulleet kaikki hyväksytyksi. Menemään päästettiin m.m. junamiehistö, jonka punaisuudesta ei ollut epäilystäkään. Ensimmäinen lähetystö tuli tuhotuksi serbialaisen etuvartioston kuulista. Heidät oli viekkaasti opastettu menemään metsään ja nousemaan radalle juuri serbialaisen etuvartion kohdalla, jolla taas oli määräys tuhota kaikenlainen liikehtiminen metsässä. Tällä tavalla tuli murhattua m.m. Karjalan odratin johdossa ollut karjalainen talonpoika livo Ahava. Kun myöhemmät lähetykset kuulivat edellisten kohtalosta, niin eivät ne noudattaneetkaan enää radalle nousukäskyä, vaan painuivat yhä syvempään metsään kiertäen siten valkoisten vartiostot. Englantilaiset koettivat saada lähteviä jäämään rintamalle, ensin houkutuksilla sitten uhkauksilla, mainiten m.m., että tästä ei ole muuta kuin 50 km. matkaa, mutta te ette tule koskaan Neuvosto-Venäjälle pääsemään.

Jo 1918 syksyllä levisi itsepintainen huhu englantilaisten poistumisesta Muurmannilla. Päälystö kyllä koetti välttää tätä huhua perättömäksi, mutta se pysyi sittenkin itsepintaisesti hengissä. Valkoiset agitaattorit koettivat kielenpieksämiseillä saada työläisten ja kalastajain kannatuksen valtaushommilleen.

Neuvosto-Venäjän kukistumisesta huudettiin kaikkien enemmän silloin kuin Tshekkoslovakia etenivät Samarasta Vjatkaa kohden ja purkkimannit englantilaiset pohjoisesta päin. He toivoivat pääsevänsä yhtymään, saadak-

seen siten Jäämeren kautta yhteyden itäiselle rintamalle. Olisihan se ollutkin lyhin tie sotatarpeiden kuljetukseen, Muurmannin ja Arkangelin ollessa heidän tukikohtiaan. Neuvosto-Venäjän puna-armeijan voitot itäisellä rintamalla ja Arkangelin punaisen rintaman lujittuminen teki lopun näistä toiveista.

Elämässä liittolaisten leirissä Muurmannilla alkoi näkyä useita poislähdön merkkejä syyskesällä 1919. Pakolla mobilisoidut epäluotettavat joukot oli vaihdettu vapaaehtoiisiin, mutta nekään eivät olleet tappelunhaluisia. Tappelutajia oli riittävästi joka maasta, kenraaleja, majureita, everstejä, upseereita, mutta uskollisia sotilaita oli vain kourallinen serbialaisia. Ranskalaiset olivat enimmäkseen vartioujoukkoina ja voitettujen alueiden miehitysjoukkoina. Italialaiset soittelivat posetiivillaan, eivätkä aikoneet ollenkaan lähteä rintamalle.

Liittolaisten tuomaa tavaraa alettiin myymään pohjoisen hallituksen rahalla, joten englantilaiset veivät mukanaan tuomansa rahan. Puutavara näytti olevan haluttua tavaraa evakuoinnissa.

Eräänä kauniina syyspäivänä lokak. 1919 nosti englantilainen amiraalilaiva ankkurinsa lähtien liikkeelle täydessä sota-asussa tykkien suut kohti kaupunkia. Pienempiä vahtilaivoja kulki edessä ja jälessä vissin matkan päässä. Perääntyminen tapahtui kaikkien sotilassääntöjen mukaisesti.

Ei voinut olla tuntematta mielihyvää siitä kuinka vaikea oli noiden «maailman valloittajien» jättää Neuvosto-Venäjä uhrattuaan kolme miljoonaa puntaa sen kukistamiseen tuloksetta. Jättää täytyi Karjalan rikkaat metsät, Muurmannin mineraalit ja kalarikkauudet, joista oli vuosittain rosvoitu 70,000 tonnia kalaa.

Pohjoiselle hallitukselle jäi paitsi parin vuoden sotatarpeet ja muona, myös vankilat täyteen venäläisiä sotavankeja. Juhangin saari Kuolan niemimaan kärjessä oli sopiva paikka heidän kiduttamiseen. Sieltä ei tuonut kukaan tietoja sinne vietyjen kohtalosta. Vasta vallankumous paljasti tämän

«sivistyneen» kuningasvallan petomaisen vankien hoitosysteemin.

Jo tätä ennen elokuun viimeisenä sunnuntaina v. 1919 oli suomalainen legiona satamien tarkasti vartioituna Muurmännin sataman kautta merelle. Suomalainen legiona, jonka luokkatietoisuus oli ollut tokoilaisuuden himmentämänä, kulki Englannin imperialismin lipun alla kohti samoja tuomioistuimia, joissa äsken oli tuomittu kymmeniä tuhansia rehellisiä vapautustais-telijoita teurastettavaksi, sen tähden että olivat omin voiminsa uskaltaneet repiä alas penikkaimperialistisen Suomen leijonalipun.

Vaikka jonkun verran tavaraa jäikin jällelle, jäi pohjoinen hallitus liittolaisten lähdettyä tulojen puolesta sellaiseen asemaan, että oli hulluutta kuvitella minkäänlaisen hallituksen pysyvän valkoisella diktatuurillakaan pystyssä. Sota nieli varoja. Virastojen luku ei ollut supistunut, joten kysymys palkkojen maksusta oli hyvin kireä. Raha, Tschai-kovskin pitkäselkäiset paperit olivat melkein arvottomia, sillä niillä ei ollut minkäänlaista vastinetta. Vanha Nikolain ja Kerenskin aikuinen raha oli kerätty pois eli ryöstetty valtion kassoihin, josta sitä pyrittiin käyttämään ulkomaisessa kaupassa. Tuloja koetettiin saada, paitsi raskaalla verotuksella myymällä Neuvostovallalle kuuluvaa omaisuutta. Kalastajilta ryöstettiin Neuvostohallitukselta v. 1918 saadut alukset ja myytiin. Englantilainen takavariokoi satamissaan sotaveloista parhaimpia höyry- ja purjelaivoja. Väestöä koetettiin pakoittaa suorastaan nälällä taistelemaan Neuvostovaltaa vastaan. Venäläisen väestön suhteen he siinä jossain määrin onnistuivatkin, mutta suomalainen väestö pakeni tuntureille ja piileskeli siellä vallankumoukseen saakka. Vallankumouksellinen mieliala työläisissä ja kalastajissa kasvoi päivä päivältä.

Suomikin oli järjestänyt konsulaattinsa Muurmänniin «palvelemaan» kansalaistensa parasta. Konsulina toimi muuan Lampio, varalla eräs lättiläinen, sihteerinä Itkonen. Legionasta jääneitä

alettiin pyydystellä kiinni «Suur-Suomi» aatteen vastustajina. Suomalaisille ja Venäjän alamaisille jaettiin ulkomaan passeja ja kyseltiin, missä on Muurmännin suomalaisen seurakunnan kirkonkirjat, sillä ne oli korjattu papin mentyä Suomeen. Konsuli Lampio joutui «Suur-Suomi» asioiden takia Suomeen ja tilalle jäi varakonsuli. Eräässä juoppotelutilaisuudessa oli varakonsuli lausunut loukkaavia sanoja Suomen kansasta. Tätä ei sihtööri Itkosen sisu kestänyt, vaan tempasi hän seinältä kiväärin yrittäen ampua konsulin. Tästä joutui Itkonen vankilaan, josta vallankumous hänet vapautti, joutuen uudestaan vankilaan, mutta karkasi sieltä Suomeen.

Englantilaisten mentyä yrittivät valkoiset saada apua muista maista. Suomikin keskusteli Pohjoisen hallituksen kanssa kuudensadan miehen lähettämisestä Muurmännille. Konsulin sihteerin Itkosen humalassa lausumat sanat: «me tiedämme, ketä vastaan sitten taistelemme» ilmaisivat selvästi auttamisen tarkoituksen. Suomen lahtarit meinäsivät pettää Pohjois-Venäjän lahtareita, käyttämällä hyväkseen Pohjoisen hallituksen heikkoo asemaa ja kaapata valta Muurmännillä itselleen. Tämä kai häisi Pohjoisen hallituksen nokkaan, joka ei halunnut alistua niin pienen «suurvallan» kuin Suomen alamaisuuteen. Apu tuli hyljätynksi. Tästä huolimatta Suomi miehitti Petsamon.

Vallankumous.

Valkoisten vaheellinen agitatsiooni rintamavoitoistaan ja Neuvostovallan kukistumisesta ei pystynyt työläisiin. Niihin viitattiin kintaalla. Lahtarien salainen evakuoimisen valmistelu osoitti kyllin selvästi mihin suuntaan asiat ovat menossa. Helmikuun 21 p:nä 1920 saatiin tieto Arkangelin antautumisesta Neuvostojoukoille. Suunnitelma oli ottaa valtaa 24 p. helmikuuta, mutta tilanne pakoitti heti ryhtymään vallanottotoimenpiteisiin, jos oli mieli estää porvarien evakuointi ja karkaaminen.

Tällaiseen päätökseen tuli salaisen järjestöme neuvottelukokous. Salamana levisi tieto tästä päätöksestä joukkojen keskuuteen. Vallankumoukselliset sotilaat avasivat satamassa olevan asemakasiininsa. Turhaa yrittivät suojeluskuntalaiset vetää ketjua estääkseen työläisten pääsyn asevarastolle. Se oli myöhäistä. Tunnusannalla Neuvosto-Venäjä — sai kiväärin käteensä. Klo 6 illalla oli kaikki työläiset aseistettu. Pyyhkäistiin enintä vaselinia takin hihaan, katse kirkkaana riennettiin ketjuun. Syvässä lumessa kahloi osa pakoon päässeitä lahtareita tunturin rinnettä ylös. Ammuttiin kuulia perään. Satamassa käytiin pimeässä taistelua. Transporttilaivain miehistöt ottivat johdon laivoilla käsiinsä. Nähtyään ylivoiman, sulkeutui miinalaivan päälleystö aseistettuna hytteihinsä, jossa se pakoitettiin antautumaan höyryllä. Tykillä varustettu lahtarien laiva pääsi pimeässä kenenkään huomaamatta ulos laiturista. Vapautunut miinalaiva alkoi takaa-ajon. Salaman tavoin välähtelivät taistelevien laivojen tykkitulet pimeällä vuonolla. Valittaen vinkuivat lahtarien harhaan ampumat kuulat rantavuoriston halkeamissa, miinalaivan tarkkaan tähdättyjen kuulien repiessä raatelevasti laivan päälleystörakennetta, ruhojen komentosillan, savupiipun. Sellaisena pääsi laiva yön pimeydessä pakoon. Miinalaiva ei ollut täydessä taistelukunnossa, kyetäkseen pitempään takajoona.

Pian oli valkoisten valta murrettu. Suurimmat verenimijät olivat varanneet lappalaiset poroineen kaupungin lähettyville joilla pääsivät tunturien poikki Suomen valkoisten miehittämälle Petsamon alueelle. Täälläpä ei Suomen lahtari-veljet ottaneetkaan veljellisesti vastaan, syystä että valkoiset olivat vastustaneet joku kuukausi takaperin «Suur-Suomen» valtauspyrkimyksiä Muurmännillä. Lahtarit lähetettiin vangittuna takaisin Muurmänniin jossa saivat kansan tuomion.

Aseistatut työläiset pitivät yllä järjestystä ja suojelivat voitettua

asemaansa mahdollisilta hyökkäyksiltä. Seuraavana päivänä tuli tieto, että kenraali Millerin laiva Jaroslav on lähtenyt Arkangelista ja poikkeaa Muurmanskissa. Heti miehitettiin vuonon rannat vastaanottoon. Mutta tämä pohjoisen hallituksen virkamiehillä lastattu laiva olikin saanut radiotiedon Muurmännin vallankumouksesta ja ajoi suoraan Norjaan.

Valkeanmeren jäistä saatiin kiinni rahtilaivoja, joista tavatut porvarit oli varustettu kaikenlaisella maalaistavaralla maihinnousurahan saantia varten. Muutama päivä jälkeenpäin murtui myös valkoisten rintama Karhumäessä. Kerrottiin, että asemapäällikkö eversti Rollo oli pelastaakseen itsensä katkaisut sataman alle laitetun miinauslaitteen syytysjohdon.

Tällä samalla tsaarin aikuisella sotaherralla oli ominaisuus liehakoimiseen voimakkaamman edessä. Taistelun aikana hän oli ohjaamassa pakenevien lahtari-veljiensä ampumista. Myöhemmin hän tuli vangituksi, yrittäessään myydä neuvostoelimille englantilaisilta jääneitä tavaroita. Perustimme suomalaisista työläisistä ja kalastajista 170 miestä käsittävän suksiosaston, jossa päällikkönä oli meillä legionassa palvelleita tovereita.

Silloinen sotilaskomissaari Neubakof antoi määräyksen osastomme aseistariisumisesta, mutta vedottuamme vallankumoukselliseen II tarkka-ampuja pataljoonaan, saimme luvan siitä kieltäytyä. Muurmännin alue oli vallankumouksellisten hallussa, paitsi Petsamoa, jossa Suomen valkoiset mekastelivat omin lupinsa. Suomen hallitus lähetti kaksi upseeria neuvottelemaan sotilaskomissariaattimme kanssa Petsamon luovuttamisesta. Neuvottelut loppuivat lyhyeen. Vaadittiin Suomen miehitysjoukkojen poistamista Petsamon alueelta. Tähän eivät sanoneet voivansa suostua.

Huhtikuun loppupuolella sai suksiosastomme ja venäläinen komppania määräyksen lähteä Petsamoon puhdistamaan sitä Suomen valkoisista. Meidän tarkoi-

tus oli katkaista paluutie Suomeen me-
reltäpäin sotalaivamme ahdistamilta lah-
tareilta. Petsamosta lahtarit peräänty-
vätkin ilman vastustusta Salmijärvelle,
jossa katsoivat asemansa paremmaksi
puolustautua. Kahdeksan tuntisen taiste-
lun jälkeen saivat he hatkan sieltäkin
ja pakenivat Norjan puolelle, jonne pa-
kenemista emme voineet estää rajan lä-
heisyyden vuoksi. Norjan sanomalehdis-
tö ylisti bolsheviikkien ihmisyyttä, et-
tei ammuttu Norjan puolelle yhtään
kuulaa, vaikka taistelu tapahtui ihan
rajalla ja pako olisi voitu estää am-
pumalla rajalla jokainen lahtari. Pet-
samon valloituksen jälkeen siirrettiin

osastomme Kemiin ja yhdistettiin kuu-
denteen rykmenttiin.

Taas liehui Muurmannilla punainen
lippu, vaikka ei saman rakennuksen
katolla kuin v.1918 sillä Ententen lah-
tarit olivat hävittäneet komealla kuk-
kulalla olleen neuvostovirastotalon, ettei
se olisi muistuttanut heitä proletari-
atain diktatuurista.

Vapautuneena ulkolaisista ja sisäisistä
lahtareista ryhtyi Muurmannin kalastaja-
väestö perustamaan neuvostoja ja kalas-
tusartteleita, lahjoittaen Puolan rinta-
malla taisteleville tovereille ensimmäiset
kalansaaliit. Taloudellinen rakennustyö
oli alkanut.

Työn osuus apinan ihmiseksi tulemisessa.

Fr. Engels: Luonnon dialektiikasta.

Työ on rikkauden lähde, sanovat ta-
loustieteilijät. Se se on — luonnon rin-
nalla, joka sille tuottaa aineksen, jonka
työ muuttaa rikkaudeksi. Mutta se on
tämän lisäksi vielä paljon enemmän.
Se on kaiken inhimillisen elämän ensi-
mäinen perusehto, ja vieläpä siinä mää-
rässä, että meidän täytyy määrätysmä-
miesissä sanoa: se on luonutkin ihmi-
sen.

Useampia vuosituhsia sitten, jolla-
kin geologien tertiäärikaudeksi nimit-
tämän aikakauden vielä tarkasti mää-
räämättömällä osalla, luultavasti sen
lopussa, oli jossakin maapallon kuumal-
la vyöhykkeellä — nähtävästi jollakin suu-
rella, nyt Intian valtameren pohjaan
vaipuneella mantereella — olemassa eri-
tyisen korkealle kehittynyt ihmisen-
muotoinen apinasuku. Darwin on anta-
nut likimääräisen kuvauksen näistä esi-
vanhemmistamme. He olivat ylyleensä
karvan peittämät, heillä oli parta ja
suipot korvat ja elivät he parvittain
puissa. Johtuen lähinnä heidän elämän-
tavoistaan, jotka osoittivat kiivetessä
käsille toisia tehtäviä kuin jaloille, al-
koivat nämä apinat tasasella maalla
totutella kävelemään käsien tukemana

ja yhä enemmän ja enemmän ottamaan
pystyn asennon. Sen kautta oli otettu
ratkaiseva askel apinasta ihmiseen siir-
tymisessä.

Kaikki vielä elävät ihmisen kaltaiset
apinat voivat seisoa pystyssä ja liikkua
eteenpäin kahdella jalalla. Mutta aino-
astaan hätätilassa ja hyvin avuttomasti.
Heidän luonnollinen käyntiasentonsa on
puolipystyasento ja edellyttää käsien
käyttämistä. Useimmat nojaavat käden
rystysillä maahan ja heilauttavat ruu-
miin sisäänvedetyillä jaloilla pitkien kä-
sien läpi, kuten kainalosauvoja käyt-
tävä rampa. Yleensä voidaan apinoiden
keskuudessa vielä nytkin huomata
kaikki ylimenoasteet kaikilla neljällä
jalalla kulkemisesta kahdella jalalla
kulkemiseen saakka. Mutta millään
niistä ei viimeainittu ole muuta kuin
hätäkeino.

Kun pystyssä kulkeminen täytyi kar-
vaisilla esivanhemmillamme tulla ensin
säännöksi ja aikaa myöten välttämät-
tömyydeksi, niin edellyttää se, että kä-
sien osaksi lankeaa sillä välillä yhä
enemmän ja enemmän toisenlaisia teh-
täviä. Apinoidenkin keskuudessa vallit-
see jo määrätty jako käsien ja jalkojen
käytössä. Kuten jo mainittiin, käytetään

kättä kiipeämisessä toisin kuin jalkaa. Sitä käytetään etupäässä ravinnon poimimiseen ja kiinni pitämiseen, kuten tämä jo alemmilla imettäväsillä tapahtuu etukäpälien avulla. Niillä rakentavat monet apinat pesiä puihin tai vieläpä, kuten simpanssi, kattoja oksien väliin suojaksi rajuilmoja vastaan. Niillä ottavat he ulostuskokkareita puolustautuakseen vihollisia vastaan tai pommittavat niitä hedelmillä ja kivillä. Sillä valmistavat ne vankeudessa joukon yksinkertaisia, ihmisiltä oppimiansa laitoksia. Mutta juuri tässä näkyy, miten suuri ero on ihmisen kaltaistenkin apinain kehittymättömän käden ja satojentuhansien vuosien työssä korkealle kehittyneen ihmiskäden välillä. Luiden ja lihasten luku ja yleinen järjestys on molemmissa sama; mutta alhaisempienkin villien käsi voi suorittaa satoja töitä, joita ei mikään apinan käsi voi matkia. Mikään apinan käsi ei ole karkeintakaan kiviveistä valmistanut.

Suoritukset, joihin esivanhempamme apinasta ihmiseksi siirryttäessä monien vuosituhansien aikana vähitellen opettivat kätensä mukautumaan, lienevät sentähden alussa olleet hyvin yksinkertaisia. Alhaisimmatkin villit, nekin, joiden keskuudessa esiintyy jonkunlaiseen enemmän eläimelliseen tilaan palaaminen samanaikaisine ruumiillisine surkastumisineen, ovat vielä sittenkin paljon korkeammalla kuin nuo ylimenokauden olennot. Kunnes ihmiskäsi valmisti ensimmäisen piikiven veitsekseksi, saattoi siihen kulua aikamäärä, jonka rinnalla meille tunnettu aika näyttää mitättömältä. Mutta ratkaiseva askel oli otettu: Käsi oli tullut vapaaksi ja voi nyt hankkia aina uutta taitavuutta, ja sen kautta hankittu suuri sotkeus periytyi ja lisääntyi sukupolvi sukupolveita.

Siten käsi ei ole vain työelin, vaan se on myöskin työn tuote. Vain työn kautta, sovittautumalla yhä uusiin töihin, perimällä tämän kautta hankitun lihasjanteiden ja pitemmän ajan kuluessa myöskin luiden erikoisen kehityksen, ja tämän perityn hienontumisen yhä uudistettu käyttäminen aina monimut-

kaisempiin suorituksiin, on ihmiskäsi saavuttanut sen korkean täydellisyyden asteen, jolla se voi loihkia esiin Rafaelin taulut, Thorwaldsenin veistokset ja Paganinin musiikin.

Mutta käsi ei ollut yksin. Se oli vain yksityinen jäsen yhdestä kokonaisuudesta, hyvin monimutkaisesta elimistöstä (organismi). Ja se mikä tuli käden hyväksi, tuli myös koko ruumiin hyväksi, jonka palveluksessa se toimi — ja vieläpä kahdellakin tavalla.

Ensiksi kasvun keskinäisen suhteen lain johdosta, kuten Darwin sitä nimittää. Tämän lain mukaan ovat jonkun orgaanisen olennon yksityisten osien määrättyt muodot aina yhteydessä toisten, näköjään siitä riippumattomien osien määrättyjen muotojen kanssa. Siten on kaikilla eläimillä, joiden punaiset verisolut ovat ilman solutumaa ja joiden takaraivon yhdistää selkärangan kaksi nikamaa, poikkeuksetta matorauhaset poikasten imettämistä varten. Samoin on imettäväisten kaksiosainen kavio säännöllisesti yhdistynyt märehitimistä varten olevaan monenkertaiseen mahaan. Määrättyjen muotojen muuttuminen aiheuttaa toisten ruumiin osien muotojen muuttumisen, ilman että voimme niiden yhteyttä selittää. Aivan valkoiset ja sinisilmäiset kissat ovat aina, tai miltei aina, kuroja. Ihmiskäden yleinen hienontuminen ja sen kautta askel askeleelta seuraava jalan muodostuminen pystyssä käyntiä varten, on epäilemättä sellaisen keskinäisen suhteen lain kautta vaikuttanut myös toisiin elimistön osiin. Tämä vaikutus on kuitenkin vielä liian vähän tutkittu, joten täydymme tässä tyytyä vain sen yleiseen toteamiseen.

Paljon tärkeämpi on välitön, todistettava käden kehityksen vaikutus muuhun elimistöön. Kuten sanottu, olivat apina-esivanhempamme laumoissa eläviä; on selvästi mahdotonta johtaa ihminen, kaikista eläimistä seurallisina, välittömästi seurattomista esivanhemmista. Käden työssä kehittymisen kautta alkanut luonnonherrsus laajensi jokaisella uudella edistysaskeleella ihmisen

näköpiiriä. Hän löysi luonnonesineissä alituisesti uusia, siihen saakka tuntemattomia ominaisuuksia. Toiselta puolen edisti työn kehittyminen välttämättömästi yhteiskunnan jäsenten lähempää toisiinsa liittymistä, koska se lisäsi tapauksia, joissa molemminpuolinen tuki ja yhteistoimintä oli tarpeen, ja selvitti jokaisen yksityisen tietoisuutta tämän yhteistoiminnan hyödyllisyydestä. Lyhyesti, tulevat ihmiset joutuivat siihen, että heillä oli toisilleen jotakin sanomista. Tarve loi elimensä: apinan kehittymätön kurkunpää muuttui hitaasti, mutta varmasti äänenvaihtelun kautta yhä korkeampia äänenvaihteluja varten, ja suun elimet oppivat vähitellen lausumaan puheäänneilisen kirjaimen toisensa jälkeen.

Että tämä selitys kielen syntymisestä työstä ja työn kanssa on ainoa oikea, osoittaa eläinten suhteen suoritettu vertailu. Se vähän, mitä heillä, korkeimmin kehittyneilläkin, on toisillensa ilmoitettavaa, voivat he ilmoittaa ilman puheäänneilistä kieltäkin. Mikään luonnontilassa oleva eläin ei tunne sitä miksikään puutteeksi, ettei osaa puhua tai ei voi ymmärtää ihmisen kieltä. Aivan toisin on asia, jos ihminen on hänet kesyttänyt. Ihmisten kanssa seurustellessa on hevosen ja koiran korva harjaantunut niin hyvin puheäänneiliseen kielelle, että he oppivat helposti jokaista kieltä ymmärtämään sikäli kuin heidän mielikuvituspiirinsä riittää. Edelleen ovat ne saavuttaneet kyvyn tuntea sellaisia tunteita, kuten kiintymys ihmiseen, kiitollisuus jne., jotka olivat heille aikaisemmin vieraita, ja joka on paljon sellaisten eläinten kanssa seurustellut, voi tuskin torjua vakuumusta, että on riittävästi tapauksia, jolloin he nyt tuntevat puhekyvyttömyytensä puutteeksi, mutta jota heidän määrättyyn suuntaan liian paljon erikoistuneet äänielimensä eivät valitettavasti kuitenkaan voi enää auttaa. Mutta milloin elin on olemassa, silloin katoaa myös tämä kykenemättömyys määrättyissä rajoissa. Lintujen suelimet ovat varmasti ihmisen suelimista niin pal-

jon erilaiset kuin suinkin mahdollista, ja kuitenkin ovat linnut ainoat eläimet, jotka oppivat puhumaan; ja linnuista inhoittavimmalla äänellä varustettu, papukaija, puhuu kaikkein paraiten. Ei mielellään sanoisi se ei ymmärrä, mitä se puhuu. Epäilemättä pelkästä halusta puhua toistaa hän mille ihmisryhmälle tahansa tuntikausia koko oppimaansa sanavarastoa. Mutta sikäli kuin hänen kuvitteluskykynsä riittää, sikäli voi hän myös oppia ymmärtämään sen mitä hän sanoo. Jos opetetaan papukaijalle haukkumasanvoja, siten että hän käsittelee niiden merkityksen (kuumista maista palaavien matruusien yksi päähuviutus), ja kun sitä ärsytetään, niin näkee heti, että se osaa käyttää haukkumasanvoja yhtä oikein kuin berliniläinen vihanneskaupustelijatar. Samoin tapahtuu makeisia kerjätessä.

Ensin työ ja sitten sen kanssa rinnan puhekieli — nämä molemmat ovat ne huomattavimmat kiihottimet, joiden vaikutuksen alaisena apinan aivot voivat vähitellen suuruudessa ja täydellisyydessä muuttua ihmisaivojen kaltaiseksi. Mutta aivojen edelleen kehittymisen kanssa rinnan kehittyivät hänen sitä seuraavat välineensäkin, aistimet. Niinkuin kielen yleistä kehitystä epäilemättä seuraa vastaava kuuloelinten herkistyminen, niin tapahtuu myös aivoille seurauksena yleensä kaikkien aistien kehityksestä. Kotka näkee paljon kauemaksi kuin ihminen, mutta ihmisen silmillä nähdään paljon useampia esineitä kuin Kotkan silmillä. Koiralla on paljon hienompi hajuaisti kuin ihmisellä, mutta hän ei eroita sadattakaan osaa niistä hajuaista, jotka ihmiselle ovat erilaisten esineiden määrättyjä tunto-merkkejä. Ja tuntoaisti, joka apinoilla on tuskin kaikkein ruovimmassa alussaan, on vasta kehittynyt ihmiskäden kanssa, työn kautta. Aivojen ja niitä palvelevien aistien kehityksen, yhä selvemmäksi käyvän tietoisuuden, ajattelu- ja johtopäätöskysvyn jälleenvaikutus työhön ja kieleen antoi uuden sysäyksen molempien edelleen kehittymiselle. Tämä kehitys ei ole suinkaan pysäh-

tynyt sen jälkeen kun ihminen lopullisesti erosi apinasta, vaan on suurin piirtein katsoen mennyt valtavasti eteenpäin. Tosin on se eri kansoilla ja eri aikoina ollut nopeuden ja suunnan puolesta erilaista, ilmeten siinä ajoittaista ja paikoittaista pysähdystä ja taantumustakin. Valmiin ihmisen kanssa esiintyneen uuden aineksen—yhteiskunnan—kautta on tämä kehitys toiselta puolen ajautunut voimakkaasti eteenpäin, toiselta puolen johtanut sitä määrättyyn suuntaan.

Varmasti on siitä kulunut satojatushansia vuosia—jotka maapallon historiassa eivät merkitse yhtään enempää kuin sekundi ihmiselämässä—ennenkuin puussa kiipeilevästä apinalaumasta oli kehittynyt ihmisyhteiskunta. Mutta lopultakin oli se olemassa. Mikä onkaan se luonteenomaisin merkki, joka erottaa apinalauman ihmisyhteiskunnasta? Se on työ. Apinalauma tyytyi syöttämään ravintoaluetta, jonka sille oli määrännyt maantieteellinen asema tai naapurilaumojen vastustus. Kuljeskelun ja taistelujen kautta koetti se laajentaa sitä, mutta se ei kyennyt syöttöalueeltaan saamaan irti enempää kuin mitä se luonnostaan tarjosi, lukuunottamatta sitä, että se tiedottomasti lannoitti aluetta jätteillään. Sen jälkeen kuin kaikki mahdolliset syöttöalueet oli asutettu, ei apinaväestön lisääntyminen ollut enää mahdollinen. Korkeintaan saattoi eläinten luku jäädä entiselleen. Mutta sen lisäksi tapahtuu kaikkien eläinten keskuudessa suurta elintarpeiden tuhlausta ja sen rinnalla ravinnon kasvun tuhoamista jo sen alkuasteella. Susi ei säästä niinkuin metsästäjä metsävuolta, joka antaa hänelle seuraavana vuonna karitsan. Kreikan vuohet, jotka syövät nuoret puun vesat ennenkuin ne ovat ehtineet kasvaakaan, ovat kalvaneet koko maan vuoret paljajaksi. Tällä eläinten «ryöstöviljelyksellä» on hyvin tärkeä osuus vähittäin tapahtuvassa yleisessä lajien muuttumisessa, koska se pakottaa eläimet tyytymään muuhun kuin totunaiseen ravintoon. Sen kautta saa heidän verensä toisen kemiallisen

sisällön ja koko ruumiinrakenne muodostuu vähitellen toisenlaiseksi, samalla kuin aikanaan määritellyt lajit kuolevat. Ei ole epäilemistäkään, etteikö tämä ryöstöviljely olisi voimakkaasti edistänyt esi-isämme ihmiseksi tuleamista. Henkisiltä ominaisuuksiltaan korkeammalla olevän ja mukautumiskykyisimmän apinasuvun keskuudessa täytyi se johtaa siihen, että ravinnoksi kelpaavien kasvien luku tuli yhä suuremmaksi ja suuremmaksi, että ravinnoksi käytettyjen kasvien syötävät osat tulivat yhä tarkemmin käytettyä, lyhyesti, että ravinto tuli yhä monipuolisemmaksi ja sen kautta myös ne ruumiiseen kuuluvat ainekset, jotka muodostivat ihmiseksi tuleamisen kemialliset edellytykset. Mutta kaikki tämä ei ollut vielä mitään todellista työtä. Työ alkaa työkalujen käyttämisestä. Ja mitkä ovat sitten vanhimmat työaseet esihistoriallisten kansojen asuinsijoilta tehtyjen löytöjen, aikaisempain historiallisten kansojen ja nykyisistä raakalaiskansoista kehittymättömimpäin elämäntapojen mukaan? Ne ovat kalastuksen ja metsästyksen välineet, ensimmäisinä aseet. Mutta juuri kalastus ja metsästyksen edellyttää siirtymistä pelkästä kasviravinnosta myöskin lihan syömiseen, ja tässä on meillä jälleen yksi huomattava askel ihmiseksi tulemiseen. Liharavinto sisälsi miltei valmiissa tilassa tärkeimmät niistä aineista, joita ruumis tarvitsee aineiden vaihtoa varten. Liharavinto lyhentää ruuansulatusaikaa kuin myös muiden, kasvillisuudelle kuuluvien ja kasvielämää vastaavien prosessien kestämisäikää ruumiissa ja voittaa siten enemmän aikaa, enemmän aineksia ja enemmän halua varsinaiselle eläimelliselle (animaaliselle) elämälle. Ja mitä enemmän tuleva ihminen etäännytti kasveista, sitä enemmän kohosi hän myöskin eläinten yläpuolelle. Niinkuin tottumus kasviravintoon liharavinnon ohella on tehnyt villeistä kissoista ja koirista ihmisten palvelijoita, niin on myöskin tottumus liharavintoon kasviravinnon ohella huomattavasti edistänyt tulevan ihmisen ruumiinvoimien ja itsenäisyyden kasvamista. Huomatta-

vin oli liharavinnon vaikutus kuitenkin aivoihin, jotka nyt saivat runsaamman määrän ravitsemiselleen ja kehitykselleen välttämättömiä aineksia kuin ennen, jonka kautta ne voivat polvi polvelta nopeammin ja paremmin täydellistyä. Herrojen kasvinsyöjien avulla sanoen, ihminen ei ole kehittynyt ilman liharavintoa, ja jos liharavinto onkin kaikkien meille tunnettujen kansojen keskuudessa johtanut joksikin ajaksi ihmisyyntiin (berliiniläisten esi-isät söivät vanhempansa vielä X vuosisadalla), niin siitä ei ole meille enää mitään haittaa.

Liharavinnon käytäntöön ottaminen johti kahteen juuteen ratkaisevaa laatua olevaan edistysaskeleeseen: tulen saattamiseen ihmisen palvelukseen ja eläinten kesyttämiseen. Ensinmainittu lyhensi vieläkin ruoansulatusaika, koska se saattoi ruuan suuhun ikäänkuin puolitain sulatettuna. Jälkimäinen teki liharavinnon runsaammaksi, koska se avasi metsästyksen rinnalla uuden säännöllisen hankinta-alueen sitä varten, ja sitäpaitsi tuotti maidossa ja sen tuotteissa uuden, aineiden vaihdon suhteen liharavinnon kanssa, vähintään samanarvoisen ravintoaineen. Siten tuli molemmista jo välittömästi uudet ihmisen vapautumisen välikappaleet. Veisi liian pitkälle, jos ryhtyisimme yksityiskohtaisesti tarkastamaan niiden välillistä vaikutusta, niin suuri merkitys kuin sillä on ollutkin ihmisen ja yhteiskunnan kehitykselle.

Niinkuin ihminen oppi syömään kaikkea syötäväksi kelpavaa, niin oppi hän myöskin elämään kaikenlaisessa ilmastossa. Hän levittäytyi yli koko asuttavan maakamaran, hän, ainoa eläin, jolla oli täydellinen valta siihen. Muut kaikenlaisen ilmastoon tottuneet eläimet eivät ole sitä itsestään tehneet, ne ovat oppineet sen vain ihmistä seurattessaan: kotieläimet ja syöpäläiset. Ja siirtyminen tasaisen lämpimästä kotimaasta kylmempiin seutuihin, jossa vuosi jakaantui talveen ja kesään, loi uusia tarpeita: asunnot ja vaatetuksen kylmää ja kosteutta vastaan, uusia

työaloja ja uusia toimintoja, jotka veivät ihmiset yhä edemmäksi eläimistä.

Käden, puhe-elinten ja aivojen yhteistoiminnan kautta, ei vain jokaisella yksityisellä, vaan myöskin yhteiskunnassa, tuli ihminen kykeneväksi valmistamaan yhä monimutkaisempia laitoksia, asettamaan itselleen yhä korkeampia päämääriä ja ne saavuttamaan. Itse työ muodostui sukupolvi sukupolvelta kokonaan toiseksi, täydellisemmäksi, monipuolisemmaksi. Metsästyksen ja karjanhoidon lisäksi tuli maanviljelys, siihen lisättiin kehrääminen ja kutominen, metallien muokkaus, savenväläntä ja laivaliikenne. Kaupan ja käsityön rinnalle ilmestyi vihdoin taide ja tiede, heimoista tuli kansoja ja valtioita. Kehittyivät oikeus ja politiikka ja niiden kanssa inhimillisten asioiden ja esineiden fantastinen heijastuskuva ihmisessä: uskonto. Ennen kaikkea näiden muodostumien tähden, jotka esiintyvät lähinnä pään tuotteina ja näyttävät hallitsevan ihmisyyteiskuntaa, joutuvat työtätekevän käden vaatimat tuotteet taka-alalle, ne teki sen sitäkin enemmän, kun työsuunnitelmia tekevällä päällä oli jo verrattain alhaisella yhteiskunnallisen kehityksen asteella (esim. jo yksityisessä perheessä) mahdollisuus teettää suunnittelemansa työ muiden kuin omilla käsillään. Pää, aivojen kehitys ja toiminta sai kaiken ansion sivistyksen nopeasta edistymisestä. Ihmiset tottuivat siihen, että selittivät toimintansa johtuvan ajatuksesta, sen sijaan että olisivat selittäneet sen johtuvan tarpeistansa (jotka tosin siten heijastuvat päässä, tulevat tietoisuudeksi) — ja niin syntyi idealistinen maailmankatsomus, joka varsinkin antiikkisen maailman häviön jälkeen on hallinnut päätä. Sen valta on vieläkin niin voimakas, että ei edes darvinilaisen koulukunnan materialistisilla luonnontutkijoilla voinnut olla selvää käsitystä ihmisen syntymisestä, koska ne tämän idealistisen maailmankäsityksen vaikutuksen tähden eivät voineet tuntea sitä osuutta, mikä työllä on siinä ollut.

Niinkuin jo viittasimme, muuttavat myöskin eläimet toimintansa kautta luontoa samoin kuin ihmisetkin, joskaan eivät samassa määrässä, ja heidän kauttaan tapahtunut ympäristön muutos vaikuttaa, kuten olemme nähneet, jälleen sen aiheuttajaan muuttavasti. Sillä luonnossa ei tapahdu mitään eristettynä. Jokainen ilmiö vaikuttaa toiseen ja päinvastoin, ja juuri tämän kaikinpuolisen liikkeen ja vuorovaikutuksen unohtaminen on useammasti se, joka estää luonnontutkijoitamme näkemästä yksinkertaisia asioita selvästi. Näimme, miten vuohet ovat estäneet Kreikan metsien jälleen kasvamisen. Ensimmäisten purjehtijain St-Helenan saarelle tuomat vuohet ja siat ovat saaneet aikaan saaren vanhan kasvillisuuden miltei täydellisen häviämisen ja siten valmistaneet maata siihen, että myöhempien laivurien ja siirtolaisten tuomat kasvit voivat siellä levitä. Mutta vaikka eläimet vaikuttavatkin jatkuvasti ympäristöönsä, niin tapahtuu se tarkoituksettomasti ja on itsellensä näille eläimille jotakin satunnaista. Mutta mitä kauemmaksi ihmiset loittonevat eläimistä, sitä enemmän saa heidän vaikutuksensa luontoon edeltäpäin ajattelun, suunnitelmallisen, määrättyyn, edeltäpäin tunnettuun päämäärään suunnatun toiminnan luonteen. Eläin tuhoaa jonkun maa-alueen kasvillisuuden tietämättä mitä hän tekee. Ihminen tuhoaa sen, kylvääkseen vapaaksi tulleeseen maahan peltokasveja tai istuttaakseen puita ja viinirypäleitä, joiden hän tietää tuottavan itselleen moninkertaisen sadon. Hän siirtää hyötykasvit ja kotieläimet toisesta maasta toiseen ja muuttaa siten koko maailman osan kasvillisuuden ja eläinkunnan. Vielä enemmän. Keinotekoisien jalostamisen kautta muuttuvat niin kasvit kuin eläimetkin ihmisen hoidon alaisena siinä määrässä, että niitä tuskin enää entisestään tuntee. Nykyään saa turhaan etsiä niitä viljelejä kasveja, joista jyvälajimme polveutuvat. Samoin on yhä riidanalaisena se, mistä villistä eläimestä polveutuvat koiramme, joita on vielä niin monta lajia,

tai mistä polveutuvat yhtä lukuisat hevoslajimme.

On itsestään selvää, että ei tule mieleemmekään kieltää eläinten suhteen kykyä suunnitelmalliseen, edeltäpäin ajateltuun toimintaan. Päinvastoin. Suunnitelmallista toimintaa on idussa olemassa jo kaikkialla, missä protoplasma, elävä munavalkuaisaine esiintyy ja reageeraa, s. o. toteuttaa määrättyjä, joskin vielä niin yksinkertaisia liikkeitä ulkoapäin tulleen ärsytyksen vaikutuksesta. Sellainen vastavaikutus esiintyy jo sielläkin, missä ei ole vielä mitään soluja, puhumattakaan hermosolujen olemisesta. Se tapa, millä hyönteisiä syövät kasvit pyytävät saaliinsa, on myöskin määrättyssä mielessä suunnitelmallista, vaikkakin täydellisesti tiedotonta. Eläinten tietoinen, suunnitelmallinen toiminta kehittyi suhteessa hermojärjestelmän kehitykseen ja saavuttaa nisäkkäillä jo hyvin korkean asteen. Englantilaisen kettumetsästyksen yhteydessä voidaan joka päivä nähdä, miten tarkkaan kettu osaa käyttää hyväkseen suurta paikallistuntemustaan paitakseen vainoojaansa, ja miten hyvin se tuntee ja käyttää hyödykseen kaikki maassa esiintyvät edut matkansa keskeyttämiseksi. Ollessamme tekemisissä korkeammalle kehittyneiden kotieläinten kanssa voi altituisesti tavata piirteitä viekkaudesta, joka on aivan samalla asteella kuin tapaamme ihmislapsillakin. Sillä niinkuin ihmisalun kehityshistoria äidin kohdussa on vain eläimellisten esi-isäimme, madosta alkaen, miljoonia vuosia kestäneen ruumiillisen kehityshistorian lyhennetty kertaus, niin on ihmislapsen henkinen kehitys vain vielä enemmän lyhennetty kertaus, samojen esi-isien, ainakin myöhempien, älyllisestä kehityksestä. Mutta kaikkien eläinten kaikki suunnitelmalliset toiminnot eivät ole voineet lyödä luontoon heidän tahtonsa leimaa. Sen voi tehdä vain ihminen.

Lyhyesti, eläin käyttää vain hyödykseen ulkoista luontoa ja saa siinä aikaan muutoksia vain pelkällä läsnäolollaan. Ihminen tekee luonnon tarkoi-

tuksilleen kelpaavaksi muutostensa kautta, hallitsee sitä. Ja tämä on viimeinen olennainen ero ihmisen ja muiden eläinten välillä, ja se on jälleen työ, joka tämän eron saa aikaan (jalostaminen).

Mutta alkäämme sentään liiaksi imartele itseämme ihmismäisillä voitoillamme luonnosta. Jokaisesta sellaisesta voitosta kostaa se meille. Jokaisesta tällaisesta voitosta on tosin seurauksena ensi kädessä ne tulokset, jotka olemme laskeneet, mutta toisessa ja kolmannessa asteessa on toisia, odottamattomia seurauksia, jotka hyvin usein tekevät tyhjäksi nuo ensimmäiset tulokset. Ihmiset, jotka Mesopotamiassa, Kreikassa, Vähässä-Aasiassa ja tai muualla hävittivät metsät saadaksesen viljelysmaata, eivät uneksineetkaan, että he sen kautta laskivat perustan maiden maiden nykyiselle hedelmättömyydelle, hävittäessään metsien kanssa kosteuden keräämis- ja säilyttämiskeskukset. Alppien italialaiset asukkaat, jotka etelärinteeltä haaskasivat pohjoisrinteellä niin huolellisesti suojelemansa kuusimetsät, eivät aavistaneet, että he sen kautta tuhosivat karjanhoidon edellytykset juuria myöten alueeltaan. Vielä vähemmän aavistivat he, että he sen kautta saattoivat vuorilähteet vedettömiksi suurimmaksi osaksi vuotta, kun ne sen sijaan sadeaikana voivat valua yli tasankojen sitä riehuvimpina tulvavirtoina. Perunoiden Euroopan levittäjät eivät myös tienneet, että he jauhoisten möhkäleiden kanssa levittivät myöskin samalla risatautia. Jokaisella askeleella tulemme me siis muistamaan, että emme suinkaan hallitse luontoa siten kuin valloittaja hallitsee vierasta kansaa, niinkuin sellainen, joka on ulkopuolella luonnon,—vaan että me kuulumme siihen lihoinemme, verinemme ja aivoinemme ja elämme sen keskellä, ja että koko meidän valtamme sen yli on vain siinä etuoikeudessa, joka meillä on muihin olentoihin verrattuna, että voimme tuntea sen lait ja voimme niitä oikein käyttää.

Itse asiassa opimme joka päivä tarkemmin ymmärtämään luonnon lait ja

meidän sekaantumisestamme luonnon tavalliseen kulkuun johtuvat läheisemmät ja kaukaisemmat jälkivaikutukset. Varsinkin kuluneella vuosisadalla tapahtuneen luonnontieteiden valtavan edistyksen jälkeen kykenemme yhä enemmän ja enemmän tuntemaan ainakin tavallisimmista tuotannollisista toimintoistamme johtuvat etäisimmätkin jälkivaikutukset ja sen kautta opimme niitä hallitsemaan. Mutta mitä suuremmassa määrässä tämä tapahtuu, sitä enemmän tulevat ihmiset jälleen yhdeksi luonnon kanssa, ei ainoastaan tuntien sitä, vaan myöskin tietäen sen, ja sitä mahdottomimmiksi käyvät nuo mielettömät ja luonnottomat käsitykset aineen ja hengen, ihmisen ja luonnon, sielun ja ruumiin välisestä vastakohtaisuudesta, jotka käsitykset syntyivät Euroopassa klassillisen muinaisuuden häviön aikakaudella ja saavuttivat korkeimman kehityksensä kristinuskossa.

Jos jo vaadittiin vuosituhansien työ ennenkuin opittiin jossakin määrässä laskemaan tuotantoon kohdistamiemme toimintojen etäisimmät luonnolliset seuraukset, niin oli tämä vielä vaikeampaa näiden toimintojen etäisimpäin yhteiskunnallisten vaikutusten suhteen. Mainitsimme jo perunat ja siitä johtuneen risataudin leviämisen. Mutta mitä on risatauti verrattuna niihin vaikutuksiin, joita työläisten pakoittamisella perunaravintoon oli kokonaisen maan väestöjoukkojen elämään, siihen nälkähätään verrattuna, joka kohtasi Irlantia v. 1847 perunaruton johdosta, joka saattoi miljoonan perunoita ja miltei vain perunoita syövää irlantilaista maan alle ja heitti kaksi miljoonaa yli meren? Kun arabialaiset oppivat disleeraamaan alkohoolia, niin eivät he voineet unissaankaan kuvitella, että he sen kautta loivat välineen, jonka avulla silloin vielä löytämättömän Amerikan alkuasukkaat hävitettiin maailmasta. Ja kun Kolumbus sitten löysi Amerikan, ei hän tiennyt, että hän sen kautta herätti uudelleen eloon jo kauan sitten Euroopassa voitetun orjuuden ja laski perustan neekerikaupalle. 17 ja 18 vuo-

sisadoilla höyrykoneen keksimiseksi työskennelleet miehet eivät aavistaaneet, että he siten tuottivat välikappaleen, joka enemmän kuin mikään muu mullistaa yhteiskunnallisia oloja ja varsinkin Europassa, omaisuuden keskittyessä vähemmistön käsiin ja suunnattoman enemmistön joutuessa omistamattomiksi, luo ensin porvariston yhteiskunnallisen ja poliittisen herruuden, mutta sitten täytyi aiheuttaa luokkataistelun porvariston ja proletariaatin välillä, joka taistelu voi päättyä vain porvariston kukistamiseen ja kaikkien luokkavastakohtien hävittämiseen. Mutta tälläkin alalla opimme vähitellen pitkien, usein kovien kokemusten kautta ja yhdistämällä ja tutkimalla historiallisia aineksia selvittämään itsellemme tuotannollisesta toiminnastamme johtuvat välilliset ja etäisimmät yhteiskunnalliset vaikutukset. Sen kautta käy meille mahdolliseksi hallita ja säännöstellä myöskin näitä vaikutuksia.

Mutta tämän säännöstelyn toteuttamiseen tarvitaan enemmänkin kuin pelkkä tieto. Siihen tarvitaan nykyisen tuotantotapamme ja sen nykyisen yhteiskunnallisen järjestyksemme täydellinen muutos.

Kaikki tähänastiset tuotantotavat ovat pyrkineet työn kautta tuottamaan vain lähimpiä, välittöimpiä hyödykkeitä. Etäisimmät, vasta myöhempanä aikana asteittaisen toistumisen ja kasaantumisen kautta vaikuttamaan alkavat seuraukset jäävät kokonaan huomioonottamatta. Alkuperäinen maan yhteisomistus vastasi toiselta puolen sellaista ihmisten kehitystasetta, joka yleensä rajoitti heidän näköpiiriinsä kaikkein lähimpään, ja toiselta puolen edellytti käytettävissä olevan maan määrättyä ylijäämää, joka antoi määrätyn liikkumisalan alkeellisen talouden mahdollisten huonojen seurausten korjaamiseksi. Kun tämä maan ylijäämä oli käytetty, niin hävisi myöskin yhteisomistus. Kaikki korkeammat tuotantomuodot ovatkin saaneet aikaan väestön jakaantumisen erilaisiin luokkiin ja sen kautta vallassa olevien ja sorrettu-

jen luokkien välisen ristiriidan syntymisen. Mutta sen kautta tuli hallitsevan luokan eduista ainoa tuotannon liikkeelle paneva voima, sikäli kuin tämä tuotanto ei rajoitu vain sorrettujen kaikkein välttämättömpäin tarpeiden tyydyttämiseen. Täydellisimpänä on tämä toteutunut nyt Länsi-Euroopassa vallalla olevassa kapitalistisessa tuotantotavassa. Yksityiset, tuotantoa ja vaihtoa hallitsevat kapitalistit voivat huolehtia vain toimintojensa välittömistä hyötyvaikutteista. Vieläpä tämä hyötyvaikutuskin — sikäli kuin on kysymyksessä tuotetun tai vaihdetun tavarahan hyödyllisyydestä jää kokonaan takalalle ja kaupassa saatava voitto muodostuu ainoaksi liikkeelle panevaksi voimaksi.

Porvariston yhteiskunnallinen tiede, klassillinen poliittinen taloustiede käsittelee pääasiassa vain tuotantoon ja vaihtoon kohdistettujen inhimillisten toimintojen välittömästi huomattavia yhteiskunnallisia vaikutuksia. Tämä vastaa täydellisesti sitä yhteiskunnallista järjestelmää, jonka teoreettinen ilmaisu se on. Siellä, missä yksityiset kapitalistit tuottavat ja vaihtavat vain välittömän voiton tähden, siellä voi tulla kysymykseen etupäässä vain lähimpään, välittömämpään tulosten tarkastelu. Jos yksityinen tehtailija tai kauppias voi vain myydä tuottamansa tai myymänsä tavaransa tavallisesta voitosta, niin on hän tyytyväinen, eikä häntä huoleta vähäkään se, miten tavaralle ja sen ostajalle myöhemmin käy. Yhtä vähän huolestuttaa häntä näiden samojen toimintojen luonnolliset vaikutukset. Mitä huolivat espanjalaiset siirtolaiset, jotka Kubassa polttivat kaikki metsät vuorien rinteiltä ja sen kautta saivat yhden sukupolven ajaksi riittävän lannoituksen hyvin suurta voittoa tuottavaa kahvipuuta varten, — mitä se heitä liikutti, vaikka tropiikin sateet huhtoivatkin nyt suojattomaksi jääneen ylimmän maakerroksen pois, niin että jällelle jäi vain paljaat kalliot? Niin luonnossa kuin

yhteiskunnassakin pidetään nykyisen tuotantotavan aikana silmällä etupäässä vain ensimmäisiä silminnähtäviä saavutuksia. Ja sitten ihmetellään vielä, että näihin kohdistettujen toimintojen jälkivaikutukset ovat kokonaan toiset, useimmin kokonaan päinvastaiset, että kysynnän ja tarjonnan sopusointu muuttuu täydelliseksi vastakohdakseen,

niinkuin teollisuuden kymmenvuotiskaudet osoittavat ja josta Saksa on «romahduksessa» kokenut pienen esimerkin; että omaan työhön perustuva yksityisomaisuus kehittyi välttämättömästi työntekijän omaisuudettomuuteen, sen sijaan kuin kaikki omaisuus keskittyi yhä enemmän ja enemmän laiskurien käsiin; että...

Suomen porvarisnaiset sodan valmistelussa.

Kapitalististen maiden sodan valmisteluuhat ja erikoisesti sotahankkeet Neuvostoliittoa vastaan voimistuu päivä päivältä. Siitä on meillä lukuisia esimerkkejä useista eri maista. Tähän porvariston sotavarusteluun pyritään sitomaan yhä laajemmat joukot. Aivan erikoista huomiota on porvaristo kiinnittänyt naisten ja lasten militarisoimiseen. Niinpä esim. Suomessa harjoittaa porvaristo erikoista naisten ja lasten keskuudessa sotavalmistelutyötä. Tätä tarkotusta varten on muodostettu joukko erilaisia järjestöjä.

Jä ennen Suomen työvälle tappioon päättynyttä vallankumousta olivat Suomen porvarisnaiset aktiivisesti mukana n.s. itsenäisyysliikkeessä. He ottivat suorittaakseen sellaisia kuin esim. postin kuljetuksen Suomesta Ruotsiin, jossa itsenäisyysliikkeen miehillä oli etappipaikka. Myöskin porvariston naiset toimivat aktiivisesti jääkäreiden lähettämiseksi Saksaan oppimaan sotataitoa. Useissa muistelmissa kerrotaan, miten he tekivät agitationityötä nuorukaisten Saksaan lähettämisen puolesta ja miten he varustelivat matkavarusteita Saksaan menijöille.

Muutamia kuukausia ennen luokkasotaa alkoivat aktiivisemmat porvarisnaiset kerätä ympärilleen pieniä ryhmiä «ehdottomasti luotettavista» naisista. Nämä ryhmät valmistelivat sidetarpeita ja jodipulloja luokkasodan varalle. Näitä sidetarve-, jodipullo- ym. lääketarvepaketteja he lähettelivät eri paikkakunnille ympäri Suomen. Vielä senkin jälkeen, kun Helsinki ja koko etelä-Suomi oli punaisten valta-alueena, toimi-

vat nämä naisryhmät Helsingissä lahtarien lääke- ja sidetarpeilla varustamiseksi. Nuoremmat ja rohkeammat naiset kuljettelivat näitä paketteja rintaman läpi lahtarien puolelle. Paitsi tällaista lahtarikaartin lääke- ja sidetarpeilla varustamistyön suorittamista toimivat porvarisnaiset myös hyvin usein aseiden ammusten hankkijoina. Rintamain läpi salakuljettivat he aseita ja ammuksia lahtarien puolelle mm. asettaen konekiväärien kuulanauhjoja ruumiinsa ympärille viittansa alle. Myöskin hankkivat porvarisnaiset, jäädessään punaisten valta-alueelle, tietoja punaisten toimista, joita sitten kuljettivat lahtarien puolelle. Varsinaisesti luokkasodan rintamilla toimi porvarien naisia sanitäreinä, emäntinä yms. tehtävissä.

Luokkasodan jälkeen on naisten osallistuminen suojeluskuntain aseelliseen fascistijärjestön tukemiseen huomattavasti kasvanut. Heti luokkasodan tauotua syntyi eri paikkakunnilla sitä varten ompeluseuroja. Niiden perustajina toimivat koululaitosten ja opistojen opettajattaret, poliisien, suojeluskuntaupserien ym. valtion virkamiesten rouvat ja suurtilallisten emännät. Nämä ompeluseurat valmistivat varusteita suojeluskunnille: kutoivat sukkia käsineitä ja ompelivat muita varustukseen kuuluvia tarvikkeita kuten patroonavöitä, reppuja, kumivaippoja ja pukujakin. Paitsi varsinaisesti suojeluskuntain tarvitsemien varusteiden hankkimista, toimivat ompeluseurat varojen hankkijoina paikallisia suojeluskuntia varten. Järjestivät käsitöiden myyjäisiä, joista saadut varat luovuttivat paikkakuntainsa suojeluskunnille.

Joinakin vuosina muodostivat myyjäisillä kerätyt varat aika huomattavia summia. Lisäksi näissä ompeluseuroissa tehtiin «aatteellista kasvatustyötä» lukemalla sen sisältöistä kirjallisuutta sekä keskustelemalla «asioista». Myöskin näin «oma aloitteisesti» muodostuneet ompeluseurat huolehtivat suojeluskuntain muonituksesta harjoitus- ja manööveri-paikoilla vapauttaen siten muussa tapauksessa tällaisiin tehtäviin käytettävät suojeluskuntalaiset aseharjoituksiin.

V. 1919 syksyllä antoi Suojeluskuntien Yliesikunta päiväkäskyn, jonka mukaan paikallisten suojeluskuntain tuli ryhtyä perustamaan Lotta Svärd yhdistyksiä*). Näiden yhdistyksen tarkoituksena tuli olla «avustaa suojeluskuntia: a) terveydenhoidolla, b) ruuan laitolla, c) varustuksia valmistamalla, d) varojen hankinnassa sekä e) muilla suojeluskunnan toimintaa edistävillä keinoilla». Tällä päiväkäskyllä sidottiin Lotta-Svärd yhdistys kiinteäksi suojeluskunnan yhdeksi osaksi. Aluksi toimivat nämä perustetut suojeluskuntain naisyhdistykset paikallisen suojeluskunnan esikunnan ohjauksen alaisena, eikä niillä ollut mitään yhteyttä toisten paikkakuntain Lotta-Svärd yhdistysten kanssa. V. 1921 pidettiin sitten Helsingissä Lotta-Svärd yhdistyksen edustajakokous. Tässä kokouksessa hyväksyttiin järjestö koko maata käsittäväksi. Samassa kokouksessa hyväksyttiin sille myös säännöt ja hallinto-ohjesääntö. Sääntöjen mukaan jaetaan yhdistyksen jäsenet kahteen pääosaan: toimiviin ja kannattaviin. Toimivain jäsenten tulee sitoutua rauhan aikana ottamaan osaa yhdistyksen toimintaan suojeluskuntain tukemiseksi «sekä liikekannallepanotapauksessa asianomaisen suojeluskuntapäällikön käskyläisinä seuraamaan suojeluskuntia tai niiden osastoja». Tämän edustajakokouksen päätöksillä sidottiin Lotta-Svärd yhdistykset yhä enemmän suojeluskunnan erottamattomaksi osaksi.

*)Lotta Svärd, sotaretkellä mukana ollut sotamiehen vaimo eräässä Runebergin ruonossa.

Niinpä tämän yhdistyksen eri toimikuntiin kuuluu aina vastaavan suojeluskuntaelimen edustaja, joka valvoo ja ohjaa sen työtä. Lotta-Svärd yhdistyksen keskusjohtokunnan puheenjohtajan määrää Suojeluskuntain Ylipäällikkö aina vuodeksi kerrallaan, jotta täten tulee taatua järjestössä «oikea johto».

Jäsenmäärä tässä suojeluskuntain naisjärjestössä on verrattain huomattava. V. 1926 kuului siihen 45,055 naista, joista sitoumuksen tehneitä eli n.s. toimivia jäseniä 36,954 ja kannattavia 8,101. Jäsenistö muodostuu pääasiassa oppikoululaisista, kaupunkien porvarisnaisista ja maaseudun varakkaimpien talonpoikain tyttäristä ja emännistä. Varsinkin juuri viimeainittu, maaseutuväestö, muodostaa jäsenistön huomattavimman osan. Työväenluokan naiset eivät tietenkään tällaisiin järjestöihin kuulu, vaan näkevät he Lotta-Svärd yhdistyksessä heille vihamielisen luokan järjestön.

Lotta-Svärd järjestön nimessä ja sen jäsenmäärän kohottamiseksi ovat porvarilliset sanoma- ja aikakauslehdet tehneet kovasti agitationityötä. Ne koettavat osottaa, miten järjestön tarkoituksena on «kodin ja isänmaan puolustuksen» edistäminen eikä suinkaan missään tapauksessa ole sallittava naisten osallistumista varsinaiseen rintamatoimintaan. «Naispataljoonain» nimikin jo «kauhistaa» porvaristoa siinä määrin, ettei sellaisen muodostamisesta muka saa olla puhuttakaan, mutta naistenkin on opeteltava aseiden käyttöä «itsepuolustusta» varten. Se on tietysti aivan välttämätöntä. «Itsepuolustuskuntoisuuden» lujittamiseksi katsovat porvarit välttämättömäksi naistenkin ampumakilpailujen järjestämisen ym. sellaiset sotaiset toimenpiteet. Erikoista huomiota on Lottien keskuudessa talvisin kiinnitetty hiihtokilpailujen järjestämiseen. Tälläkin tavalla pyritään kohottamaan naisten fyysillistä kuntoisuutta kestäämään sodan rasitukset. Ja onhan muutenkin tarpeellista sodan aikana osata käyttää suksia. Myöskin on viime vuosina pyritty opettamaan lottanaisille tiedustelua ja tähytystä ym. vähemmän

fyysillisiä voimia kysyviä sotataidon aloja. Naisten keskuudessa suoritettu sotaluovutustö ei suinkaan johdu porvariston itsepuolustustarpeesta, niinkuin he koettavat uskotella, vaan päinvastoin porvaristo tuntee tulevassa sodassa tarvitsevänsä sotatoimiinsa luokkansa kaikki voimat viimeistä miestä myöten. Kun työväki ei tule enää olemaan sen käskettävissä, niin itselleen luotettavaa ja uskollista väkeä kasvattaessaan ei se voi jättää käyttämättä naistensa ja lastensakaan voimia hyväkseen. Se on varustelua tulevaa sota varten ja erikoisesti hyökkäystä varten Neuvostoliittoa ja maansa työväestöä vastaan. «Itsepuolustusaate» on vain verho näille sotavalmistelupuuhille, hämäämiskeino suuria kansajoukkoja varten. Porvarit itse tietävät sillä tarkoittavansa juuri valmistelua luokkasotaa varten. Tämän me myös tiedämme ja osaamme siihen suhtautua oikealla tavalla. On siis aivan selvä miten huolellisesti porvaristo varustautuu sotaan ja miten välttämättömänä ja suurimerkityksellisenä se pitää myöskin naisten osallistumisen siihen. Sitä todistavat seuraavat pari sitaattia, vuoden 1926 «Hakkapeliitasta».

«Ei ole, eikä ole tavattukaan naisjärjestöä, jonka tehtävänä olisi puolustustalouden tukeminen ja avustaminen niin laajalla toiminta-alalla ja niin suurella voimalla kuin «Lotta-Svärd» yhdistys. (Zilliacus)»

«... on perustettava autokolonneja ja saniteettijunia ja nämä puhat vaativat suuren joukon sairaanhoitajattaria.» (Bonsdorf lottien vuosikokouksessa).

Lotta-Svärd yhdistys pitää huolen, että suojeluskunnat tulevat saamaan näitä autokolonneja ja saniteettijunia. Sitä varten järjestetään yhdistyksen jäsenille mitä erilaisempia kursseja ympäri maan. Sitä varten ovat lotat osallistuneet useilla kymmenillä leiripäivillä ja sadoilla manöövereillä hankkiakseen teoreettisen kurssiopetuksen rinnalla myöskin käytännöllistä kokemusta.

Paitsi tällaista verrattain laajaa lottajärjestöä perustettiin Suomessa 1927 syksyllä «Suomen Laivaston Naisliitto».

Tämän liiton tehtävänä tietysti on tutustuttaa ja osallistuttaa porvarilliset naiset Suomen laivaston toimintaan.

Yhtenä erikoisena porvarillisten naisten toimintamuotona sotilaiden ja suojeluskuntalaisten keskuudessa on n.s. sotilaskoteja järjestävä ja hoitava järjestö. Tämä järjestö toimii sotilaiden vetämiseksi loma-aikojaan viettämään sotilaskoteihin, joissa pidetään huolta heidän «henkisestä muonittamisestaan». Minkälaista tämä «henkinen muonittaminen» on, on itsestään selvää. Joku pappi pitää raamatullisia sananselitystilaisuuksia ja sitten yhdessä veisataan joku hengellinen laulu. Myöskin nämä sotilaskotien hoitajat ovat lahjoittaneet kirjallisuutta (raamattuja, virsikirjoja, sioninkanteleita yms.) sotilaiden luettavaksi. Tämän tällaisen tarkoituksena tietysti on pimitää sotilaat uskollisiksi «isänmaalle», ja estää heidät joutumasta yhteyden työväen kanssa, jotta he olisivat sokeita ympärillään tapahtuvalle ja kärjistyvälle luokkataistelulle, ja jotta heitä voitaisiin käyttää sodassa «isänmaan puolustajina», uskollisina kapitalistien etujen turvaajina.

Kuten edelläesitetystä huomaamme, ottaa Suomen porvariston nainen hyvin aktiivisesti osaa laajaan sodanvarustelutyöhön. Nyt on meidän ratkaistava kysymys: miten me Neuvostoliiton naiset vastaamme tähän porvariston sotavarusteluun? Jäämmekö vain sivustakatsojiksi ja toteamaan miten porvaristo varustautuu sotaan ja etupäässä juuri Neuvostoliittoa vastaan. Vaitiollen, sivustakatsojina emme tietysti voi asiaan suhtautua. Me asetamme tehtäväksemme oppia käyttämään erilaisia aseita ja oppia sitomaan haavottuneita sekä taistelemaan myrkkyykaasuja vastaan. Näitä taitoja me voimme hankkia Osajärjestön sotilas- ja sanitääripiireissä sekä drusina-järjestössä. Me tiedämme että sota on kiertämättömästi edessämme ja silloin me emme saa emmekä tahdokaan jäädä toimettomiksi, vaan osotamme hyödyllisyytemme sosialistisen isänmaamme puolustamisessa.

Tyyne T-i.

Taavi Tainio: «Puheita ja kirjoituksia».

Erään reformistisen sosialidemokraatin kehitys sosialifascistiksi.

Suomen vanha, sodan edellinen sosialidemokratinen puolue ei ollut suinkaan mikään yhtenäinen kokoonpanoltaan. Aina puolueen syntyhetkestä saakka käytiin sen keskuudessa milloin näkyvämpää milloin hiljaisempaa taistelua porvarillista vaikutusta vastaan puolueen keskuudessa. Puoluekousten pöytäkirjoista ja muista painetuista lähteistä voi jo nähdä, miten puolueessa on kaiken aikaa ollut huomattavissa kaksi, toisin ajoin hyvinkin selvästi toisistansa eroavaa sivustaa, oikeisto ja vasemmisto. Voi myös ehkä sanoa, että varsinkin vuoden 1905 kummallakin puolen ja samoin v. 1917 esiintyy virallinen vasemmisto asiallisesti eräänlaisena keskustana. Sekään ei nimittäin jaksanut kohota selvän valankumouksellisen luokkataistelun kannalle. Se ei jaksanut kehittyä kautskylais-vasemmistolaisen puolueen tasoa ylemmäksi. Mutta sellaisenakin taisteli se siltasaarelaisuuden nimisenä ajoittain hyvinkin kiukkuisesti Ursinin, Yrjö Mäkelinin, Taavi Tainion ym. johtamaa sivustaa vastaan, sen yrittäessä johtaa Suomen työväenliikettä yhteistoimintaan ja lehmäkauppoihin porvariston kanssa. Viralliset puolueen menettelytapapäätökset tehtiin miltei säännöllisesti vasemmistolaisuuden merkeissä. Siltasaarelaisuuden teoreettisen tason puolinaisuudesta johtui, ettei se koskaan asettanut kysymystä oikeiston puolueesta eroittamisesta. Saman virheen teki myöskin Saksan sosialidemokratian Bernsteiniä vastaan taistellut vasemmisto, Bebel ym. Tämä laiminlyönti muodostui myös heidän omaksi lankeemuksekseen. Miten syvästi reformistinen Suomen sosialidemokratian oikeisto oli, sen on voinut todeta jokainen, joka on seuranut sen toimintaa ja kehitystä vallankumouksen jälkeen, kun sen, vasemmiston vankilaan, maanpakoon tai sorakuoppiin jou-

tumisen tähden, onnistui kaapata sosialidemokraattisen puolueen johto käsiinsä.

Kuluvan vuoden maaliskuun 18 p:nä kuoli Helsingissä yksi tuon Suomen sosialidemokraattisen puolueen revisiionistisen oikeiston selväpiirteisimmistä edustajista, kirjakauppa-apulainen, agitaattori, sanomalehtimies, kuppilan omistaja, kansanedustaja, puoluesihtööri ja hotellin isännöitsijä Taavi Tainio. Tainion kuoleman johdosta on sosialidemokraattinen kustannusliike «Kansanvalta» julkaissut Anton Huotarin kirjoittamalla lyhyellä elämäkerralla varustetun kokoelman hänen puheitaan ja kirjoituksiaan. Tietämättään on kokoelman kokoonpanija onnistunut luomaan sen kautta jotenkin ehjän ja todellisen kuvan lopulta sosialifascismin päätyneestä reformistisesta sosiaalidemokratista. Sanomme tietämättä, sillä epäilemättä Tainiolta, joka oli myös hyvä puhuja ja taitava demagoogi, on säilynyt sellaisiakin puheita ja kirjoituksia, joissa hänen reformistinen olemuksensa ei kuvastuisi niin selvänä kuin se esiintyy miltei jokaisessa nyt julkaistuissa kirjoituksissa ja puheissa.

Tainio oli syntynyt Kalattoman torpassa Keuruulla. Toisten tietojen mukaan olisi hänessä ollut myöskin mustalaisverta. Käytyään ensin neljä luokkaa lyseota ja antauduttuaan kirjakauppa-alalle, joutui hän nuorena kirjakauppa-apulaisena siirtymään Helsinkiin aikana, jolloin sikäläinen työväki alkaa taistelun wrightiläistä johtoa vastaan Suomen työväenliikkeessä. «Lakkovuotena» 1896 joutui hän työtömäksi ja teki useita kuukausia kestäneen jalkamatkan Ruotsiin ja Norjaan elättäen itseään työttömäin sällien tapaan enimmäkseen kerjäämällä. Tällä matkalla hän lienee myöskin tutustunut sikäläiseen työväenliikkeeseen ja sosialismin. Sillä varsinkin sen jäl-

keen esiintyy hän yhtenä aktiivisempänä osanottajana taistelussa silloisen Suomen työväenliikkeen porvarillista johtoa vastaan ja itsenäisen työväenliikkeen puolesta. Jo ennen työväenpuolueen perustamista esiintyy hän herättäjänä ja agitaattorina työväestön keskuudessa, kehoittaen sitä itsenäiseen taisteluun. Puolueen perustavassa kokouksessa pitämässään puheessa sanoi hän mm.: «Joukkoomukset eivät vaikuta hallituksen mielipiteisiin, vaan itse anojille niistä voi olla hyötyä. Ne ovat heille kiihottimena, kun ei niitä oteta huomioon. Yhtenä ja tehokkaimpana keinona tahtoisin suorittaa yleistä työlakkoa, jota ulkomailla on käytetty hyvällä menestyksellä. Se on täysin laillinen keino ja auttava.» Tässä hän esittää työväenluokan taistelua ennen käytännössä olleiden ja silläkin kerralla joidenkin edustajain suosittelemain anomusten tilalle. Jo Viipurissa v. 1901 pidetyssä puoluekokouksessa vaati hän myös puolueen nimen muuttamista sosialidemokraattiseksi ja vastaavaa ohjelman muutosta. Kun sitten v. 1903 Forssan kokouksessa puolueelle hyväksyttiin sosialidemokraattinen ohjelma, lausui hän: «Se on kuin sotatorven ääni, joka kuuluu yli Suomen salojen. Ohjelmamme on meidän sotalippumme. Sitä ymmärretään, sen ympärille innostuneina kokoonnutaan.»

Vielä Amerikasta palattuaan vuoden 1905 suurlakon jälkeen kohottaa hän joskus äänensä työväen itsenäisen toiminnan puolesta niitä vastaan, jotka suosittelevat yhteistoimintaa erinäisten porvarispuolueiden kanssa. Siten kirjoittaa hän esim. 18/1—06 Länsi-Suomen Työmiehessä otsikolla «Luokkavastakohtia ei saa himmentää» porvarispuolueiden lähentelyä vastaan seuraavasti: «useat ovat ihastuneet rahapuolueiden kansanvaltaisuuteen—ovatpa eräät sosialidemokraattiseenkin puolueeseen kuuluvat pitäneet edullisena lähentelemistä jomman kumman kanssa.—Onpa hienoja viitteitä tästä eräiden sosialistien lumoustilasta eli ehkä paremmin itsenäisyyden puut-

teesta näkynyt puolueemme sanomalehdistöissäkin, puhumattakaan selvemmin ilmenevistä erimielisyyksistä kokouksissa ja keskinäisissä väittelytilaisuuksissa. Senpätähden onkin syytä huomauttaa näille horjuville sieluille, ettei kukaan, jolla on silmät nähdä ja korvat kuulla ja järki ymmärtää kapitalistipuolueitten teerenpeliä, voi lähennellä minkäänlaista sellaista ryhmää, sillä ne kaikki nykyisin koettavat himmentää luokkarajoja, ja sellaisia yrityksiä meidän täytyy mitä jyrkimmin vastustaa, kuten puolueohjelmamme periaatteellisessa osassa selvin ja suoriin sanoin mainitaan—aivan kuin olisi edeltäpäin arvattu tällaisia kurtiisikiikkokausia varten ennako-ohjeita laatia.»

Joku päivä myöhemmin kirjoittaa hän kuitenkin jo suurlakkoon varustautumisesta, siltä varalta, että porvaristo aikoo syödä äänioikeusuudistuksesta antamansa lupauksen, siten että se muodostuu selvästi edellisen vastakohtaksi. Hän sanoo ensin: «Kun otetaan huomioon, ettei mikään valtapuolue tai kansaluokka luovu koskaan etuisuuksistaan, jollei sen ole pakko, eikä enempää kuin sitä voidaan pakottaa, niin jopa on selvää, minkätähden sosialidemokraattinen puolue varustautuu suurlakon varalle ja minkä tähden se järjestää «punaisia kaarteja ylläpitämään järjestystä kaikkien mahdollisten tapausten varalle...» Mutta heti senjälkeen koettaa hän uskotella Suomen porvaristosta aivan toista sanomalla: «Nykyisin kyllä näytävät asiat olevan sillä tolalla, ettei sosialidemokraattinen puolue ole pakotettu ryhtymään vihoviimeisimpään ja suunnattomia voimia kysyvään suurlakkoon.» «Suurlakon varalle on siis valmistauduttava siinä hartaassa toivossa, ettei meitä siihen pakotettaisi.»

Ensimmäisessä yksikamarisessa eduskunnassa Viaporin kapinan johdosta vangittujen kohtelusta tehdyssä välikysymyksen yhteydessä pitämässään puheessa sanoo hän taas kovia sanoja porvarillisesta luokkakoikeudesta: «Tämä on luokkakoikeutta, nämä ovat luokkatuomioita, se on puoluekostoja.—

Minä haluan vain huomauttaa, että oikeuden käyttö meillä Suomessa jo kauan aikaa on ollut tällaista... Ja minä vastustan asian valiokuntaan lähettämistä senkin takia, että kaikki puolueet käyttävät poliittista kostoja niin pitkälle kuin jaksavat. — Tämä suuri tai pikkuinen narrimainen laillisuustais-telu ei lopu, ennenkuin meillä on tullut vedenpaisumus, ja minä toivon, että se vedenpaisumus tulee pian suuren sosialidemokraattisen vaalivoiton muodossa.» (?)*) Kunnallislainsäädännön uudistamisesta eduskunnassa 2.11.1908 pitämässään puheessa sanoo hän myös: «Oikeusperiaatteilla ei ole mitään merkitystä luokkataistelussa... Valtaan pääsemiseen on kaksi tietä: pistimet vastoin kansan tahtoa tai kansan tahto vastoin pistimiä. — Te ette koskaan hirtä niitä vapauden ja oikeuden vaatimuksia, jotka joka päivä tunkeutuvat julkii alikerrokseen. Mutta ne, ne oikeus- ja vapausvaatimukset, ne vielä kerran hirttävät teidät.»

Ne ovat kovia, kumouksellisia sanoja, joiden käyttäjän luulisi olevan verrattain selvällä luokkataistelukannalla. Lähin tarkastelu osoittaa, että nämä olivat vain suuria sanoja, tarkoitetut porvariston pelottamiseksi, mutta joiden sanojen ohella hyvin useasti pilkistää esiin oikea reformisti. Useat tänä aikana pidetyt puheet ja kirjoitukset osoittavafkin, miten ohut Taavi Tainion sosialistinen valistus oli siihen aikaan ja että se ei ole oikeastaan päässyt koskaan kohoamaan vuosien 1899—1900 sosialistien tasoa yleemmäksi. Hän ei ollut koskaan marxilainen. Useammalle näistä wrightiläisyyttä vastaan taistelleista sosialisteista riitti se, että heidän onnistui suistaa julkiset porvarit työväenliikkeen johdosta. Itse liikkeen ja itsensä porvarillisista jätteistä vapauttamista he harrastelivat ja ymmärsivät hyvin vähän. Siten esiinty Tainionkin kirjoituksissa, niiden joistakin kumouksellisista fraaseista huoli-

matta, tavallisesti mitä avoin sovittelijäsosialisti. Kun hän Viipurin puoluekokouksessa puhuu sen puolesta, että puolueen pitäisi tarmokkaasti toimia torpparijärjestelmän hävittämiseksi, vakuuttaa hän samalla «että suurviljelys ei voi — musertaa pikkuviljelystä». Samoin kun hän jo edellä mainitussa kirjoituksessa puhuu suurlakkoon valmistautumisesta, niin kääntyy hän samalla punkaartejakin vastaan, vaatien niiden uudelleen järjestämistä, niin että ainoastaan puolueen jäsenet voivat niihin kuulua. «Punakaartin verta muistuttava nimikin olisi vaihdettava» muka yhtenä yhteentörmäyksen vaaran suurmentajana.

Vuosien kuluessa muodostuu tämä Tainion reformistisuus yhä selvemällä ohjelmalla esiintyväksi revisionismiksi. V. 1910 «Uusi Aika» nimisessä aikakauskirjassa otsikolla «Kumous vai kehitys» julkaistussa kirjoituksessa on se jo jokaiselle silminnähtävä. «Siihen suurlakkoon saakka» — sanoo hän siinä — «oli työväenliike edistynyt hitaasti ja säännöllisesti, minkäänlaisia harppauksia ei tapahtunut, enempiä liikkeen laajuuteen kuin sen sisältöönkään nähden. Suurlakkoon saakka oli meikäläinen työväenliike puhtaasti «revisionistista»... «Melkein ainoana erimielisyyttä synnyttävänä kysymyksenä oli suhtautuminen bobrikoffilaisiin viranomaisiin tahi paremmin sanoen passiiviseen vastarintaan.» (Tässä Tainio jättää huomioonottamatta m. m. laajan ja vuosikautia puolueessa käydyin väittelyn menettelytavasta äänioikeusuudistuksen läpiajamiseksi.) «Suurlakko onnellisine seurauksineen oli kuitenkin omiaan perinpohjin muuttamaan sitä ennen vallinneet suhteet myöskin sosialidemokraattisessa puolueessa, niin sisään kuin ulospäinkin. Se oli siis vallankumous valtiollisen elämän ja puoluevoimassuhteiden alalla. Puolueen voiman äkillinen kasvaminen ja helposti saavutettu voitto niin suurlakossa kuin äänioikeustaistelusakin synnyttivät rohkeanhurjain toiveiden, etten sanoisi tuulentupien, aikakauden. Odotettavissa olevat pikku

*) Harvennuksat allekirjoittaneen.

parannukset eivät enää hetkeksikään tyydyttäneet vasta heränneistä muodostuneen puolue-enemmistön tavallista alkukiihkoa. Epämääräisesti ja hämäristi käsitetty vallankumous tuli useille ainoaksi päämääräksi ja provokationin hullaannuttama punakaarti siihen vieväksi tenhoaseeksi. Punakaartihullutus meni niinkin pitkälle, että maltillisuudesta tunnetussa Turun työväenyhdistyksessä esitettiin ihan vakavassa mielessä ehdotus, että kaikkien yhdistyksen jäsenten pitäisi liittyä punakaartiin — tämä vastapainoksi luonnolliselle vaatimukselle, että kaikkien punakaartin jäsenten piti kuulua työväenyhdistykseen ja sen kautta puolueeseen. Vaatimus, että punakaartilla ei saisi olla minkäänlaista sotilaallista johtoa, meni kuuroille korville ja punakaartin vastustajat leimattiin porvarillismielisiksi. Samoin myöskin pidettiin enemmän kuin epäiltävinä kaikkia niitä, jotka rohkenivat ilmaista, etteivät luota muka pian koittavaan vallankumoukseen, eikä edes sen puuhaajiinkaan.»

»Vallankumousunelmia eläyttivät vielä lisäksi, paitsi suorastaan Venäjältä lähetetyt provokaattorit ja heidän palkkalaisensa, myöskin aktiivisen puolueen toimettomiksi jääneet työläisluokkaan kuuluvat palkka-agitaattorit . . .»

«...Niin ihanat kuin unelmat vallankumouksesta ja sitä seuraavasta onnen ajasta ovatkin, on kuitenkin vaarallista niihin antautua, sillä pettymys on sitä suurempi, kun huomaa, miten hitaasti ne toteutuvat, sikäli kuin ne toteutuvat laisinkaan. . . . Varmaa on, ettei tämä «kumous» tapahdu aikaisemmin, kuin työväki yleensä on saavuttanut sellaisen kehitystason, että se kykenee valloittamaansa yhteiskuntakoneistoa ohjaamaan ja mielensä mukaan käyttämään. Mutta siihen on vielä pitkä matka sivistyneemmissäkin maissa, kuin Suomi on. Ja sellaisen kehityskannan tuskin minkään maan työväki saavuttaa ennenkin, kuin sen koko maan väestön enemmistö on halukas vanhasta järjestelmästä luopumaan ja sen merkiksi äänestää sosialidemokraattisen

enemmistön eduskuntaansa. Mitään yht'äkkistä «kumousta» tuskin siinäkään tapauksessa tapahtuisi. . . .» «Yhteiskunta tarvitsee perinpohjaisen muokkauksen, ennen kuin voi toivoakaan siinä jalojen, mutta kovin arkojen hyötykasvien: vapauden, veljeyden ja yhdenvertaisuuden, menestyvän ja ver-sovan.» — — — Sen tähden onkin hyödyllistä joskus koettaa unhoittaa toiveensa ja kylmäverisesti harkita mahdollisuuksia puoleen ja toiseen. «Toisten mielestä on . . . kehityksen ja kasvavan sivistyksen kautta saavutettava olojen parannussuunnitelma ainakin puolporvarillinen ellei pahempaakin. «Oikea» «jyrkkä» ja «oikeuskoinen» sosialismi edellyttää muka kokonaan toisenlaisia toiveita ja uskoa niihin.»

Olemme näin kauvan viipyneet tässä kirjoituksessa. Mielestämme on siihen ollut täysi aihe. Sillä kysymyksenalainen kirjoitus, enemmän kuin mikään toinen, antaa selvän kuvan revisionisti Tainion opista ja todellisesta olemuksesta tuona aikana, jolloin Suomen sos.-dem. puolue sentään suurin piirtein katsoen kuului vielä II Internationalen vasemmistopuolueisiin. Niin selvästi, rohkeasti ja johdonmukaisesti on Suomen sosialidemokraattisen puolueen oikeisto vain harvoin esittänyt käsityksiään vallankumouksesta ja sosialismin voiton mahdollisuuksista. Kuvaavaa puolueen vasemmalle siivelle on myöskin se, että tällaisen kirjoituksen johdosta ei tietääksemme koskaan käyty tarpeellisiin vastatoimenpiteisiin sen kirjoittajaa vastaan. Ei ositettu joukoille kirjoituksen todellista merkitystä ja vaadittu sen kirjoittajaa tilille luokkatietoisten työläisjoukkojen edessä. Vaikka oikeistoa useiden kysymysten yhteydessä lyötiinkin sen revisionistisuuden tähden, niin olisi erityisesti tällainen kirjoitus vaatinut oikein teoreettista vallankumouskysymyksen ja sosialismin mahdollisuuden tarkastelua. Ettei sitä tehty, johtui epäilemättä vasemmistolaisen sivustankin epäselvästä teoriasta ja siitä, ettei yleensä

kiinnitetty riittävää huomiota periaatteellisten kysymysten käsittelyyn.

Kun sitten tuli vuosi 1917 ja Suomessakin alkoi työväestön vallankumouksellinen liikehtiminen, oli Taavi Tainio yksi niitä harvoja Suomen sosialidemokraattisen puolueen johtajia, joka uskalsi asettua avoimesti ja julkeasti liikehtiviä työväen joukkoja vastaan. Hän ei tyytynyt suinkaan pelkkään työväen rauhoittamiseen, vaan asettui suorastaan puolustamaan porvariston lahtarikaartien tarpeellisuutta. Toimitamassaan Kuopiossa ilmestyvässä «Savon Työmiehessä» julkaisi hän syksyllä 1917 kirjoituksen, josta seuraavassa esitämme eräitä lainauksia.

Kirjoituksessa, jonka otsikkona on «Vaarojen keskellä», toteaa Tainio ensiksi kärjistyneen luokkataistelutilanteen ja ettei työväki tule sovinnolla alistumaan nälkäkuolemaan tai syömään jatkälää samaan aikaan kuin porvaristo ravitsee itseänsä «vehnäällä ja hunajalla». «Me emme voi olla näkemättä vaaraa» — sanoo hän — «sisällissodan uhkaa, mikä on edessämme, jollei porvaristo käytä valtaansa siten, ettei työväestön ole pakko ryhtyä taisteluun elämisoikeutensa puolesta. Nälkäisiä, voimansa ja oikeutensa tuntevia joukkoja ei hallita poliisivoimin, vaan siihen tarvitaan — leipää ja oikeutta. Me käsitämme, että jos luokkataistelu tällä hetkellä muuttuu aseelliseksi ja veriseksi, niin siitä kärsii työväenluokka yhtä paljon kuin porvaristokin, mahdollisesti enemmänkin...» Siis ei saanaakaan työväen voiton mahdollisuudesta. Kirjoituksensa toisessa osassa kääntyy hän sen lisäksi puolustamaan porvariston lahtarikaartien säilyttämistä sillä ehdolla, että muka työväen kaartiinkin annetaan olla olemassa. Viime mainitutkaan eivät ole hänelle tarpeellisia porvaristoa vastaan, vaan venäläisten sotajoukkojen perääntymisen varalta. «Meitä, s. o. koko Suomen kansaa, porvareita ja sosialisteja uhkaa kaksinainen vaara: sisällissota ja maan hävittäminen eli »tyhjentäminen...» »Ryöstöt, murhat, tihutyöt uhkaavat

perääntymislinjojen asukkaita... Meillä täytyy olla voimaa, järjestettyä voimaa, jos aiomme henkemme, naisemme ja omaisuutemme koskemattomina säilyttää — — —. Ei ole kysymys kapinasta Venäjää vastaan, siihen emme kykene, mutta esiintyköön ryövärinä venäläinen tai suomalainen, niin meillä on oikeus itseämme ja omaisuuttamme suojella.» «Toivottavasti meillä on sen verran kuntoa ja miehuutta, että rohkenemme itseämme puolustaa, häytyytää pois ryövärit ja ihmispedit, jos ne kimppuumme käyvät. — — — Tämä on oikea pohja suojeluskaartikysymykselle. — Porvarispiireississä on jo aikoja sitte perustettu suojeluskaarteja, joilla epäilemättä on kahdenlainen tehtävä. — Eihän ole lainkaan ihmeteltävää, etteivät porvarit luota tahi tyydy siihen turvaan, minkä virallinen järjestysvalta voi antaa, siksi heikkoja se on, olkoon sitten kyseessä »millisi» tai »poliisi»...»

«Mutta järjestyksen säilymisestä on myöskin työväki osaltaan vastuussa. Ja yleensä on sen parempi, mitä enemmän järjestettyä voimaa maassa on... Sentähden on syytä työväenkin ryhtyä perustamaan omia järjestysjoukkojaan. Niidenkin tehtävänä tulee olla toiselta puolelta suojella ja puolustaa työväestön luokkaetuja, sikäli kuin asiat sille kannalle kääntyvät, että niitä vakavasti uhataan, ja toiselta puolen myöskin järjestyksen, omaisuuden, vapauden ja hengen suojelemiseksi, missä ja milloin tahansa niitä uhataan, eikä ainoastaan työväen omaisuuden, vapauden ja hengen suojelemiseksi, vaan myöskin porvarien. — Niin suuret kuin luokkavastakohdat ovatkin, on siitä huolimatta eräitä yhteisiäkin etuja olemassa. Keskellä sisäisten riitojen, kiihkeimmänkin taistelun aikana, meidän täytyy muistaa olevamme suomalaisia ja tietää se, ettei meitä kukaan toinen suojele, jollemme itse siihen pysty.»

Taaskin vähän liian pitkä patkä lainauksia. Mutta ne ovat niin nasevia, että tekisi mieli saattaa ne kaikkien luettavaksi. Siinähan on jo miltei selvä sosialifascisti sarvineen ja hampai-

neen. Ei ollut suinkaan mikään sattuma, että Taavi Tainio joutui Suomen työväen vallankumouksen tappion jälkeen sosialidemokraattisen puolueen puoluesihteerinä ohjaamaan koko puoluetta samalle tielle, jossa hän itse oli jo melko pitkällä. Sen hän tekikin suurella häikäilemättömyydellä ja johdonmukaisuudella. Samalla hänen oma kehityksensäkin sai yhä selvemmät piirteet. Hänellä oli eduskunnassa sama tehtävä kuin «Sasu Punasella» hänen puolueensa pää-äänenkannattajassa, nimittäin ilmiantaa ohranalle vallankumouksellisen työväenliikkeen aktiivisemat jäsenet. Vasemmistotyöväen eduskuntaryhmän v. 1922 silloisen Ammattijärjestön puheenjohtajan Väisäsen vangitsemisen johdosta tekemän välikysymyksen yhteydessä pitämässään puheessa on juuri Tainio tehnyt alutteen vallankumouksellisten työväen edustajain eduskunnasta karkoittamiseksi, jota Suomen fascistilehdistö ja ohrana nyt väellä ja voimalla hommaa. 17.10. 1923 lausui hän nimittäin: »Puolue, joka on tuomittu, sen perustajat muka, rikollisiksi, se puolue on täällä edustettuna, ettekä te, minä luulen, löydä keinoja niiden ajamiseksi täältä pois. — Väisäsen vangitseminen onkin johtunut siitä, että hän on kuulunut kommunistipuolueeseen. Jollei niin olisi, hän istuisi täällä. Jos hän olisi ollut sosialidemokraatti ja ammattijärjestön puheenjohtaja, niin häntä ei olisi vangittu.»

V. 1922 uskonnonvapauslain johdosta eduskunnassa pitämässään puheessa tunnustautui Tainio kaiken lisäksi olevansa vielä uskovaanakin. Tämä ei ole muuten ensi kerta kun sodan jälkeisen Suomen sosialidemokraattisen puolueen johtaja on todettu uskonnolliseksi. Toimittaja Evert Huttusen kuollessa julisti sen hänestä, fascistinen rovasti Kilpeläinen ja Suomen Sosialidemokraatti julkaisi sen lehden parhaalla paikalla niinkuin ainakin ylistyksen. Mainitussa puheessaan tekee Tainio itse tällaisen tunnustuksen. Jo sen alussa sanoo hän: «... täällä on esitetty useita lausun-

toja, joissa on ollut sellainen pohjasävy kuin vasemmiston taistelu uskonnonvapauden puolesta olisi taistelua uskontoa vastaan, aivan kuin se olisi vihamielisyyden ilmaisu uskontoa ja uskonnollista elämää kohtaan. Tämä on suuri erehdys. — — — En minäkään tässä esiinny ateistien puolesta enkä ateistina. Minä sitäpaitsi en ole ateisti. Minä uskon jumalaan, mutta pirun jyrkästi kiellän.» — «Minulla on ollut ihmeellinen vaisto tai melkein intohimo näihin uskonnollisiin asioihin ja Uuteen Testamenttiin, ja sieltähän minä totta-kin olen löytänyt mitä kauneimman uskonnon, mitä ihanimman ja sopusointuisimman elämäkäsityksen, sen uskonnon, jonka perustaja kertoo tarinan rikkaasta miehestä ja Latsarukselta.» Tainion mielestä uskontoa ei tarvinnut hävittää, se oli vain puhdistettava. «Ei uskonpuhdistus päättynyt Lutherukseen, sen täytyy jatkua kautta aikojen.» Jos kirkko tunnustaa, että «Jumala on vapauden jumala, mutta ei ainoastaan vapauden Jumala, vaan myös oikeuden Jumala ja totuuden Jumala, silloin sen täytyy pakostakin kirkkona antaa tukensa, siunauksensa ja kannatuksensa sille politiikalle, jota täällä vasemmisto ajaa. Silloin on niiden aika lyödä kättä keskenään.» — «Mutta vaikka minä tiedän, että kirkko tästä hyötyy niin minä äänestän juuri sen takia lain puolesta, uskonnon ja kirkon ystävänä.»

Tällaisen miehen käsissä oli Suomen sosialidemokraattisen puolueen johto kahdeksan vuotta v. 1918—1926. Istutuaan myös jonkun kuukauden porvarien vankina v. 1918 onnistui hänen aluksi saada osa työväkeä onohdamaan suojeluskuntien puolesta v. 1917 kirjoittamansa artikkelit, niin että puolueeseen alkuvuosina kuulunut työväki suvaitsi sentään hänen olla puoluesihteerinä. Siinä ominaisuudessa ohjasi hän varmallalla kädellä puolueen voimat yhä täydellisemmin porvariston käytettäväksi. Lopulta hänen poliitiikkansa avonaisuus alkoi arveluttaa muuta puolueen johtoakin, kun teollisuusproleta-

riaatti hävisi miltei kokonaan puolueen riveistä. Toivossa hidastuttaa tätä kehitystä uhrasi johto avoimesti fascistisen Tainion puolueen edun tähden ja asetti puoluesihteeriksi hiukan pienemällä fascistisella maineella varustetun miehen. Tainiosta tuli hotellin isännöitsijä.

Tainion puheiden ja kirjoitusten kokoelma on sikäli epätäydellinen, että siitä puuttuu ne eduskuntapuheet, joissa hän puolusti suojeluskuntamäärärahojen luovuttamista. Ne olisi kustantajan kaikin mokomin pitänyt vielä siihen liittää. Se olisi ollut hyvä palvelus Suomen sosialidemokraattiselle työväelle. Silloin olisi se saanut täysin ehjän kuvan eräästä johtajastaan. Mutta tällaisenaikin tulee puhe- ja kirjoituskokoelma epäilemättä avaamaan monen vielä so-

sialidemokraattisten johtajien petoksen lumoissa kulkevan työläisen silmät, sikäli kuin se työväki sitä viitsii lukea. Toiselta puolen on kokoelmalla myös eräänlainen historiallinen merkitys. Se kuvaa osaltaan yhtä puolta Suomen työväenliikkeessä, tosin kyllä sen mustinta puolta. Mutta ne mustat, heikot kohdatkin on meidän tutkittava ja selvítettävä itsellemme, ymmärtääksemme Suomen vanhemman työväenliikkeen historiaa ja saadaksemme siitä kaiken mahdollisen opin vastaisia taistelujamme varten. Heikkouksiemme ja virheidemme osoittaminen varjelee meidät niistä tulevaisuudessa. Siinä mielessä olemme käyttäneet näin paljon lehden tilaa puheenalaisissa kirjoituksissa ja puheissa esiintyvien «ytimekkäämpien» kohtien julkaisemiseen.

• J. L.

ILMESTYNYT

J. STALIN

**OIKEISTOSUUNNASTA
NKP (b):ssa**

Hinta 40 kop.

SAATAVANA =====

===== O/K KIRJALTA

Hinta 1:— rpl.

Ленинградский Областлит № 46363.

Тираж 800.

Заказ № 385.

Типография „Кирьяная“. Полтавская ул. № 12.